

Bio News

Νο. 9 - Ιανουάριος 1997

Περιοδική έκδοση αφιερωμένη στην προστασία του βιο-περιβάλλοντος

Τελετή Απονομής του Πρώτου Βραβείου του Βίου

στον Πλοίαρχο Ζακ-Υβ Κουστώ

Η τελετή για την απονομή του Πρώτου Βραβείου του Βίου έγινε στις 21 Οκτωβρίου του 1996, στο Ναυτικό Μουσείο στο Παρίσι. Την τελετή παρακολούθησαν εξέχουσες προσωπικότητες (υπουργοί περιβάλλοντος, ακαδημαϊκοί, πρωτάνεις και καθηγητές πανεπιστημίων, πρόεδροι, εκπρόσωποι της UNESCO και άλλων σημαντικών οργανισμών κλπ.) από όλον τον κόσμο.

Φίλοι μου. Είμαστε όλοι εδώ για τον ίδιο αγώνα. Είχα προετοιμάσει ένα λόγο, φυσικά σχετικό με το νερό και τις θαλάσσιες έρευνες. Αλλά με τα συναισθήματα που ένοιωσα απόψε, ύστερα από αυτήν την υπέροχη τελετή, δεν μπορώ να εκφωνήσω μία προετοιμασμένη ομιλία. Θέλω μόνο να σας πω δύο πράγματα. Πρώτον, όλα αυτά τα χρόνια που ταξίδευα στον κόσμο, μελέτησα τους πολιτισμούς διαφόρων λαών και την επίδραση του νερού στους ανθρώπους και στα ζώα. Αντά τα χρόνια ήταν μία αποκάλυψη για μένα. Όλα τα ζώα και όλα τα φυτά αντιδρούν σε ερεθίσματα που προέρχονται από την κίνηση. Έτσι κατά την διάρκεια των μελετών και των παρατηρήσεών μου, ο κτύπος της καρδιάς μου έγινε έμμονη ιδέα. Ο κτύπος της καρδιάς των ανθρώπων, των δελφινιών και των φαλαινών, ακόμη και των ψυχρόαιμων ζώων. Από που προέρχεται αυτός ο κτύπος; Σταματά όταν παύει να υπάσχει ο βίος. Οι παλμοί της μέδουσας είναι κατά πάσα πιθανότητα η αρχή αυτής της κίνησης. Οι παλμοί διαπερνούν με τον ίδιο τρόπο όλες τις μορφές ζωής. Λέω στον εαυτό μου. Πως μπορεί να είμαστε τόσο δεμένοι με αυτόν τον παλμό αν πρόκειται απλώς για μια κίνηση; Οι παλμοί είναι η ώθηση που θα μας οδηγήσει πέρα από εδώ που βρισκόμαστε σήμερα.

(Ομιλία του πλοίαρχου Ζακ-Υβ Κουστώ κατά την τελετή απονομής).

Δεν έχω συνέλθει ακόμη από την συναισθηματικά φορτισμένη χθεσινोβραδινή εκδήλωση. Κοιτώντας στα μάτια όλες τις διακεκριμένες προσωπικότητες που ήταν γύρω μου, δεν μπορούσα παρά να αναρωτηθώ αν άξιζα την τιμή. Σε μία εποχή όπου το ατύχημα στην Σιγκαπούρη και η ζημιά στο αγαπημένο μου πλοίο, την Καλυψώ, έφερε μεγάλη στεναχώρια στο Ίδρυμα Κουστώ, αυτή η ειλικρινής έκφραση ζεστασιάς, προερχόμενη από ανθρώπους από όλον τον κόσμο, είναι πηγή ενθάρρυνσης. Φαίνεται πως είναι καθήκον μας να δουλέψουμε μαζί. Θέλουμε ειρήνη σε ένα κόσμο όπου όλες οι μορφές ζωής θα προστατεύονται. Θέλουμε να αγωνιστούμε για να ετοιμάσουμε ένα καλύτερο μέλλον για τις γενιές που θα έλθουν μετά από μας. Θέλουμε να βελτιώσουμε την πανεπιστημιακή εκπαίδευση. Έτσι θα πρέπει να ενώσουμε τις δυνάμεις μας ώστε επηρεάσουμε κι άλλους.

(Επιστολή του Πλοίαρχου Ζακ-Υβ Κουστώ προς την Β.Ι.Ο. την επομένη της απονομής).

Επίτευγμα Χιλιετίας

Η Διεθνής Οργάνωση Βιοπολιτικής θέσπισε τα Βραβεία του Βίου, που θα δίνονται κάθε τέσσερα χρόνια, με την ευκαιρία των Ολυμπιακών Αγώνων, σε όλους αυτούς που συνεισέφεραν στην επαναξιολόγηση των προτεραιοτήτων της κοινωνίας και στην ανάπτυξη νέων προτύπων και τρόπων σκέψης για το μέλλον. Το πρώτο Βραβείο και το μοναδικό στον αιώνα μας δόθηκε στον Πλοίαρχο Ζακ Υβ Κουστώ, σε αναγνώριση της ανεκτίμητης συνεισφοράς του στην κατανόηση του βιο-περιβάλλοντος. Ο πλοίαρχος Κουστώ ήταν ο πρώτος που εξερεύνησε την απέραντη βιοποικιλότητα των ωκεανών και έκανε τον κόπο να συνειδητοποιήσει την σημασία της προστασίας της. Εργάστηκε ακούραστα για την ιδέα της διαφύλαξης της ζωής στον πλανήτη μας και προσέφερε μοναδικές πληροφορίες για την πολυπλοκότητα και την ομορφιά του βίου.

Στην αναζήτηση νέων κοινωνικών αξιών για την επόμενη χιλιετία, η αναβίωση του αρχαίου ελληνικού πνεύματος μπορεί να προσδώσει ενότητα και αρμονία στην ανάπτυξη κάθε πλευράς της ανθρώπινης δραστηριότητας. Η λέξη άθλος σημαίνει επίτευγμα. Έτσι, ο αθλητισμός περιβάλλει όλα τα ανθρώπινα επιτεύγματα σωματικά και πνευματικά. Είναι λοιπόν σημαντικό να ανακηφίσει η έννοια του αθλητισμού την αρχική της σημασία.

Στόχος μας είναι τα Βραβεία του Βίου - που θα δίνονται σε όλους τους τομείς της ανθρώπινης δραστηριότητας - να γίνουν ένας παγκόσμιος θεσμός την επόμενη χιλιετία.

Οι Ολυμπιάδες θα πρέπει να είναι περίοδοι παγκόσμιας ειρήνης και ευκαιρίες για να κατανοήσουν όλοι οι πολίτες τις ενωτικές αρχές, που προάγει το Ολυμπιακό Πνεύμα. Η Διεθνής Οργάνωση Βιοπολιτικής προωθεί την αναβίωση της αρχαίας ιδέας της εκκεντρίας κατά τη διάρκεια των Ολυμπιακών Αγώνων, με την ελπίδα πως το βιο-περιβάλλον θα γίνει η δύναμη που θα ενώσει την ανθρωπότητα ειρηνικά και θα την οδηγήσει σε μία νέα κοινωνική δομή, όπου ο σεβασμός στο βιο-περιβάλλον θα είναι ο πυρήνας κάθε σκέψης και ενέργειας.

Το Πρώτο Βραβείο του Βίου είναι ένας φόρος τιμής στην ειρήνη και το βιο-περιβάλλον. Ο αργυρός αμφορέας, που σχεδιάστηκε από τους Μαραμίνο & Πατέρας, παρουσιάζει ένα στεφάνι ελιάς, που συμβολίζει το διαχρονικό ολυμπιακό πνεύμα και τα δελφίνια, τους αέναους αγγελιοφόρους της ελπίδας, τα φιλικά πλάσματα που ξανά και ξανά έρχονται σε βοήθεια της ανθρωπότητας.

“Η ανθρωπότητα είχε μάτια και δεν έβλεπε. Πλοίαρχε Κουστώ, μας δώσατε τα μάτια για να δούμε το μεγαλύτερο μέρος του πλανήτη μας και να προστατεύσουμε το πολύτιμο αγαθό του βιο-περιβάλλοντος για τις γενιές που έρχονται.”

Δρ. Αγνή Βλαβιανού-Αρβανίτη
Πρόεδρος και Ιδρύτρια, Β.Ι.Ο.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Τελετή Απονομής Πρώτου Βραβείου του Βίου	σ. 3, 13-15
Ευρωπαϊκός Διάλογος	σ. 4-5, 12
Τζαπέζα Ιδεών	σ. 6-7
Internet	σ. 8
Βιο-Διπλωματία	σ. 9
Βιο-Ηθική	σ. 10-11
Πρόοδος της Β.Ι.Ο.	σ. 16

Η πρόεδρος και ιδρύτρια της Β.Ι.Ο. Δρ. Αγνή Βλαβιανού Αρβανίτη, άνοιξε την τελετή με ομιλία της και παρουσίασε τον Πλοίαρχο Ζακ-Υβ Κουστώ στους προσκεκλημένους. Στη συνέχεια ακολούθησε η θαυμάσια εκτέλεση του Τρίο αρ. 3 του Ernest Chausson από τους διάσημους Γάλλους μουσικούς Michèle Margand (βιολί), Claudine Lasserre (τσέλο) και Thérèse Dussaut (πιάνο).

Ο Boris Ivancevic, του Μουσείου Φυσικής Ιστορίας του Βελιγρადίου είχε ετοιμάσει μία υπέροχη πολυμεσική παρουσίαση (multimedia) για την θαλάσσια ζωή και το βιο-περιβάλλον που συνοδεύτηκε από αισθαντική μουσική. Τα μέλη της Τμητικής Επιτροπής του Πρώτου Βραβείου του Βίου και άλλοι φίλοι του Πλοίαρχου Κουστώ έδωσαν συγχαρητήρια και εξέφρασαν την ευγνωμοσύνη τους για τις προσπάθειες ολόκληρης της ζωής ενός μεγάλου ανθρώπου.

Ένα άλλο σημαντικό σημείο της τελετής περιελάμβανε την παράσταση πρεμιέρα του έργου Πανδασία αρ. V για τον Ζακ-Υβ Κουστώ για πιάνο (Kioko Motono) και βιολί (Fabien Valençon), που δημιούργησε ο Έλληνας συνθέτης Θεόδωρος Αντωνίου ειδικά για την περίπτωση.

Η τελετή ολοκληρώθηκε με την ομιλία του Πλοίαρχου Κουστώ και ακολούθησε δεξίωση στις εγκαταστάσεις του Ναυτικού Μουσείου. Από τις 22 Οκτωβρίου 1996 ο Πλοίαρχος Κουστώ είναι επίτιμος πρόεδρος της Β.Ι.Ο.

Στόχοι της Διεθνούς Οργάνωσης Βιοπολιτικής

ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΕΙΣ με στόχο τη μετάβαση από το ανθρωποκεντρικό στο βιοκεντρικό πρόγραμμα σπουδών, θέτοντας το σεβασμό και την καλύτερη γνώση του βιο-περιβάλλοντος στο κέντρο ενός ολοκληρωμένου εκπαιδευτικού συστήματος.

ΔΙΕΘΝΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ για την προστασία του βίου και του βιο-περιβάλλοντος. Ο βίος δεν αναγνωρίζει γεωγραφικά ή ιδεολογικά σύνορα, Βορρά - Νότο, Ανατολή - Δύση, και παρέχει μια δύναμη ενότητας, όπου επιτυγχάνεται η αρμονική συνύπαρξη όλων των μορφών ζωής. Παράλληλα προς τα εσωτερικά τους προβλήματα, τα έθνη θα πρέπει να αναλάβουν από κοινού μια παγκόσμια ευθύνη.

ΔΙΕΘΝΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ για τα Δικαιώματα του Βίου. Η καταστροφή του βιο-περιβάλλοντος συνιστά απειλή για όλες τις μορφές ζωής. Καθώς η τεχνολογική πρόοδος δημιουργεί την ανάγκη για νέους τρόπους αντιμετώπισης του κόσμου, η ανθρώπινη δημιουργικότητα και η οικονομική ανάπτυξη μπορούν να διοχετευθούν στην προσπάθεια να προστατεύσουμε όλες τις μορφές ζωής, να ελαττώσουμε τους κινδύνους για το βιο-περιβάλλον και να συμβιβάσουμε την τεχνολογική ανάπτυξη και τη μέριμνα για το βιο-περιβάλλον.

ΒΙΟ-ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΒΙΟ-ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ αλληλένδετες έννοιες. Το πνεύμα του βίου αντανάκλα μία πανίσχυρη ενωτική δύναμη που στο μέλλον θα χαρακτηρίζει την συνεξέλιξη ανθρώπινου πολιτισμού και βιο-περιβάλλοντος και την αρμονική συνύπαρξη όλων των μορφών ζωής.

ΔΙΕΘΝΗΣ ΒΙΟΘΕΩΡΗΣΗ ΤΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ με στόχο τη γεφύρωση του χάσματος ανάμεσα στην τεχνολογική πρόοδο και τις κοινωνικές αξίες. Πρέπει να εξετάζουμε την πρόοδο υπό το πρίσμα του βίου στην επόμενη χιλιετία και να συγκρατούμε τα στοιχεία εκείνα της τεχνολογίας που συνεισφέρουν στην προστασία του βιο-περιβάλλοντος. Σε μια διαλεκτική ανταλλαγή απόψεων, ηγετικοί εκπρόσωποι κάθε ειδικότητας θα παρουσιάζουν τη θέση και την αντίθεση για να καταλήξουν στη σύνθεση των αξιών, που θα οδηγήσουν στο βιο-πολιτισμό, μέσω μιας αρμονικής παγκόσμιας κοινότητας. Η προσπάθεια θα είναι να επισημάνουμε τους παράγοντες που οδηγούν στην κρίση των αξιών και στην υποβάθμιση του βιο-περιβάλλοντος, στον αφανισμό βιολογικών ειδών, τη μόλυνση της ατμόσφαιρας και των υδάτων, την καταστροφή του στρώματος του όζοντος και το φαινόμενο του θερμοκηπίου, την όξινη βροχή και τα πυρηνικά απόβλητα.

Η ΕΛΛΑΔΑ ΠΡΟΤΕΙΝΕΤΑΙ ΩΣ ΙΔΑΝΙΚΟΣ ΤΟΠΟΣ ΣΥΝΑΝΤΗΣΗΣ ΕΙΔΙΚΩΝ κάθε τομέα. Κάθε γωνιά της, ανάλογα με την πολιτιστική της προσφορά στην ανθρωπότητα, μπορεί να χρησιμεύσει ως κέντρο αναζήτησης νέων αξιών. Οι Δελφοί ως κέντρο των φιλοσόφων που αναζητούν τις απαραίτητες μελλοντικές αξίες, η Πάτμος ως κέντρο για τους θεολόγους, οι οποίοι θα διερευνούν τις επιπτώσεις της τεχνολογίας στις θρησκευτικές αντιλήψεις και θα προτείνουν αξίες για το μέλλον, η Ολυμπία για την αναζήτηση των αξιών του αθλητισμού και της ευγενούς άμιλλας σε κάθε ανθρώπινη δραστηριότητα, η Ικαρία για την αεροναυπηγική, η Ρόδος για τον τουρισμό κλπ.. Η μυθολογία, η ιστορία, η παράδοση, συνδυαζόμενες με την τεχνολογική πρόοδο, μπορούν να δημιουργήσουν τη βάση ενός μέλλοντος, όπου θα επικρατεί η ελπίδα και ο σεβασμός προς το βιο-περιβάλλον.

Παράλληλα με τη θεωρητική αναζήτηση των αναγκαίων αξιών για την επόμενη χιλιετία προτείνονται και πρακτικά βήματα για τη διάσωση του βιο-περιβάλλοντος:

• **Υιοθέτηση Πράσινου Μισθού.** Σε αντικατάσταση των επιδομάτων ανεργίας είναι δυνατό να χορηγούνται πράσινοι μισθοί σε όσους επιθυμούν να εργαστούν για τη διάσωση του βιο-περιβάλλοντος.

• **Δημιουργία μιας Τράπεζας Ιδεών,** με τη βοήθεια της πληροφορικής, όπου θα γίνεται "κατάθεση" ιδεών για το βιο-περιβάλλον, από κάθε ενδιαφερόμενο άτομο, και θα εμπλουτίζονται διαρκώς τα αποθέματα γνώσεων και αντιλήψεων για τα περιβαλλοντικά θέματα.

• **Διοργάνωση Παγκόσμιου Δημοψηφίσματος,** που θα επιτρέψει στους πολίτες της Γης να εκφράσουν την επιθυμία τους "να διασωθεί ο βίος στον πλανήτη".

• **Ευαισθητοποίηση της κοινής γνώμης στις εξελίξεις των βιολογικών επιστημών,** ώστε περισσότεροι άνθρωποι να κατανοήσουν, ότι το βιο-περιβάλλον σχετίζεται με το δικό τους τομέα ενδιαφέροντος. Η πρόοδος αυτή δημιουργεί νέους τομείς δραστηριότητας, όπως βιο-νομοθεσία, βιο-ιατρική, βιο-ηθική, βιο-λογοτεχνία, βιο-τέχνες, βιο-γλωσσολογία, βιο-οικονομία, βιο-αθλητισμός, βιο-επικοινωνίες, βιο-ιστορία, βιο-εκπαίδευση, βιο-διπλωματία και πολλούς άλλους. Οι βιολογικές επιστήμες αποτελούν τη μεγαλύτερη επανάσταση των ημερών μας και μέσω αυτών αποκαλύπτεται καθημερινά η ενότητα που επικρατεί στις διάφορες εκδηλώσεις της ζωής.

Χορηγοί 1995-1996

Εμπορική Τράπεζα της Ελλάδος

Καίτη Κυριακοπούλου

Ιδρυμα Ι.Φ. Κωστοπούλου

Ιδρυμα Α.Γ. Λεβέντη

Ελληνικός Οργανισμός
Εξωτερικού Εμπορίου

Γ. και Τ. Αποστολοπούλου
Ιατρικό Αθηνών

3Ε Ελληνική Εταιρεία
Εμφιαλώσεως Α.Ε.

Εθνική Κτηματική Τράπεζα της
Ελλάδος

Alpha Τράπεζα Πίστωσης

Zeneca Hellas S.A.

DUNI A.B.

Εμπορικό και Βιομηχανικό
Επιμελητήριο Αθηνών

Hellas on Line

Μαραμένος & Πατέρας

Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος
στη Γαλλία

Gerling-Konzern Hellas

LONZA Ltd

Γεράσιμος Βασιλόπουλος

Rank Xerox Hellas S.A.

Μινώα Α.Ε.

Χώρες Συνεργασίας

Αμερική

Αργεντινή, Βενεζουέλα, Βερμούδες,
Βραζιλία, Γουιάνα, Ηνωμένες
Πολιτείες, Ισημερινός, Καναδάς,
Κολομβία, Κοϊφά, Μεξικό,
Μπαχάμες, Ουρουγουάη, Περού,
Χιλή.

Αφρική

Αίγυπτος, Αιθιοπία, Αλγερία,
Γκάνα, Γουινέα, Κένυα, Μαλάουι,
Μάλι, Μαρόκο, Μαυρίκιος,
Μοζαμβίκη, Μποτσουάνα,
Νιγηρία, Ν. Αφρική, Σενεγάλη,
Σειχέλλες, Σουδάν, Τανζανία,
Τσάντ.

Ασία

Αρμενία, Ιαπωνία, Ινδία, Ινδονησία,
Ιορδανία, Ισραήλ, Καμπότζη, Κίνα,
Κουβέιτ, Λίβανος, Μαλαισία,
Πακιστάν, Σιγκαπούρη, Σρι Λάνκα,
Ταϊλάνδη, Φιλιππίνες, Χογκ Κονγκ.

Ευρώπη

Αλβανία, Αυστρία, Βατικανό,
Βέλγιο, Βουλγαρία, Γαλλία,
Γερμανία, Γιουγκοσλαβία, Δανία,
Ελβετία, Ελλάδα, Εσθονία,
Ιρλανδία, Ισπανία, Ιταλία,
Κροατία, Κύπρος, Λεττονία,
Λευκορωσία, Λιθουανία,
Μ. Βρεταννία, Μονακό, Νορβηγία,
Ολλανδία, Ουγγαρία, Ουκρανία,
Πολωνία, Πορτογαλία, Ρουμανία,
Ρωσία, Σλοβακία, Σουηδία,
Τουρκία, Τσεχία, Φινλανδία

Ωκεανία

Αυστραλία, Παπούα Ν. Γουινέα,
Δυτική Σαμόα, Νησιά Σολομώντος

Σημείωμα του Εκδότη

Η κοινωνία μοιάζει με μία ανεστραμμένη πυραμίδα που κινδυνεύει να καταρρεύσει. Η ανθρωποκεντρική συμπεριφορά και η αδιαφορία θέτουν σε κίνδυνο τα δικαιώματα των μελλοντικών γενεών. Η προσπάθεια να αναστρέψουμε και πάλι την πυραμίδα, και να θέσουμε στην πλατιά της βάση νέες βιοκεντρικές αξίες, είναι ένας από τους πιο σημαντικούς στόχους της Διεθνούς Οργάνωσης Βιοπολιτικής, από την ίδρυσή της το 1985. Για να γίνει αυτό απαιτούνται πολλές αλλαγές, μερικές από τις οποίες παρουσιάζονται σε αυτήν την έκδοση του BioNews.

Αγ. Αγνή Βλαβιανού-Αρβανίτη, Πρόεδρος και Ιδρύτρια, Β.Ι.Ο

• Το Πρώτο Βραβείο του Βίου, που απονεμήθηκε ως αναγνώριση του επιτεύγματος της χιλιετίας στον Πλοίαρχο Ζακ-Υβ Κουστό, είναι μία προσπάθεια να θέσουμε τις βάσεις για τον σεβασμό του βίου στον πλανήτη μας. Ελπίζουμε τα Βραβεία του Βίου - που θα δίνονται σε κάθε τομέα της ανθρώπινης δραστηριότητας - να γίνουν ένας παγκόσμιος θεσμός στον 21ο αιώνα.

• Είναι σημαντικό να εξελιχθεί το "κέρδος" σε μία έννοια τρισδιάστατη, στην οποία οι βιο-περιβαλλοντικές ανησυχίες, η δημόσια υγεία και η ποιότητα ζωής θα αποτελούν βασικούς συντελεστές. Για να προωθηθεί αυτήν την προσπάθεια η Β.Ι.Ο. οργάνωσε συζητήσεις στοργυλλής τραπέζης, με τη συμμετοχή διακεκριμένων μελών της, στα πλαίσια της διάσκεψης Ευρωπαϊκός Διάλογος '96, που έγινε πρόσφατα στην Φαργκφούρτη (σ. 4-5,12). Αυτή η διάσκεψη οργανώθηκε από την Mischka Kinderhilfe, μία διεθνή ανθρωπιστική οργάνωση για τα παιδιά της Ρωσίας. Η συζήτηση που οργάνωσε η Β.Ι.Ο. εστίασθηκε στη σημασία της επαναξιολόγησης της έννοιας του κέρδους και προσπάθησε να τονίσει την ιδέα της διεθνούς συνεργασίας για την προστασία των δικαιωμάτων των παιδιών, κάτι που αποτελεί αναμφισβήτητο κέρδος για την κοινωνία.

• Η Τράπεζα Ιδεών είναι επίσης μία προσπάθεια να βελτιώσουμε την ποιότητα της ζωής μας (σ. 6-7). Η σοφία της ανθρωπότητας αποτελεί πραγματικό πλούτο. Η καταγραφή της εξέλιξης της περιβαλλοντικής ενημέρωσης, η ανίχνευση της μετάβασης από την άγνοια στην γνήσια ανησυχία έχει σημαντική αξία. Τα οφέλη που θα δρέψει η κοινωνία από τέτοιες εμπειρίες είναι και πάλι αναμφισβήτητη πηγή κέρδους.

• Ζούμε σε έναν αλληλοεξαρτώμενο κόσμο, όπου οι επικοινωνίες έχουν ζωτική σημασία για την ανάπτυξη. Έτσι οι εκδόσεις της Β.Ι.Ο. είναι πλέον διαθέσιμες και από το Internet. Μπορεί κανείς να βρει διαλέξεις, βιβλία και αναλύσεις στα σύγχρονα θέματα, μέσα στη σελίδα της Β.Ι.Ο. (σ. 8). Στόχος μας είναι να είναι το υλικό προσβάσιμο από όλους τους ανθρώπους, σε όλον τον κόσμο ώστε τελικά να αποτελέσει ένα θησαυροφυλάκιο πληροφοριών για το βίο και το βιο-περιβάλλον. Με αυτόν τον τρόπο η έννοια του κέρδους θα ξεφύγει από τον συμβατικό μονεταριστικό της χαρακτήρα και θα εμπλουτισθεί με ένα νέο σύστημα αξιών.

• Το Διεθνές Πανεπιστήμιο για το Βιο-Περιβάλλον προσθέτει το όραμα μιας ολοκληρωμένης βιο-εκπαίδευσης, με στόχο να δημιουργήσει μορφωμένους περιβαλλοντικά οικονομικούς πολίτες. Η θέσπιση του Πράσινου Μισθού για τους ανέργους και το Παγκόσμιο Δημοψήφισμα, ώστε όλοι οι πολίτες του κόσμου να εκφράσουν ταυτόχρονα την θέλησή τους να σώσουν το βίο στον πλανήτη μας, παραμένουν ζωτικοί στόχοι της Β.Ι.Ο.. Στο φύλο αυτό παρουσιάζεται μία Διακήρυξη των Υποχρεώσεων του Ανθρώπου, που δημιούργησε ο Επίτιμος Πρόεδρος του Συνδέσμου Ηνωμένων Εθνών της Σρι Λάνκα Α.Η. Karunaratne (σ. 11), ο οποίος είναι στενός συνεργάτης της Β.Ι.Ο.. Ελπίζουμε η διακήρυξη αυτή να ευαισθητοποιήσει τους πολίτες παγκοσμίως στο γεγονός πώς τα δικαιώματα του βίου πρέπει να είναι σεβαστά, ώστε να είναι εγγυημένα για την επόμενη χιλιετία και τα δικαιώματα του ανθρώπου.

• Η εγκάρδια συμπαράσταση από όλον τον κόσμο είναι για μας συνεχής πηγή έμπνευσης και θάρρους. Η Β.Ι.Ο. θα ήθελε να εκφράσει την εκτίμησή της σε όλους τους θαυμάσιους φίλους που προσφέρουν την υποστήριξή τους και να τους διαβεβαιώσει για την αταλάντευτη δέσμευσή της να προστατεύσει την ενότητα και την αρμονία του βιο-περιβάλλοντος.

Bios News

Έκδοση της Διεθνούς Οργάνωσης Βιοπολιτικής

Αρχισυντάκτης - Αγνή Βλαβιανού-Αρβανίτη
Επιμέλεια Σύνταξης - Λένα Παπαδημητρίου
Σύμβουλοι Έκδοσης - Αναστασία Χρήστου,
Kurt Johnsen, Χρήστος Ευθυμίουπουλος
Βοηθός Σύνταξης - Θανάσης Κοντογιάννης
Εκτύπωση: Κόκκιζας Α.Ε.

ΔΙΕΘΝΗΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΒΙΟΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
Τιμ. Βάσσου 10, 115 21 Αθήνα
Τηλ: (301) 64.32.419, Fax: (301) 64.34.093
e-mail: bio@leon.nrps.ariadne-t.gr
Web Page: http://www.hol.gr/bio

Τελετή Απονομής του Πρώτου Βραβείου του Βίου

Πρόγραμμα

Εναρκτήρια Ομιλία

Δρ. Αγνή Βλαβιανού-Αρβανίτη
Πρόεδρος και Ιδρύτρια, Β.Ι.Ο.

Ernest Chausson

Τρίο op. 3 σε σολ ελάσσων
(1er mouvement, pas trop lent - animé)

Michèle Margand (βιολί)
Claudine Lasserre (τσέλο)
Thérèse Dussaut (πιάνο)

Βίος

Μία Πολυμεσική Παρουσίαση (Multimedia)
προς τιμήν του βίου στον πλανήτη μας.
Boris Ivančević,
Μουσείο Φυσικής Ιστορίας, Βελιγράδι

Παρουσίαση Βραβευθέντος

Τιμητική Επιτροπή του Πρώτου
Βραβείου του Βίου

Παγκόσμια Πρεμιέρα - Ειδική σύνθεση

για τον Ζακ-Υβ Κουστό

Θεόδωρος Αντωνίου

Πανδαισία αρ. V για τον Ζακ-Υβ Κουστό
Fabien Valençon (βιολί)
Κίκο Μοτονο (πιάνο)

Ομιλία

Πλοίαρχος Ζακ-Υβ Κουστό

Δεξίωση

Χορηγοί

ΚΑΙΤΗ ΚΥΡΙΑΚΟΠΟΥΛΟΥ

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ

ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΜΠΟΡΙΟΥ

ΙΔΡΥΜΑ Α.Γ. ΛΕΒΕΝΤΗ

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΣΤΗ ΓΑΛΛΙΑ

ΙΔΡΥΜΑ Ι.Φ. ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ

Το Πρώτο Βραβείο του Βίου είναι
εγνενική προσφορά του οίκου κοσμημάτων
ΜΑΡΑΜΕΝΟΣ & ΠΑΤΕΡΑΣ

Τιμητική Επιτροπή

Αγνή Βλαβιανού-Αρβανίτη, Ελλάδα

A. Tidiane Ba, Σενεγάλη

Fode Lunceny Camara, Γουϊνέα

Παναγιώτης Οικονόμου, Ελλάδα

Kai Falkman, Σουηδία

Καίτη Κυριακοπούλου, Ελλάδα

Fred Matser, Ολλανδία

Jan Morovic, Σλοβακία

Pavel Sarkisov, Ρωσία

Η Πρόεδρος και Ιδρύτρια της Β.Ι.Ο. Δρ. Αγνή Βλαβιανού Αρβανίτη κάλεσε τα μέλη της Τιμητικής Επιτροπής του Βραβείου του Βίου να απονείμουν μαζί της το βραβείο στον Πλοίαρχο Κουστό. Παρακάτω παρουσιάζονται αποσπάσματα από τις ομιλίες τους:

Καίτη Κυριακοπούλου, Πρόεδρος Δ.Σ., Βωξίται Παρνασσού

Με πολύ θερμά αισθήματα σας εκφράζω ένα μεγάλο ευχαριστώ για τη δουλειά σας, όχι μόνο εκ μέρους της γενιάς μου αλλά και εκ μέρους των μελλοντικών γενιών. Εύχομαι ο Θεός να σας ευλογεί Πλοίαρχε Κουστό.

Δρ. Jan Morovic, Πρόεδρος, Πανεπιστήμιο της Μπρατισλάβα, Σλοβακία
Δυσκολεύομαι να μιλήσω ύστερα από αυτήν την υπέροχη έκφραση αρμονίας που μόλις δεχτήκαμε από αυτές τις μαγευτικές εικόνες. Μου κάνει εντύπωση το να μπορεί κανείς να εκφράσει αυτή την αρμονία. Πλοίαρχε Κουστό μας βοηθήσατε να παραβλέψουμε τα προβλήματα. Ως μέλος της ομάδας που εκφράζει τα συγχαρητήριά της σήμερα εδώ θα ήθελα να σας ζητήσω να συνεχίσετε να μας δίνετε τέτοια έμπνευση.

Καθηγητής Pavel Sarkisov, Πρώτανης, Πανεπιστήμιο Μεντελέγιεφ, Ρωσία
Αγαπητέ Πλοίαρχε Κουστό, σας δίνω απόψε τα θερμά μου συγχαρητήρια εκ μέρους του Διοικητικού Συμβουλίου του

Πανδαισία No V, για τον Ζακ-Υβ Κουστό

Ο συνθέτης της Πανδαισίας No V, για τον Ζακ-Υβ Κουστό, Θεόδωρος Αντωνίου, λέει για τη δουλειά του: Συνέθεσα το έργο για την τελετή απονομής του Βραβείου που έγινε στις 21 Οκτωβρίου 1996, στο Παρίσι. Ένα ειδικό βραβείο, το Πρώτο Βραβείο του Βίου, που δίνεται σε αναγνώριση μίας τεράστιας συνεισφοράς στην ανθρωπότητα. Η προσπάθεια να συνθέσω ένα τιμητικό έργο για τον Ζακ-Υβ Κουστό έγινε αυτόματα μία δραματική σύνδεση με τη φύση, το περιβάλλον και, κυρίως, τη θάλασσα. Το έργο του μεγάλου ωκεανογράφου σχετίζεται με όλα αυτά τα θέματα, και συνδέθηκε άρρηκτα με τα συναισθήματα και τη λύπη που νιώθει κανείς όταν βλέπει τον όμορφο κόσμο μας να καταστρέφεται. Ναι, γιορτάζουμε αυτήν την μοναδική προσωπικότητα και την ανθρωπιστική και επιστημονική συνεισφορά του σε όλον τον κόσμο. Με στεναχώρια, όταν ο συνθέτης έγραφε αυτό το κομμάτι δεν μπορούσε να μη βλέπει τα λυπημένα μάτια του γλάρου που κοιτούσε τη θάλασσα κλαίγοντας, να μην ακούει το απελπισμένο τραγούδι της φάλαινας, να μη νιώθει τη νεκρική σιγή της καρδιάς της θάλασσας. Ο Ζακ-Υβ Κουστό ενώνει της φωνές αυτών που ενδιαφέρονται και ανησυχούν. Η παρουσία του είναι ένας διαχρονικός παιάνας ελπίδας.

Πρώτο Βραβείο του Βίου: Τιμητική Επιτροπή (από αριστερά στα δεξιά): κ. Fred Matser, Πρόεδρος F.T. Afamasaga, Πρόεδρος Kai Falkman, Καθηγητής Pavel Sarkisov, Δρ. Αγνή Βλαβιανού-Αρβανίτη, κα. Καίτη Κυριακοπούλου και Δρ. Jan Morovic.

Πανεπιστημίου Μεντελέγιεφ και έχω την τιμή να σας ανακοινώσω την απόφαση του Πανεπιστημίου Μεντελέγιεφ να σας ανακηρύξει Επίτιμο Διδάκτορα.

Πρόεδρος Kai Falkman, Υπουργείο Εξωτερικών, Σουηδία

Πριν μερικούς μήνες ήμουν παρών, μαζί με άλλους Ευρωπαίους, σε μία συνάντηση στην Σαμόα. Είναι σημαντικό να κατανοήσουμε πως η κυκλοφορία του νερού στους ωκεανούς είναι τόσο σημαντική για μας όσο ο αέρας που αναπνέουμε. Είμαι εν γνώμην στην έρευνά σας. Τα προβλήματα των ωκεανών είναι σημαντικά για την Σκανδιναβία. Για τους Σουηδούς είστε ένας ήρωας Πλοίαρχε Κουστό, ένας άνθρωπος της δράσης. Εκ

μέρους όλων των Σκανδιναβών σας ευχαριστώ.

Fred Matser, ιδρυτής 13 ανθρωπιστικών οργανώσεων για τα παιδιά, Ολλανδία
Είναι μεγάλη τιμή και χαρά να μπορώ να πω μερικά λόγια στον Πλοίαρχο Κουστό. Μόλις ακούσαμε θαυμάσια μουσική και είδαμε όμορφες εικόνες. Μπορούμε να ακούμε ήχους, να μυρίζουμε, να αισθανόμαστε δονήσεις. Νομίζω ότι ο Πλοίαρχος Κουστό είναι ανάμεσα στους λίγους ανθρώπους στον κόσμο μας που γνωρίζουν καλά πως οι δονήσεις συνδέουν το χρόνο και το χώρο με το πνεύμα μας. Σημασία στον κόσμο μας έχει η σύνδεση και όχι ο διαχωρισμός. Κατανοώντας αυτό νομίζω ότι ο Πλοίαρχος Κουστό είναι ένα

Πλοίαρχος Ζακ-Υβ Κουστό

Το όνομα του Πλοίαρχου Κουστό είναι άρρηκτα συνδεδεμένο με την εξερεύνηση των θαλασσών. Ο Πλοίαρχος Κουστό σχεδίασε και κατασκεύασε εξοπλισμό ο οποίος συνεισέφερε σημαντικά στην αποκάλυψη του υποθαλάσσιου κόσμου και χάρι στον κινηματογράφο, την τηλεόραση και τον τύπο τα ευρήματά του ευαισθητοποίησαν το κοινό για το πόσο όμορφο και εύθραστο είναι το οικοσύστημα του πλανήτη μας. Για να το επιτύχει αυτό οργάνωσε μία ομάδα επαγγελματιών γνωστή ως "Equipe Cousteau", μία διεθνή οργάνωση που σήμερα επευφημείται από χιλιάδες ανθρώπων σε όλον τον κόσμο.

Το 1988 ο Πλοίαρχος Κουστό εξελέγη μέλος της Γαλλικής Ακαδημίας. Προϊστάται ενός συμβουλίου για τα Δικαιώματα των Μελλοντικών Γενεών, μία πρωτοβουλία που προωθείται από τον Πρόεδρο της Γαλλικής Δημοκρατίας και είναι μέλος του Ανωτάτου Συμβουλίου του ΟΗΕ για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη και Περιβαλλοντικός Σύμβουλος της Διεθνούς Τράπεζας. Ο Πλοίαρχος Κουστό συνεργάζεται στενά με την UNESCO για την προώθηση εκπαιδευτικών μεταρρυθμίσεων σε πανεπιστημιακό επίπεδο και εγκαινίασε μία διεθνή εκστρατεία για την αποδοχή της Διακήρυξης των Δικαιωμάτων των Μελλοντικών Γενεών από την Γενική Συνέλευση του ΟΗΕ.

μεγάλο παράδειγμα για τον κόσμο. Είναι για μένα τιμή να είμαι ανάμεσα στους πρώτους που θα σας συγχαρώ εκ μέρους όσων συμφωνούν μαζί μου.

F.T. Afamasaga, Πρόεδρος της Δυτικής Σαμόα στις Βρυξέλλες

Είναι μεγάλη τιμή και χαρά να βρίσκομαι εδώ σήμερα για να μιλήσω για έναν άνθρωπο που όλοι θαυμάζουμε. Ερχομαι από ένα τμήμα του πλανήτη, που είναι γνωστό ως Ωκεανία, το οποίο παρακολουθεί με μεγάλο ενδιαφέρον τη δουλειά του Πλοίαρχου Κουστό. Θέλω να σας πω ένα μεγάλο ευχαριστώ για τις προσπάθειες που κάνετε να προστατεύσετε τον πλανήτη μας.

Mstislav Rostropovich

Κυρίες και Κύριοι, φίλοι μου, μεγάλη δάσκαλε Πλοίαρχε Κουστό. Βασική αρχή της μουσικής είναι ο ρυθμός, που μοιάζει με τον χτύπο της καρδιάς. Η κίνηση που νιώθουμε μέσα μας είναι ο ρυθμός της γης. Με την δουλειά σας Πλοίαρχε Κουστό κατανόησα διαφορετικά τον όρο ρυθμός. Σας ευχαριστώ θερμά για την δυνατότητα που μου δώσατε να βελτιώσω τη μουσική μου. Σήμερα είναι μία ιδιαίτερα ευτυχημένη ημέρα. Γιορτάζουμε έναν άνθρωπο με μαγικές ικανότητες. Γιατί ο Πλοίαρχος Κουστό είναι μάγος. Πριν γνωρίσω αυτόν τον μεγάλο άνθρωπο ένιωθα ναυτία μόλις έμπαινα σε πλοίο. Με την φιλία μας σταμάτησαν οι ναυτίες.

Συνέχεια στη σελίδα 13

Πρόοδος μέσω συνεργασίας

Petra Roth,

Δήμαρχος Φραγκφούρτης

Ο θεσμός "τρίγωνο των μεγάλων πόλεων" Μόσχας, Παρισιού και Βερολίνου, επεκτείνει την εποικοδομητική εργασία της δημιουργίας πολιτικής μέσω της ανταλλαγής απόψεων. Η πόλη της Φραγκφούρτης είναι το κέντρο της αυριανής πολιτικής, επιστήμης και του πολιτισμού. Μέσω της συνεργασίας πρέπει να βρούμε το δρόμο για την πρόοδο. Πρέπει να δοθούν νέες ευκαιρίες για να καθιερωθεί μία νέα πολιτική τάξη

Εχουμε την ευκαιρία να δημιουργήσουμε νέες ολοκληρωμένες δομές όπου ολόκληρη η Ευρώπη θα λαμβάνει μέρος

στη Ευρώπη. Στην ανάζητηση της νέας ισορροπίας εγείρονται σημαντικά ζητήματα πολιτισμού και ιστορίας, διαφορών βορρά - νότου κλπ. Η συμφωνία του Μάαστριχτ υποστηρίζει τους συγκεκριμένους πολιτισμούς μας. Η Ευρώπη προχωρεί προς την ενοποίηση, αλλά χρειαζόμαστε μία διαφορετική κίνηση, που θα ενώνει την Ευρώπη

μέσα από την ανάπτυξη ενός παγκόσμιου οράματος. Αυτό οδηγεί σε μία διαφορετική Ενωμένη Ευρώπη. Για να επιτύχουμε αυτήν την διαφορετική Ευρώπη πρέπει να υιοθετήσουμε νέο τρόπο σκέψης. Οι καθιερωμένοι θεσμοί, όπως το NATO μπορούν να γίνουν πρότυπο ή εργαλείο για την επίτευξη της ελευθερίας μέσα από την ανοικοδόμηση της σημερινής Ευρώπης.

Η συνεργασία που βλέπουμε στις χώρες της πρώην ΕΣΣΔ απαιτεί μεγαλύτερη ολοκλήρωση. Οι άνθρωποι έγιναν ξαφνικά ξένοι στα ίδια τους τα σπίτια, για παράδειγμα οι χιλιάδες Ρώσοι που ζουν στην Ουκρανία, η οποία σήμερα υιοθετεί διαφορετική αντιμετώπιση απέναντι στον πολιτισμό και την ιστορία της.

Υπάρχει έλλειψη εμπιστοσύνης στην Ευρώπη, αλλά καθώς τα κράτη της Ανατολικής Ευρώπης ενδιαφέρονται για την Ευρωπαϊκή Ένωση έχουμε την ευκαιρία να δημιουργήσουμε νέες ολοκληρωμένες δομές όπου ολόκληρη η Ευρώπη θα λαμβάνει μέρος.

Σύνδεση οικονομίας και οικολογίας

Ernst Welteke,

Πρόεδρος, Κεντρική Τράπεζα του Κρατιδίου της Εσσης

Εκ μέρους της Κεντρικής Τράπεζας του Κρατιδίου της Εσσης θα ήθελα να σας καλωσορίσω σε αυτήν την εκδήλωση. Η Κεντρική Τράπεζα του Κρατιδίου της Εσσης είναι υπερχρηματική που προσφέρει το πλαίσιο για τον Ευρωπαϊκό Διάλογο '96 εδώ στην Εσση, που οργανώνεται από την οργάνωση Mischka Kinderhilfe, με την ευκαιρία της επίσκεψης του Μιχαήλ Γκορμπάτσώφ. Η Mischka Kinderhilfe βοηθά εδώ και χρόνια τα παιδιά στην πρώην ΕΣΣΔ και ο Μιχαήλ Γκορμπάτσώφ ήταν πάντα υποστηρικτής της.

Ο κ. Γκορμπάτσώφ έχει λάβει μέρος σε πολλές περιπτώσεις στη βελτίωση των σχέσεων στη Ευρώπη. Η διαδικασία την οποία ο κ. Γκορμπάτσώφ ξεκίνησε το 1987, αναλύεται στο βιβλίο του 'Περαστικά'. Ξεκινώντας αυτή η διαδικασία ξεκίνησαν νέες εξελίξεις στην πρώην ΕΣΣΔ, οι οποίες δεν μπορούν με κανένα τρόπο να ανατρα-

Η Mischka Kinderhilfe έχει προγραμματίσει επίσης δύο συναντήσεις εργασίας με θέμα το ένα την Οικονομία και το άλλο την Οικολογία. Σήμερα το απόγευμα έχουμε μία συνάντηση εργασίας με θέμα: Οικονομία και Οικολογία και πιστεύω ότι θα δούμε στην πορεία της πως τα θέματα αυτά συνδέονται.

πούν. Τον Ιούλιο του 1990 ο κ. Γκορμπάτσώφ συναντήθηκε με τον κ. Kohl στην Σταυρούπολη ξεκινώντας έτσι τη διαδικασία επανένωσης Ανατολικής και Δυτικής Γερμανίας. Το Νοέμβριο του 1990 πήρε μέρος σε μία φιλική συνάντηση με τον πρόεδρο των ΗΠΑ κ. Bush.

Σήμερα γινόμαστε μάρτυρες ορισμένων δυσμενών εξελίξεων στη Ρωσία, όπως είναι ο πόλεμος στην Τσετσενία και άλλες συγκρούσεις για δικαιώματα μειονοτήτων. Η δύση αντιμετωπίζει τη Ρωσία με ανησυχία. Ανησυχία για τις διάφορες συγκρούσεις καθώς και για την υγεία του προέδρου Γέλτσιν.

Επίσης γνωρίζουμε ότι τα περιβαλλοντικά προβλήματα της Ρωσίας έχουν τεράστιες διαστάσεις και κάθε μέρα ακόμη για νέες καταστροφές.

Η Mischka Kinderhilfe έχει προγραμματίσει επίσης δύο συναντήσεις εργασίας με θέμα την Οικονομία και την Οικολογία αντίστοιχα. Σήμερα το απόγευμα έχουμε μία συνάντηση εργασίας με θέμα: Οικονομία και Οικολογία και πιστεύω ότι θα δούμε στην πορεία της πως τα θέματα αυτά συνδέονται.

Ρωσία: σταθερή ή ασταθής παγκόσμια δύναμη;

Μιχαήλ Σ. Γκορμπάτσώφ

Καθώς η Ρωσία αλλάζει πολιτική στρατηγική θα έχει μπροστά της 25 δύσκολα χρόνια. Αν υπολογίσουμε και την περίοδο της Περαστικά, που άρχισε το 1985 θα ζήσουμε διαδικασίες καταστροφής και διαδικασίες ανοικοδόμησης αν και η ανοικοδόμηση είναι ένα σχέδιο που ξεκίνησε από επαναστατικές αλλαγές στη Ρωσική ζωή. Τα τελευταία πέντε χρόνια επικράτησαν οι καταστροφές και εδώ είναι το αληθινό πρόβλημα. Ο λαός δυσασβεστάθηκε που αναγκάστηκε να ζήσει έτσι για πέντε χρόνια.

Η Ρωσία είναι μία πολύπλοκη και ποικίλη χώρα. Κάθε θέση δημιουργεί συνεχώς επιχειρήματα υπέρ και κατά της

Σήμερα έχουμε στο τραπέζι μας έναν κύριο που πήρε μέρος στην διαδικασία αναμόρφωσης της Α.Δ.Γ. Ο κύριος αυτός έχει πολύ ενδιαφέρουσες εμπειρίες. Μιλά για το πόσο ριζοσπαστικές ήταν οι αλλαγές στις χώρες της πρώην Ανατολικής Ευρώπης και πως το υψηλό επίπεδο της κοινωνικής ασφάλισης υποβαθμίζεται. Συνέβησαν μαζικές χρεοκοπίες και εμφανίστηκαν μεγάλα οικονομικά προβλήματα και πρέπει να αντιμετωπιστούν. Η Γερμανία επενδύει 100 εκατομμύρια δολάρια ετησίως για την ανάπτυξη της πρώην

Ανατολικής Γερμανίας, μιας χώρας με πληθυσμό περίπου 50 εκατομμύρια. Τι ποσά απαιτούνται για να ξαναχτιστεί η Ρωσία ένα έθνος με 150 εκατομμύρια ανθρώπους; Αν δεν λάβει μέρος ολόκληρος ο κόσμος σε αυτές τις επενδύσεις δεν μπορούμε να αναμένουμε τέτοιες δραματικές αλλαγές στη Ρωσία. Και αν πρόκειται να αντιμετωπίσουμε τέτοιες μαζικές χρεοκοπίες στη Ρωσία θα μείνουν άνεργοι 30 εκατομμύρια άνθρωποι. Που είναι οι κοινωνικές εγγυήσεις; Πρέπει να βρούμε άλλους τρόπους ανάπτυξης της Ρωσίας. Η θεραπεία-σοκ δεν είναι η κατάλληλη στρατηγική αναμόρφωσής της. Η βάση της πολιτικής είναι ο

άνθρωπος και ο άνθρωπος είναι η ελπίδα ανάπτυξης και ανοικοδόμησης της Ρωσίας. Η Ρωσία βιώνει μαζί με τη μετάβαση από το σοσιαλισμό στη δημοκρατία και τη μετάβαση στην οικονομία της αγοράς. Η χώρα χρειάζεται να μεταβάλει μία οικονομία στην οποία για πολλά χρόνια η ιδιωτική πρωτοβουλία είχε εγκαταλειφθεί. Η εσωτερική της δομή βασίζεται ολοκληρωτικά στην κεντρική οικονομία μίας στρατηγικής δύναμης. Το πρόβλημα είναι πολύπλοκο και η διατήρηση σταθερής πορείας δύσκολη.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΣ

Φραγκφούρτη, Σεπτέμβριος 15-17

Η συνάντηση Ευρωπαϊκός Διάλογος '96 οργανώθηκε στη Φραγκφούρτη προς τιμήν του Μιχαήλ Γκορμπάτσώφ, υπό την αιγίδα του Πρωθυπουργού του κρατιδίου της Εσσης κ. Hans Eichel, της Δημάρχου Φραγκφούρτης και Petra Roth και της οργάνωσης Mischka Kinderhilfe (Μίσκα Βοήθεια στα Παιδιά), μίας μη κερδοσκοπικής οργάνωσης που προσφέρει ανθρωπιστική και ιατροφαρμακευτική βοήθεια στα παιδιά της Ρωσίας. Η συνάντηση ήταν γύρω από τη συνεισφορά της Ανατολής στη Δύση καθώς η Ευρώπη προετοιμάζεται για την Τρίτη χιλιετία.

Η Mischka Kinderhilfe είναι μία ιδιωτική πρωτοβουλία για την ανακούφιση και την μακροχρόνια υποστήριξη αρρώστων και ορφανών παιδιών στην Ανατολική Ευρώπη. Εργο της Mischka είναι να βοηθά τα παιδιά στην χώρα τους και για το σκοπό αυτό οργανώνει σεμινάρια για με μία προοπτική ανατολής - δύσης. Επιπροσθέτως, σε συνεργασία με άλλους οργανισμούς, όπως είναι το Ιδρυμά για τη Γη, η Mischka Kinderhilfe επεκτείνει τους πολιτιστικούς δεσμούς και προσπαθεί να βελτιώσει τις σχέσεις ανατολής - δύσης στην Ευρώπη. Από τον Μάιο του 1995 η Mischka Kinderhilfe είναι μέλος της Διεθνούς Επιτροπής για την Φροντίδα της Υγείας των Παιδιών.

Η Διεθνής Οργάνωση Βιοπολιτικής έχει μία μακρά και καρποφόρα συνεργασία με την Mischka Kinderhilfe για την εξάπλωση των νέων ιδανικών και προτεραιοτήτων στην κοινωνία. Κατά τη διάρκεια της συνάντησης Ευρωπαϊκός Διάλογος '96 η Β.Ι.Ο. οργάνωσε μία ειδική συνάντηση εργασίας με θέμα "Το Βιο-Περιβάλλον - Βιο-Πολιτισμός - Βιοκεντρικές Αξίες για το Μέλλον", με οικοδεσπότη τον πρόεδρο της Κεντρικής Τράπεζας του Κρατιδίου της Εσσης κ. Ernst Welteke. Η συνάντηση εργασίας εστίασε την προσοχή της στην σημασία της εφαρμογής σταθερής περιβαλλοντικής πολιτικής σε κάθε τομέα της ανθρώπινης δραστηριότητας, ώστε να γίνει κατανοητή διεθνώς η επείγουσα ανάγκη της προστασίας του πλανήτη μας για το μέλλον.

Ανάμεσα στους ομιλητές ήταν ο Ernst Welteke, Πρόεδρος της Κεντρικής Τράπεζας του Κρατιδίου της Εσσης, ο Μ. Γκορμπάτσώφ, Πρόεδρος της πρώην ΕΣΣΔ, ο καθηγητής Valentyn Tolstych, η Πρόεδρος της Β.Ι.Ο. δρ. Αγνή Βλαβιανού-Αρβανίτη, ο μέλος της Β.Ι.Ο. όπως η Καίτη Κυριακοπούλου, Πρόεδρος του Δ.Σ., Βωξίται Παρνασσού, ο καθηγητής Ernst-Ulrich von Weizsacker, ο καθηγητής Udo Simonis, ο πρόεδρος Kai Falkman, και ο δρ. Jurgen Zech, Πρόεδρος του Δ.Σ. της Gerling-Konzern Κολωνίας.

Οικουμενοποίηση της πολιτικής

Hans-Dietrich Genscher

τέως Υπουργός Εξωτερικών της Γερμανίας

Είναι σημαντικό να συμπεριλάβουμε τη Ρωσία στην Ευρώπη, γιατί δεν μπορεί να γίνει κατανοητή Ευρώπη χωρίς Ρωσία. Το 1945 η Ευρώπη κέρδισε την μελλοντική της ενότητα και το 1946 η Αμερική βοήθησε να συνδεθεί η Ευρώπη. Υστερα από αιώνες πολέμου οι λαοί της Ευρώπης τώρα στέκονται δίπλα δίπλα.

Πρέπει να οικοδομήσουμε την μελλοντική οικουμενοποίηση της πολιτικής εφαρμόζοντας τεχνολογία και μέσα που θα επιτύχουν τη σταθερότητα. Ολοι οι Ευρωπαίοι ενώνονται με την κοινή τους μοίρα. Απαιτείται η εισαγωγή νέων χωρών στην Ευρωπαϊκή Ένωση και η στενή συνεργασία τους τομείς της ενέργειας, των επικοινωνιών κλπ. Οι προοπτικές στα παγκόσμια θέματα αναπτύσσονται πέρα από την Ευρωπαϊκή προοπτική.

Η αντιμετώπιση των παγκοσμίων θεμάτων αναπτύσσεται πέρα από την Ευρωπαϊκή προοπτική

Ο εκδημοκρατισμός και η επίτευξη της οικονομίας της αγοράς είναι τα πρωταρχικά στοιχεία που θα δώσουν τη σωστή ώθηση σ' αυτήν την στρατηγική

Η Ρωσία κινδυνεύει να χάσει τη μάχη για την οικονομία της αγοράς, καθώς δεν έχει επωφεληθεί από την εποικοδομητική κριτική που γίνεται τα τελευταία δέκα χρόνια.

Η Δύση παρατηρούσε απ' έξω μη γνωρίζοντας αν έπρεπε να υποστηρίξει τον Μ. Γκορμπάτσώφ ή όχι. Σήμερα είναι φανερό πως υπάρχει μία μόνο λύση. Πρέπει να αλλάξουμε την πολιτική μας. Η δραματική αλλαγή της πολιτικής είναι η μόνη λύση για τη Ρωσία. Ο εκδημοκρατισμός και η επίτευξη της οικονομίας της αγοράς είναι τα πρωταρχικά στοιχεία που θα δώσουν τη σωστή ώθηση σ' αυτήν την στρατηγική

Πρέπει επίσης να εκσυγχρονιστούν τα δίκτυα κοινής ωφελείας, οι σιδηρόδρομοι, τα αεροδρόμια και οι άλλες δημόσιες υπηρεσίες ώστε να μπορέσει να λειτουργήσει η νέα οικονομία. Αυτό δημιουργεί νέες θέσεις εργασίας και ανοίγει τις πόρτες για την θεσμική οικοδόμηση αυτής της πολιτικής. Η γεωργία μπορεί κάτω από συγκεκριμένες συνθήκες, να προσφέρει θέσεις εργασίας και χρήματα. Η Δύση μπο-

ρεί να συνεισφέρει εδώ. Υπάρχουν δυνάμεις συνεργασίας στον επιχειρηματικό κόσμο και υπάρχουν πολλές δυνατότητες συνεργασίας μέσα στις μεγάλες περιοχές της Ρωσίας. Τετρακόσιοι εκπρόσωποι μεσαίων επιχειρήσεων υπέδειξαν τις δυνατότητες αυτών των περιοχών σε μία συνάντηση πέρσι στη Βόννη.

Χαίρομαι που συμμετέχω σε αυτήν την συνάντηση γιατί βλέπω πως οι επιχειρηματίες δεν σκέφτονται μόνο τα χρήματα αλλά και τους ανθρώπους. Εχω και εγώ συμμετάσχει σε ανθρωπιστικές εργασίες. Συχνά σκεφτόμαστε τα εκατομμύρια των ανθρώπων που υποφέρουν σε άλλες χώρες και ξεχνούμε της ανάγκες των ανθρώπων στις χώρες μας. Με αυτή τη συνάντηση έχουμε προσφέρει βοήθεια στα παιδιά της Ρωσίας και αυτή η πράξη είναι μία πράξη ηθικής. Η Ρωσία είναι μία πολύπλοκη και ποικίλη χώρα. Κάθε θέση δημιουργεί συνεχώς επιχειρήματα υπέρ και κατά της. Αλλά η Ρωσία σήμερα είναι σίγουρα σε δύσκολη θέση. Θα βγει από την θέση αυτήν μόνο αν προσπαθήσει με τον δικό της τρόπο. Αυτό που σήμερα χρειάζεται είναι κατανόηση και αλληλεγγύη.

ΔΙΑΛΟΓΟΣ '96

Αγνή Βλαβιανού-Αρβανίτη

Πρόεδρος και Ιδρύτρια

Διεθνής Οργάνωση Βιοπολιτικής

Καθώς ο 21ος αιώνας πλησιάζει πρέπει να αλλάξουμε τον τρόπο σκέψης μας και να αναζητήσουμε νέα μονοπάρτια που θα μας οδηγήσουν στην επόμενη χιλιετία. Το βιο-περιβάλλον δεν έχει σύνορα και με τη σημερινή τεχνολογία των επικοινωνιών είναι αδύνατο οποιαδήποτε περιοχή του κόσμου να απομονωθεί. Ως κάτοικοι αυτού του πλανήτη, κατέχουμε όλοι έναν τεράστιο πλούτο, τη ζωή. Θα πρέπει λοιπόν τα αμυντικά προτόκολλα να προσταθούν να την προστατεύσουν και όχι να την καταστρέψουν. Αυτή η συνάντηση πέτυχε να φέρει κοντά και να συνδέσει πολλές διαφορετικές απόψεις. Αυτή η σύνδεση είναι σημαντική για να βρεθούν παγκόσμιες λύσεις, καθώς οι διαφορές αποτελούν πηγή πλούτου και δυναμικού.

Κέρδος δεν είναι μόνο χρήματα στην τράπεζα. Κέρδος είναι κάθε πλευρά κοινωνικής ευημερίας. Η υιοθέτηση βιοκεντρικών οικονομικών στρατηγικών για τη σωτηρία του βιο-περιβάλλοντος και της ζωής στον πλανήτη μας θα αποφέρουν και οικονομικό κέρδος. Η άμυνα του πλανήτη μας από την καταστροφή είναι ο μόνος τρόπος να προχωρήσουμε δημοκρατικά προς το μέλλον.

Από την ίδρυση της το 1985 η Διεθνής Οργάνωση Βιοπολιτικής (Β.Ι.Ο.) τονίζει τη σημασία που έχει ο βιοπολιτισμός για τον οικονομικό κόσμο. Στην εποχή των πολυ-

εθνικών εταιριών, του διεθνούς εμπορίου και της παγκόσμιας οικονομικής πολιτικής, τα οικονομικά και χρηματοδοτικά ζητήματα έγιναν ο σημαντικότερος παράγοντας που διαμορφώνει την σημερινή κοινωνία. Η παγκόσμια οικονομία έφθασε σε ένα σημείο, που αναθεωρεί εκ βάθρων τη στάση της απέναντι στο βιο-περιβάλλον. Οι οικονομικοί ηγέτες συνειδητοποιούν, ότι ο σεβασμός στο βίο είναι σημαντικός για την επιβίωση της ανθρωπότητας και ότι, αν θέλουμε να ανακόψουμε την περιβαλλοντική καταστροφή, πρέπει η πολιτική που εφαρμόζουμε να δώσει έμφαση στην προώθηση της αριστείας και της συνύπαρξης ανάμεσα σε όλες τις μορφές ζωής. Η κατάλληλη χρήση του οικονομικού και ανθρώπινου κεφαλαίου, με την επένδυση στην προστασία των φυσικών αποθεμάτων, την πρόληψη της ρύπανσης και την ανάπτυξη της τεχνολογίας ανακύκλωσης, θα οδηγήσει όχι μόνο στην επιτυχή προώθηση της καθαρότερης παραγωγής και της περιβαλλοντικής διαχείρισης αλλά και στην επαναξιολόγηση των συγχρόνων ζητημάτων και σε νέες οικονομικές στρατηγικές που θα αντιμετωπίσουν τις αυξανόμενες απαιτήσεις της ευσυνείδητης περιβαλλοντικά κοινωνίας.

Για να προσεγγίσουμε αυτόν τον επείγοντα στόχο πρέπει να αντιμετωπίσουμε με σοβαρότητα την εισαγωγή στον υπολογισμό του κέρδους εννοιών που σήμερα θεωρούνται ποιοτικές και αόριστες. Είναι ανάγκη να αναπτύξουμε ξεκάθαρους δείκτες για την διαμόρφωση οικονομικής πολιτικής, λαμβάνοντας υπ' όψιν την ανάγκη να προστα-

τεύσουμε τα φυσικά αποθέματα και να αναστείλουμε τις περιβαλλοντικές επιδράσεις. Το ζήτημα της ποιότητας ζωής πρέπει να θεωρείται πρώτη προτεραιότητα, καθώς επίσης η υγεία, η ευτυχία, ο εσωτερικός πλούτος, ο πολιτισμός και η εκπαίδευση. Αυτά τα στοιχεία, τα οποία συχνά παραβλέπονται από τις συμβατικές οικονομικές θεωρίες, πρέπει να αποτελέσουν το πλαίσιο των οικονομικών θεσμών του 21ου αιώνα.

Σε μία συμβατή προς το περιβάλλον οικονομική στρατηγική, η ποιότητα ζωής αποτελεί μετρήσιμο παράγοντα και όχι μόνο αφηρημένη έννοια. Η προστασία του περιβάλλοντος πρέπει να γίνει ένας σταθερός παράγοντας ευημερίας κάθε έθνους. Μέσα σ' αυτό το πλαίσιο η οικονομική ανάπτυξη πρέπει να αξιολογείται με βάση τη βελτίωση των συνθηκών ζωής σε ολόκληρο τον πλανήτη και τη συμβολή της στην αντιμετώπιση των καταστροφικών τάσεων.

Επιπλέον, η έννοια του κέρδους πρέπει να επαναπροσδιοριστεί, ώστε να περιλάβει διαστάσεις, όπως ο εσωτερικός πλούτος, η διαφύλαξη των φυσικών αποθεμάτων, η καλύτερη υγεία και η προστασία της βιο-ποικιλότητας οι οποίες αποτελούν ένα "αυθεντικό" κέρδος για την κοινωνία.

Η θέσπιση ρυθμιστικών μέτρων, με τη μορφή φορολογίας, νομοθεσίας ή εκπαίδευσης, αποτελεί προτεραιότητα. Επιπλέον, είναι απαραίτητη η παγκόσμια κινητοποίηση και η συμμετοχή του ευρύτερου κοινού, τόσο σε τοπικό, όσο και σε διεθνές επίπεδο, ώστε να κινητοποιηθούν οι υπεύθυνοι για την καθιέρωση, σε παγκόσμιο επίπεδο, πολιτικής, που να υποστηρίζει το βιο-περιβάλλον. Η σύγχρονη τεχνολογία και τα επιστημονικά επιτεύγματα είναι ισχυρά εργαλεία, που δίνουν πολλές ευκαιρίες στις επιχειρήσεις και ανοίγουν το δρόμο για μια νέα κοινωνική δομή. Είναι απαραίτητο λοιπόν να οδηγή-

σουμε αυτήν την πρόοδο σε θετική κατεύθυνση και να προσφέρουμε ένα νέο όραμα για τη νέα χιλιετία, στον πολιτικό και οικονομικό σχεδιασμό, ώστε να προστατεύσουμε τον πλανήτη μας για τις γενιές που έρχονται.

Οι παραδοσιακές οικονομικές προσεγγίσεις είναι γενικά περιορισμένες σε καρτεσιανές αναπαραστάσεις των τάσεων ανάπτυξης και ύφεσης, ιστογράμματα νομισματικών μονάδων ή αναλύσεις των τάσεων του χρηματιστηρίου. Αν και αυτές οι διδιάστατες προσεγγίσεις ήταν συνήθως επαρκείς στο παρελθόν, σήμερα χρειάζονται αναθεώρηση και εκσυγχρονισμό. Δεν μπορούμε να μεταφέρουμε τις μεθόδους του 19ου αιώνα στην τρίτη χιλιετία.

Η αποσπασματική και περιοριστική εικόνα των οικονομικών θεωριών, πρέπει να αντικατασταθεί από μία τρισδιάστατη προσέγγιση, όπου οι αξίες του πολιτισμού, του ανθρώπινου κεφαλαίου, της εκπαίδευσης, των φυσικών αποθεμάτων και της βιοποικιλότητας θα επηρεάζουν κάθε εξίσωση και διάγραμμα.

Τα φτωχά, με οικονομικούς όρους, έθνη μπορεί να είναι πλούσια σε πολιτιστικές αξίες, τέχνη, παράδοση ή βιοποικιλότητα. Αυτά τα στοιχεία μπορούν να εμπλουτίσουν ολόκληρο τον πλανήτη και δεν πρέπει να αγνοούνται από τους οικονομολόγους.

Οι αξιολογήσεις του Α.Ε.Π. και των δυνατοτήτων της αγοράς θα πρέπει να εξελιχθούν, ώστε να περιλαμβάνουν τις προαναφερθείσες παραμέτρους και να δίνουν ιδιαίτερη έμφαση στον επείγοντα στόχο της προστασίας του βίου και του βιο-περιβάλλοντος. Η πολιτική της οικονομικής ανάπτυξης και της δημιουργίας νέων θέσεων εργασίας, σε παγκόσμιο επίπεδο, πρέπει να δομηθεί με βάση αυτές τις νέες αρχές, ώστε να είναι πιο αποτελεσματική στην αντιμετώπιση της ένδειας, των εθνικών χρεών, της περιβαλλοντικής υποβάθμισης και της άνοσης ανάπτυξης της αγοράς.

Ηθική των επιχειρήσεων και περιβάλλον

Καίτη Κυριακοπούλου

Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου

Βαξίται Παρνασσού

Με τον όρο Ηθική των Επιχειρήσεων Μεννοώ την εφαρμογή της ηθικής στις επιχειρήσεις, την ηθική δικαίωση ενός οικονομικού συστήματος, της δομής του και της πρακτικής του. Οι ηθικές υποχρεώσεις και ευθύνες δεν περιορίζονται μόνο στα άτομα. Οι επιχειρήσεις έχουν επίσης την ευθύνη της ηθικής συμπεριφοράς τους.

Η κοινωνία μας χαρακτηρίζεται από την απουσία πολλών παραδοσιακών περιορισμών. Η εξέλιξη της τεχνολογίας έχει συμβάλει σημαντικά στην οικονομική ανάπτυξη, καθώς και στην πολιτιστική πρόοδο, αλλά έχει συγχρόνως επιφέρει και σοβαρά προβλήματα. Η ανθρωποκεντρική και αλαζονική μας στάση, όπως και ο υπερκαταναλωτισμός, έχουν οδηγήσει σε εσφαλμένη χρήση της τεχνολογίας και στην καταστροφή του περιβάλλοντος. Ελπίζουμε, ότι καθώς οι επιχειρήσεις συνειδητοποιούν τις καταστροφικές συνέπειες των δραστηριοτήτων τους, θα υιοθετήσουν νέους κανόνες ηθικής. Το περιβάλλον δεν είναι ανάγκη αλλά και δεν πρέπει να θυσιάσει για χάρη της οικονομικής ανάπτυξης. Απεναντίας, η τεχνολογική πρόοδος και η ανάπτυξη, μπορούν να συμβάλουν σημαντικά στην επίλυση των περιβαλλοντικών προβλημάτων. Είναι καιρός να αναθεωρήσουμε τις έννοιες του "κέρδους," της "παραγωγικότητας" και της "ανάπτυξης," και να εφαρμόσουμε καινούργιους κανόνες ηθικής στην επιχειρηματική στρατηγική και τις επιχειρηματικές δραστηριότητες. Αυτό δεν αποτελεί μόνο καθήκον αλλά και συμφέρον. Η κοινωνική και επιχειρηματική πρόνοια είναι έννοιες ταυτόσημες, άρα η προώθηση του κοινού συμφέροντος αποτελεί και προσωπική επιτυχία.

Το ατύχημα στο Τσερνομπίλ Μπορούν να προληφθούν οι καταστροφές;

Ernst-Urlich von Weizsacker

Πρόεδρος

Ινστιτούτο Βούπερταλ

Γερμανία

Η οργάνωση Mischka Kinderhilfe μας έδειξε ότι τα παιδιά, θύματα της καταστροφής του Τσερνομπίλ, στην Ρωσία και στην Ουκρανία χρειάζονται βοήθεια. Και η Mischka τα βοηθά. Είναι σημαντικό ότι σ' αυτήν την συνάντηση παρευρίσκεται και ο κος. Γκορμπάτσφ. Ενα σοβαρό ερώτημα είναι: Μπορούν να προληφθούν καταστροφές σαν το ατύχημα στο Τσερνομπίλ; Μπορούμε να εξασφαλίσουμε, ότι τα παιδιά στο μέλλον θα μεγαλώνουν σε ασφαλές περιβάλλον;

Η καταστροφή του Τσερνομπίλ έγινε αισθητή σε πολλές χώρες και πολλοί ρωτούν αν είναι δυνατό να λυθούν τα ενεργειακά προβλήματα χωρίς πυρηνικούς σταθμούς, με την χρήση φυσικού αερίου, πετρελαίου και γαζών. Όμως αυτές οι ενεργειακές πηγές δημιουργούν άλλα προβλήματα, όπως είναι το φαινόμενο του θερμοκηπίου.

Η συζήτηση CO₂ και η θερμοκρασία αυξήθηκαν δραματικά και το Διεθνές Πάνελ για τις Κλιματικές Αλλαγές (IPCC) δηλώνει ότι η θερμοκρασία θα ανέβει τουλάχιστον κατά 2 βαθμούς τον επόμενο αιώνα. Μερικοί μάλιστα ισχυρίζονται ότι η αύξηση αυτή θα φθάσει τους 7 βαθμούς.

Αυτή η αύξηση δημιουργεί επίσης και άλλες σημαντικές αλλαγές. Μία είναι η αλλαγή στην ατμοσφαιρική πίεση, η οποία επηρεάζει την ένταση του ανέμου. Ανάμεσα στις άλλες επιπτώσεις αυτό πιθανόν να προκαλέσει μεγαλύτερο κίνδυνο από τυφώνες στις τροπικές περιοχές. Στατιστικές του 1995 δείχνουν μία δραματική αύξηση στις ασφαλιστικές αποζημιώσεις μετά από καταγίδες. Το 1994, μόνο ο τυφώνας 'Αντριού' οδήγησε 6 ασφαλιστικές εταιρείες στην χρεοκοπία. Η δεύτερη αλλαγή είναι η αύξηση του επιπέδου της θάλασσας. Αν η αύξηση της θερμοκρασίας της γης συνεχιστεί με το σημερινό ρυθμό, το επίπεδο της θάλασσας θα ανέβει περισσότερο από ένα μέτρο. Ετσι θα εξαφανιστεί η Ολλανδία, η Καλιφόρνια, η Μπανκόγκ, το Αμβούργο... ένα καταστροφικό μέλλον.

Το IPCC θεωρεί ότι απαιτείται μείωση τουλάχιστον κατά 50% των εκπομπών αερίων που επιδεινώνουν το φαινόμενο του θερμοκηπίου μέσα στα επόμενα 50 χρόνια για να αποφύγουμε δραματικές αλλαγές στην ατμόσφαιρα. Τον επόμενο Νοέμβριο ή Δεκέμβριο ελπίζουμε ότι θα υπογραφεί στο Κιότο ένα πρωτόκολλο που θα καθορίζει συγκεκριμένα μέτρα και ενέργειες που θα πρέπει να λάβει κάθε χώρα.

Όμως αντιμετωπίζουμε το δίλημμα των ενεργειακών απαιτήσεων. Ίσως μπορούμε να μειώσουμε αυτές τις απαιτήσεις, αλλά αυτό δεν αρκεί για να λύσουμε το πρόβλημα. Μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε το νερό και τη βιομάζα ως ενεργειακές πηγές, για να έχουμε καθαρότερη ενέργεια και μπορούμε επίσης να χρησιμοποιήσουμε τον άνεμο.

Αυτά όμως δεν αρκούν για να εξασφαλίσουν περισσότερο από το ένα τέταρτο των σημερινών παγκόσμιων ενεργειακών αναγκών. Σε μία συνάντηση που έγινε στο Τόκιο τον Οκτώβριο, το ενεργειακό συμβούλιο δήλωσε ότι στο μέλλον οι ενεργειακές απαιτήσεις θα διπλασιαστούν σε σχέση με τις σημερινές.

Το πρόβλημα γίνεται πιο σοβαρό και χρειάζεται μια λύση για να μειώσουμε τις εκπομπές αερίων που επιδεινώνουν το φαινόμενο του θερμοκηπίου. Με καλύτερη τεχνολογία, καλύτερες μεταφορές κλπ., μπορούμε να μειώσουμε την κατανάλωση ενέργειας στο ένα τέταρτο της σημερινής. Με ετήσια μείωση 3% αυτό θα επιτευχθεί σε 46 χρόνια από σήμερα.

Αυτό είναι ένα ελεύθερο και εξελικτικό μοντέλο. Στην Κίνα όπου υπάρχει άφθονη φθηνή εργασία, εξακολουθούν να επενδύουν τεράστια ποσά σε βιομηχανικά προγράμματα που απαιτούν ανάλογα μεγάλες επενδύσεις για παραγωγή ενέργειας. Πρέπει να θεθούν ορισμένες κρίσιμες ερωτήσεις γύρω από το σύστημα της ελεύθερης αγοράς.

Η οικονομία της αγοράς είναι καλύτερα

προετοιμασμένη να αντιμετωπίσει την λογική και συγκρατημένη χρήση ενέργειας από άλλες μορφές οικονομίας. Αλλά η οικονομία της αγοράς δεν θεωρεί το περιβάλλον ένα ισότιμο κεφάλαιο και βασίζεται μόνο στο κόστος των αγαθών. Ο επιχειρηματικός κόσμος έχει θέσει τους δικούς του κανόνες, σα να ήταν ένα είδος Μαρξίας, χωρίς να λαμβάνει υπ' όψιν του άλλες αξίες εκτός από το κέρδος. Η δημοκρατία μας ορίζει να βοηθάμε τους αδύνατους, αλλά η οικονομία της αγοράς ορίζει το δικαίωμα του δυνατότερου να επιβιώνει.

Ο ΟΟΣΑ δηλώνει πως οι ενεργοβόρες επιχειρήσεις λαμβάνουν επιχορηγήσεις της τάξεως των 400-500 εκατομμυρίων δολαρίων ετησίως. Αυτό είναι παράλογο. Το αποτέλεσμα είναι ότι οι δυνατότητες εξοικονόμησης ενέργειας και η σχετική τεχνολογία, η οποία υπάρχει εδώ και καιρό δεν χρησιμοποιούνται. Σήμερα υπάρχουν επίσης 800 εκατομμύρια άνεργοι.

Ο ΟΟΣΑ δηλώνει πως οι ενεργοβόρες επιχειρήσεις λαμβάνουν επιχορηγήσεις της τάξεως των 400-500 εκατομμυρίων δολαρίων ετησίως. Αυτό είναι παράλογο. Το αποτέλεσμα είναι ότι οι δυνατότητες εξοικονόμησης ενέργειας και η σχετική τεχνολογία, η οποία υπάρχει εδώ και καιρό δεν χρησιμοποιούνται. Σήμερα υπάρχουν επίσης 800 εκατομμύρια άνεργοι.

Η ανάγκη έτιση μία οικονομία μηχανών, μηχανών με επείγουσες ενεργειακές ανάγκες, ώστε να γίνουν όλα πιο αποτελεσματικά. Και όμως οι πιο πολλές επενδύσεις εξακολουθούν να πηγαίνουν σε προγράμματα που αυξάνουν την παραγωγικότητα. Αυτό είναι αποτρόπαιο. Εξαντλούμε τα περιορισμένα μας αποθέματα, την ενέργεια και τη φύση και χρησιμοποιούμε χρήματα του κράτους για να υποστηρίξουμε αυτήν την τακτική, ενώ την ίδια στιγμή η χρήση της ανθρώπινης εργασίας φορολογείται βαριά και δεν χρησιμοποιείται. Υπάρχουν επίσης πολιτικά κίνητρα για να αξιολογούνται οι επενδύσεις με πιο μακροχρόνια προοπτική από το αναμενόμενο κέρδος τα επόμενα 15 χρόνια. Η σταθερότητα των κεφαλαίων. Αυτό έχει τεράστια σημασία σε χώρες όπως η Ρωσία, όπου η βιομηχανία σήμερα επενδύει στην δημιουργία της οικονομίας της αγοράς. Αυτές οι χώρες πρέπει να εξασφαλίσουν πως η ανάπτυξη θα γίνει με τρόπο που θα εξασφαλίσει αυτού του είδους τη σταθερότητα.

Ρουμανία

Δρ. Doina Popescu
Εθνικό Ινστιτούτο Υδρολογίας
και Μετεωρολογίας

Η διακύμανση των μετεωρολογικών παραμέτρων μπορεί να προκαλέσει σοβαρά προβλήματα υγείας. Η διακύμανση αυτή προκαλείται από τη χημική ρύπανση των κατώτερων στρωμάτων της ατμόσφαιρας και από τη ρύπανση που προκαλούν οι δορυφόροι και τα υπολείμματά τους. Αυτό συνεισφέρει στην καταστροφή της οικολογικής ισορροπίας και επιδρά σε όλες τις μορφές του βίου. Στο πεδίο της μετεωρολογίας οι κλιματικές αλλαγές προκαλούν ρύπανση και γεννούν σοβαρές μετεωρολογικές διαταραχές. Περίοδοι με ισχυρούς ανέμους ακολουθούνται συχνά από πολύ υψηλές ή πολύ χαμηλές θερμοκρασίες και εναλλάσσονται με περιόδους ισχυρών πλημμύρων. Αυτά τα γεγονότα περιλαμβάνονται στην κατηγορία των καταστροφικών φαινομένων, τα οποία σχετίζονται με ισχυρές διακυμάνσεις στις μετεωρολογικές παραμέτρους, π.χ. της θερμοκρασίας, της ατμοσφαιρικής πίεσης, της συγκέντρωσης ατμοσφαιρικών ιόντων κλπ.

Το ανθρώπινο σώμα επηρεάζεται σημαντικά από αυτές τις διακυμάνσεις και εξ αιτίας τους μειώνεται η αντίστασή του στις ασθένειες, μία κατάσταση η οποία επιδεινώνεται με την ηλικία. Η ρύπανση του αέρα και του εδάφους και το χαμηλό επίπεδο της ζωής προκαλούν μεγάλη πίεση στα ηλικιωμένα άτομα. Η καθιστική ζωή του σύγχρονου ανθρώπου και η απουσία έντονης σωματικής δραστηριότητας οδηγούν επίσης στην μείωση της

αντίστασης του ανθρώπου στις ασθένειες. Σήμερα οι άνθρωποι δεν ζουν τόσο κοντά στη φύση όσο πριν πενήντα χρόνια. Χρειαζόμαστε περισσότερη άσκηση, τρόφιμα που αναπτύσσονται χωρίς υπερβολική χρήση λιπασμάτων και την κατάλληλη βιο-περιβαλλοντική παιδεία. Τα μαθήματα ιατρικής, βιολογίας και θετικών επιστημών θα πρέπει να εστιάζονται στους εσωτερικούς δεσμούς των ανθρώπων με το φυσικό περιβάλλον και τα αποτελέσματα που έχουν οι ενέργειές μας στο περιβάλλον. Η εξάπλωση του ανθρώπινου είδους στον πλανήτη μας δείχνει ότι ο άνθρωπος μπορεί να επιβιώσει σχεδόν σε όλες τις κλιματολογικές συνθήκες, άρα το ζήτημα δεν αφορά τόσο την επιβίωση του ανθρώπου, όσο το επίπεδο της ποιότητας ζωής.

Η βιοπολιτική και η βιο-νομοθεσία, οι οποίες αφορούν περιβαλλοντικές αρχές, πρέπει να γίνουν αποτελεσματικές σε κυβερνητικό επίπεδο. Είναι λοιπόν απαραίτητο να αποκτήσουμε παγκόσμια περιβαλλοντική νομοθεσία, η οποία να είναι σεβαστή από όλα τα κράτη.

Εξετάζοντας τη βιο-εκπαίδευση θεωρούμε πως οι άνθρωποι θα πρέπει να κατανοήσουν ότι αποτελούν ένα μόνο κομμάτι του περιβάλλοντος και πως κάθε επέμβαση ή ενέργεια που καταστρέφει την αρ-

μονία της φύσης γίνεται αντιληπτή από τους ανθρώπους με πολλούς τρόπους. Η ρύπανση του αέρα επιδρά άμεσα στο αναπνευστικό σύστημα και στο κεντρικό νευρικό σύστημα και έμμεσα, μέσω της κατανάλωσης γεωργικών προϊόντων στο πεπτικό σύστημα. Οι Περιβαλλοντικές Σπουδές μπορούν να ενταχθούν ως υποχρεωτικό μάθημα στην βασική και την δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Οι δάσκαλοι θα πρέπει να συμβουλευούνται διεθνείς οργανισμούς, όπως είναι η Β.Ι.Ο., για να έχουν μία καλύτερη κατανόηση του ρόλου που μπορούν να παίξουν οι βιο-κεντρικές αρχές στην σύγχρονη κοινωνία. Η βιοπολιτική και η βιο-νομοθεσία, οι οποίες αφορούν περιβαλλοντικές αρχές, πρέπει να γίνουν αποτελεσματικές σε κυβερνητικό επίπεδο. Είναι λοιπόν απαραίτητο να αποκτήσουμε παγκόσμια περιβαλλοντική νομοθεσία, η οποία να είναι σεβαστή από όλα τα κράτη. Αυτό, μακροπρόθεσμα, θα οδηγήσει στην αποδοχή πως ο σεβασμός στο περιβάλλον θα πρέπει να είναι η πρώτη προτεραιότητα κάθε κοινωνίας.

γραφειοκρατία.

Η συνθήκη για τη βιοποικιλότητα που υιοθετήθηκε από τη Διάσκεψη των Ηνωμένων Εθνών για το Περιβάλλον και την Ανάπτυξη το 1992 ορίζει τη βιοποικιλότητα, ως τη διαφορετικότητα ανάμεσα στους ζωντανούς οργανισμούς, σε όποιο στοιχείο και αν ζουν. Αυτή η διαφορετικότητα επιτρέπεται στα είδη να υπάρχουν, βασιζόμενα το ένα στο άλλο, δημιουργώντας μία αλυσίδα κλειστής αλλά επίσης δυναμικής αλληλεξάρτησης και αυτή η διαφορετικότητα έδωσε στους ανθρώπους τη δυνατότητα να δημιουργήσουν ζώα κατοικίδια, αλλάζοντας τις διατροφικές και περιβαλλοντικές τους συνθήκες.

Είναι μεγάλη ανακούφιση να βλέπω, πως οι άνθρωποι σήμερα είναι ενήμεροι για τις ευθύνες τους απέναντι στη διατήρηση της βιοποικιλότητας, ακόμη και αν δεν έχει επέλθει πλήρης συμφωνία για το πως θα επιτευχθεί αυτή. Αντίθετα με άλλα φαινόμενα, η ανθρώπινη επίδραση οδηγείται συχνά σε επιλεγμένα είδη και ζωτικούς χώρους. Ο ρόλος της βιοποικιλότητας και του μηχανισμού που προκαλεί και διατηρεί τη βιοποικιλότητα δεν προσφέρεται πλέον μόνο για ακαδημαϊκές μελέτες. Οι άνθρωποι επιδρούν στη βιοποικιλότητα κυρίως μέσω της εξάντλησης των φυσικών απο-

Όλοι συμφωνούν με την απόφαση να προστατέψουμε το περιβάλλον.

θεμάτων και αυτό αφορά ιδιαίτερα βιομηχανίες όπως η υλοτομία και η αλιεία, όπου τα επιθυμητά είδη υπερκαταναλώνονται και τα ανεπιθύμητα καταστρέφονται. Υπολογίζεται ότι από το 1950 οι δασικές

Ισραήλ

Καθηγητής Baruch Kimor
Πολυτεχνείο του Ισραήλ

Θαλάσσια Βιολογία και Βιο-περιβάλλον

Σε όλη μου τη ζωή εργάστηκα στον τομέα της οικολογίας του πλαγκτόν. Η καταγραφή του πλαγκτόν των ακτών και της ανοικτής θαλάσσης, σε συγκεκριμένες γεωγραφικές περιοχές, δίνει τη δυνατότητα να ανακαλυφθούν οι λιγότερο ή πε-

ρισσότερο εμφανείς αλλαγές που σχετίζονται με διάφορες ανθρωπογενείς διαταραχές και ιδιαίτερα με τη ρύπανση. Αυτές οι αλλαγές μπορεί να έχουν τη μορφή της σταδιακής μείωσης ευαίσθητων ειδών και της εξασθένησης των πιο ανθεκτικών. Σε πιο ακραίες περιπτώσεις συμβαίνει ολοκληρωτική εκτόπιση των ειδών από είδη άλλων περιοχών, πράγμα το οποίο έχει βλαβερές συνέπειες για τη θαλάσσια ζωή και τελικά και για τους ανθρώπους.

Μέσα στο πλαίσιο της Διεθνούς Οργάνωσης Βιοπολιτικής, η οποία έχει διεπιστημονικό χαρακτήρα, μου δόθηκε η δυνατότητα, σε δύο περιπτώσεις, το 1991, όταν ιδρύθηκε το Διεθνές Πανεπιστήμιο για το Βιο-Περιβάλλον και το 1994, κατά τη διάρκεια του Φεστιβάλ Ζαχάρωφ, να επιστήσω την προσοχή των συναδέλφων μου στους κινδύνους που διατρέχει η βιοποικιλότητα των παραθαλάσσιων περιοχών

Τρόπεζα

Το 1985 στην Ευρωπαϊκή Φιλοσοφική Διάσκεψη που έγινε στην Αθήνα, παρουσιάστηκε μία εργασία που διέγραφε νέες διαστάσεις και προβληματισμούς οι οποίοι είναι σήμερα γνωστοί ως "βιοκεντρική σκέψη". Αυτή η εργασία ήταν η πρώτη έκδοση της Βιοπολιτικής, που κέντρισε το ενδιαφέρον πολλών και τους οδήγησε στην αναζήτηση περισσότερων πληροφοριών για το 'βίο'. Κοιτώντας σήμερα τον εκτενή κατάλογο των εκδόσεων της Β.Ι.Ο., μπορούμε να πούμε ότι αυτές οι απαιτήσεις ικανοποιήθηκαν.

Υπάρχει πληθώρα βιβλίων που καλύπτουν ένα ευρύ φάσμα θεμάτων και καταγράφουν τις απόψεις ειδικών από 87 χώρες του κόσμου. Τα θέματα περιλαμβάνουν τη Βιο-Διπλωματία, τη Βιο-Νομοθεσία, τη Βιο-Ενέργεια, τη Βιο-Τεχνολογία, τη Βιο-Ηθική, τη Βιο-Εκπαίδευση, τη Βιο-Οικονομία, τη Βιο-Φιλοσοφία και πολλά άλλα.

Χάρη στη Β.Ι.Ο., ηγετικοί εκπρόσωποι από όλον τον κόσμο μοιράζονται και ανταλλάσσουν ιδέες και μέσα σ' αυτό το πλαίσιο προκύπτουν νέες ιδεολογίες. Τρόποι για να βρουν εφαρμογή αυτές οι ιδεολογίες παρουσιάζονται στις πολλές εκδόσεις της Β.Ι.Ο., οι οποίες τώρα βρίσκονται και στο Internet. Αναπτύσσονται επίσης και νέες επιχειρηματικές στρατηγικές, που βασίζονται στις αρχές

εκτάσεις της Αφρικής, της Ασίας και της Λατινικής Αμερικής έχουν μειωθεί κατά 15%. Οι άνθρωποι επιδρούν επίσης στη βιοποικιλότητα όταν χρησιμοποιούν ορυκτά καύσιμα και καύσιμη βιομάζα.

Η διεθνής κοινότητα βυθίστηκε σε μία συζήτηση για το πως να υπερπηδήσει αυτήν την κατάσταση. Αυτή η συζήτηση έχει ήδη ξεπεράσει τα σύνορα και έχει ισχυροποιήσει τη θέση, πως η μοίρα της γης και η μοίρα της ανθρωπότητας συνδέονται. Ομως το απόθετο μυαλό του σημερινού κόσμου υπαγορεύει πως τα χρήματα θα πρέπει να κυβερνούν τις σχέσεις μας μεταξύ μας και με τη φύση. Πώς θα λύσουν αυτό το πρόβλημα η πολιτική και τα προγράμματα της βιώσιμης ανάπτυξης; Είναι απαραίτητο να καθιερώσουμε ισορροπία ανάμεσα στα έθνη, να ισοσταθίσουμε την οικονομική ανάπτυξη και την ανάγκη να προστατεύουμε τις μη ανανεώσιμες πηγές και να μειώσουμε το οικονομικό και κοινωνικό κόστος αυτής της αποστολής. Η ηθική, ως το τυπικό πνευματικό, εκπαιδευτικό, πολιτιστικό και θρησκευτικό κεφάλαιο της σημερινής κοινωνίας αποτελεί και αυτή τμήμα αυτών των συγκρούσεων.

Η βιο-εκπαίδευση είναι πολύ σημαντική για μένα. Ομως σήμερα πρέπει να κάνουμε μία ενγή. Χωρίς άμεση δράση, οι μελλοντικές προοπτικές περιορίζονται. Αν δεν αναλάβουμε αμέσως δράση για την προστασία της βιοποικιλότητας, η ευκαιρία μπορεί να χαθεί για πάντα. Ο προφανής κίνδυνος και το πιθανό όφελος από την εφαρμογή της γνώσης και της πολιτικής και την εξασφα-

λιση της προστασίας και της εξοικονόμησης των πηγών του πλανήτη μας είναι για το ανθρώπινο είδος ένα τμήμα της κοινωνικοοικονομικής ανάπτυξης. Σε πολλές αναπτυσσόμενες χώρες οι κυβερνήσεις γνωρίζουν την κατάσταση και προσπαθούν να εφαρμόσουν μέτρα για να αναστρέψουν αυτές τις τάσεις.

Στη χώρα μου, τη Δημοκρατία της Γουϊνέας, δημιουργήθηκε το 1986 η Διεύθυνση Εθνικής Ανάπτυξης και το 1988 προστέθηκε στην κυβέρνηση το Υπουργείο Φυσικών Πόρων. Τώρα έχουμε και Υπουργείο Ενέργειας και Περιβάλλοντος. Κάθε τμήμα συνεργάζεται και ελέγχεται από την Εθνική Επιτροπή Περιβαλλοντικής Πολιτικής της Γουϊνέας. Αρχισε μία εθνική εκπαιδευ-

Είναι μεγάλη ανακούφιση να βλέπω, πως οι άνθρωποι σήμερα είναι ενήμεροι για τις ευθύνες τους απέναντι στη διατήρηση της βιοποικιλότητας, ακόμη και αν δεν έχει επέλθει πλήρης συμφωνία για το πως θα επιτευχθεί αυτή.

τική εκστρατεία για την προστασία του περιβάλλοντος. Επίσης υπάρχουν πολλοί εθνικοί και τοπικοί οργανισμοί, που προσπαθούν να εκπαιδεύσουν το κοινό και να το παρακινήσουν να αναλάβει δράση για να προστατεύσει όλα τα βιολογικά είδη. Και σήμερα στη χώρα μας έχουμε εθνικό πρόγραμμα περιβαλλοντικής εκπαίδευσης για παιδιά και μαθητές, καθώς η κυβέρνηση μας γνωρίζει πως για να προστατεύσουμε τη ζωή και να εξασφαλίσουμε την επιβίωση των μελλοντικών γενεών πρέπει να εκπαιδεύσουμε τη σημερινή γενιά. Γι' αυτό η Δημοκρατία της Γουϊνέας έχει πολλά σχολεία που τώρα αποκαλούνται 'πράσινα σχολεία' καθώς σε αυτά τα παιδιά παίρνουν πληροφορίες για τις σχέσεις ανάμεσα στους ανθρώπους και τα βιολογικά είδη καθώς και για την προστασία του περιβάλλοντος γενι-

Δημοκρατία της Γουϊνέας

Fode Lunceny Camara
Επικεφαλής, Προστασία
Οικοσυστημάτων
Υπουργείο Περιβάλλοντος

Νομίζω πως είναι γνωστό σε όλους, ότι η γη είναι το σπίτι πολλών και διαφορετικών ζωντανών οργανισμών, οι οποίοι σχετίζονται μεταξύ τους και με το φυσικό περιβάλλον. Αυτοί οι οργανισμοί αποτελούν τη βιοποικιλότητα του πλανήτη μας. Η βιοποικιλότητα είναι το φυσικό βιολογικό κεφάλαιο της γης και δίνει σημαντικές δυνατότητες σε όλους τους λαούς. Προσφέρει τα αγαθά που είναι απαραίτητα για τη διατήρηση της ανθρώπινης ζωής και βοηθά τις κοινωνίες να προσαρμοστούν στην αλλαγή των αναγκών και των συνθηκών.

Η προστασία αυτών των στοιχείων με τη βοήθεια της επιστήμης και της τεχνολογίας, προσφέρει τη μοναδική ελπίδα των λαών να επιτύχουν τη βιωσιμότητα. Όλοι συμφωνούν με την απόφαση να προστατέψουμε το περιβάλλον. Δεν επιθυμεί κανείς να κληροδοτήσει στις μελλοντικές γενιές υποβαθμισμένη ποιότητα ζωής και ελάχιστη ελπίδα ανάπτυξης. Ομως εγείρεται το ερώτημα, πως θα επιτύχουμε αυτούς τους στόχους. Η πολιτική, εθνική και διεθνής, βρίσκεται σε αδιέξοδο γιατί βασίζεται σε ρυθμιστικά μέτρα που ελέγχονται από τη

και ιδιαίτερα όταν πρόκειται για ακτές κλειστών θαλασσών.

Αυτό έγινε με την παρουσίαση ερευνών που έγιναν σε πραγματικές συνθήκες, οι οποίες έδειχναν πως η ανεξέλεγκτη αστική και βιομηχανική ανάπτυξη και η υπερεκμετάλλευση των φυσικών πηγών μπορεί συχνά να προκαλέσει αναντιστρέψιμη καταστροφή στο βιοτικό περιβάλλον.

Η ανεξέλεγκτη αστική και βιομηχανική ανάπτυξη και η υπερεκμετάλλευση των φυσικών πηγών μπορεί συχνά να προκαλέσει αναντιστρέψιμη καταστροφή στο βιοτικό περιβάλλον. Χάρη στο μοναδικό ρόλο της Β.Ι.Ο., μπορούμε να αποκτήσουμε την ισορροπία ανάμεσα στην ανάπτυξη και την προστασία του βιοτικού περιβάλλοντος.

Για να μπορούν να αξιοποιηθούν τέτοιες παρατηρήσεις των σταδιακών αλλαγών σε όλα τα τροφικά επίπεδα, πρέπει να δημιουργηθεί ένα περιεκτικό πρόγραμμα για την καταγραφή σταθερών διαδικασιών, σε τοπική, περιφερειακή και διεθνή βάση.

Αυτή είναι η δραστηριότητα με την ο-

ποία ασχολούμαι αυτήν την εποχή, με τη μελέτη της χρήσης των μικροοργανισμών του κόλπου της Ακαμπα στην Ερυθρά Θάλασσα ως διαγνωστικό εργαλείο για την καταγραφή της ποσότητας αυτού του εύθραυστου θαλασσιού περιβάλλοντος.

Χάρη στο μοναδικό ρόλο της Β.Ι.Ο. η οποία έχει επικεφαλής την ακούραστη πρόεδρο δρ. Αγνή Βλαβιανού Αρβανίτη, μπορούμε να αποκτήσουμε την ισορροπία ανάμεσα στην ανάπτυξη και την προστασία του βιοτικού περιβάλλοντος, μέσα στο πνεύμα των συστάσεων της Διάσκεψης των Ηνωμένων Εθνών για το Περιβάλλον και την Ανάπτυξη που έγινε στο Ρίο.

Ιδεών

που προωθούν τα συμπόσια και τα συνέδρια της Β.Ι.Ο., υλικό που έχει εκδοθεί σε έξι τόμους (τρεις στα Αγγλικά και τρεις στα Ελληνικά) πρακτικών, στους οποίους παρουσιάζεται εκτενώς η νέα διάσταση της περιβαλλοντικής στρατηγικής.

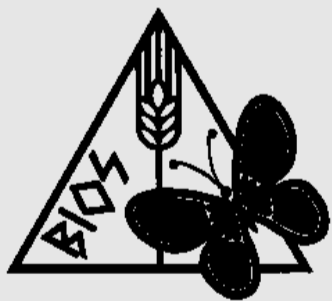
Ένας από τους πρωταρχικούς στόχους της Β.Ι.Ο. είναι και η δημιουργία μίας 'Τράπεζας Ιδεών' που θα καταγράψει την εξέλιξη της περιβαλλοντικής επαγρύπνησης και θα δημιουργήσει μία δεξαμενή σκέψεων για το βιο-περιβάλλον. Σε αυτό το τμήμα του BioNews παρουσιάζουμε μερικές από τις πρώτες συμμετοχές που προέρχονται από συνεργάτες της Β.Ι.Ο. από διάφορα μέρη του πλανήτη μας. Αυτή η εξάπλωση είναι που κάνει την Τράπεζα Ιδεών μοναδική και ενδιαφέρονσα. Η Τράπεζα Ιδεών θα βρίσκεται σύντομα και στο Internet.

Μεταμόρφωση

Χαρμόσννο γλυκό τραγούδι
μοιάζει και πάλι ν' αντηχεί
χρωματιστό πεντάμορφο λουλούδι
στολίζει πάλι την μάνα γη

Σφιχτοπλεγμένη στο ξερό ιστό της
μοιάζει σαν νάχει χαθεί
μα ξαφνικά η χρυσαλίδα
πετά μ' αραχνοϋφαντα φτερά
γίνεται πια πεταλούδα
για να γευτεί της ζωής την χαρά

Ρίξες, 1982
Αγνή Βλαβιανού-Αρβανίτη

κά. Όμως πέρα από αυτά τα ειδικά προγράμματα πιστεύω πως η κυβέρνηση θα πρέπει να ενισχύσει τα περιβαλλοντικά προγράμματα στα σχολεία γενικότερα, γιατί αυτό είναι πολύ σημαντικό. Σε συνεργασία με διεθνείς οργανισμούς κάνουμε έκκληση για δουλειά για την προστασία του περιβάλλοντος.

Στον επαγγελματικό μου χώρο είμαι υπεύθυνος για την ανάπτυξη εθνικής πολιτικής περιβαλλοντικής προστασίας και έτσι αξιολογώ πολλά εκπαιδευτικά προγράμματα, υπό το φως της βιοεκπαίδευσης. Ένα βιο-εκπαιδευτικό πρόγραμμα πρέπει να συνδέει την σημασία της προστασίας των βιολογικών ειδών και την συνεργασία με άλλους οργανισμούς που εργάζονται σε αυτό το πεδίο. Η περιβαλλοντική εκπαίδευση είναι ένα καλό εργαλείο για την επίτευξη της βιώσιμης ανάπτυξης.

Στις αναπτυσσόμενες χώρες οι γυναίκες παίζουν πολύ σημαντικό ρόλο καθώς είναι υπεύθυνες για την διαχείριση των αποθεμάτων.

Για τον πληθυσμό των αναπτυσσόμενων χωρών, η εκπαίδευση πρέπει να γίνει στα σχολεία και ο κόσμος εκεί μπορεί να ωφεληθεί πολύ από την διεθνή συνεργασία στον τομέα της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης.

Θα ήθελα να συγχαρώ την Διεθνή Οργάνωση Βιοπολιτικής για την εφαρμογή αυτού του προγράμματος και να της ευχηθώ κάθε επιτυχία. Επιζητώ τη στενή συνεργασία με την Β.Ι.Ο., γιατί προέρχομαι από μία αναπτυσσόμενη χώρα και δεν έχουμε ακόμη τους ειδικούς που θα μας βοηθήσουν να λύσουμε τα περιβαλλοντικά μας προβλήματα.

Χωρίς την περιβαλλοντική εκπαίδευση, η ανθρώπινη συμπεριφορά μπορεί να γίνει εχθρική προς το περιβάλλον. Αν λοιπόν οι άνθρωποι αποκτήσουν περιβαλλοντική γνώση, θα μπορέσουν να προστατεύσουν το πε-

Ινδία

Καθηγητής E. Swaminathan

Η Ινδία είναι σήμερα σε θέση να παράγει αρκετή τροφή για να συντηρείται. Αυτό έγινε δυνατό χάρη σε μία σειρά μέτρων που ελήφθησαν στην δεκαετία του 1960. Αφού κερδίσαμε την ανεξαρτησία μας, η κυβέρνηση μας άρχισε να κάνει τις απαραίτητες επενδύσεις σε βιομηχανίες λιπασμάτων κλπ. Η κυβέρνηση κατάλαβε πως πρέπει να δώσει για να πάει. Χάρη στα επιτεύγματα της σύγχρονης τεχνολογίας, στις αρχές της δεκαετίας του 1960 η κυβέρνηση εισήγαγε επίσης ένα σύνολο υπηρεσιών ώστε να εξασφαλίσει γνώσεις και επενδύσεις. Η κυβέρνηση θέσπισε επίσης ελάχιστες τιμές, ώστε οι αγρότες θα είναι βέβαιοι πως όση ποσότητα και αν παράγουν το κράτος θα την αγοράσει. Αυτό εξασφάλιζε στους αγρότες ένα σίγουρο εισόδημα έδωσε τη δυνατότητα να δημιουργηθεί η κατάλληλη υποδομή.

Μία χώρα με πολλές μικρές αγροτικές ιδιοκτησίες πρέπει να λάβει υπόψη της το γεγονός πως αυτοί οι μικροί αγρότες δεν μπορούν να αναλάβουν μεγάλο ρίσκο, αλλά χρειάζονται μία σύγχρονη εγγύηση για να επενδύ-

σουν σε νέα τεχνολογία και νέες μεθόδους παραγωγής. Καθώς δεν μπορούμε να πειραματιζόμαστε με τους αγρότες δημιουργήσαμε εθνικά προγράμματα 'επίδειξης' που επέτυχαν μεγαλύτερη παραγωγή από τις παραδοσιακές μεθόδους. Σε αυτά τα προγράμματα συμμετείχαν οι φτωχότεροι αγρότες, ώστε να εξασφαλιστεί ότι με αυτά όλοι οι αγρότες θα επωφεληθούν. Οι μεγάλοι αγρότες μπορούν εύκολα να επωφεληθούν από τις μεθόδους των μικρών, αλλά για τους μικρούς ίσως είναι δύσκολο να υιοθετήσουν τις συνήθειες των μεγάλων. Οι αγρότες θα πρέπει να είναι οι τελικοί κριτές αυτής της έρευνας. Το πρόγραμμα άρχισε το 1964 σε έκταση μόλις 4 εκταρίων και το 1971 είχε εξασφαλίσει σε έκταση 4 εκατομμυρίων εκταρίων. Το κυβερνητικό πρόγραμμα έγινε ένα μαζικό αγροτικό πρόγραμμα.

Το πρόγραμμα δημιούργησε όμως και προβλήματα, για παράδειγμα περιβαλλοντικά προβλήματα, προβλήματα γονιμότητας του εδάφους, διαχείρισης νερού και σωστής χρήσης των υπογείων υδάτων καθώς και προβλήματα από την απαλλοτρίωση αγροτικής γης για μη αγροτικούς σκοπούς, όπως είναι η δημιουργία δρόμων. Αλλά δεν είχαμε ποτέ πολιτική για την εξασφάλιση αγροτικής γης που θα θρέψει όχι μόνο τον σημερινό πληθυσμό, αλλά και τον πληθυσμό του επόμενου αιώνα. Αυτές οι εκτάσεις πρέπει να χρησιμοποιηθούν μόνο για παραγωγή τροφίμων. Εξ αιτίας της ραγδαίας αύξησης

ριβάλλον για τις μελλοντικές γενιές και δεν θα χρησιμοποιούν τα φυσικά αποθέματα απερισκεπτά. Γι' αυτό εργάζομαι για το εκπαιδευτικό περιβαλλοντικό πρόγραμμα για το λαό της Γουϊνέας. Το πρόγραμμα αυτό είναι η καθημερινή μου εργασία. Πρέπει να εναισθητοποιήσω το λαό για την προστασία των βιολογικών αποθεμάτων. Πρέπει να τους δείχνω τη σημασία αυτών των αποθεμάτων κάθε μέρα. Και μερικοί άνθρωποι αρχίζουν να αλλάζουν συμπεριφορά και η κυβέρνηση γίνεται όλο και πιο συνειδητοποιημένη για τα περιβαλλοντικά προγράμματα. Γι' αυτό η χώρα μου είναι τώρα παρούσα σε τό-

σες πολλές διεθνείς συναντήσεις και σε συμπόσια. Η κυβέρνησή μας είναι πάντα έτοιμη να συνεισφέρει στη διεθνή συνεργασία. Οι άνθρωποι έχουν τη δυνατότητα να αλλάξουν. Η περιβαλλοντική εκπαίδευση

του πληθυσμού και της μείωσης του μεγέθους των αγροτικών εκμεταλλεύσεων πρέπει να εξασφαλίσουμε εντατική εκμετάλλευση για να αυξήσουμε το εισόδημα που προέρχεται από αυτή. Το νέο οικονομικό πρότυπο, που έχει ως ιδανικό το καπιταλιστικό πρότυπο, μειώνει την γοητεία της αγροτικής ζωής, ιδιαίτερα για τη νέα γενιά. Δεν θεωρούν τις αγροτικές δουλειές τόσο ελκυστικές όσο τα υψηλής τεχνολογίας επαγγέλματα που βρίσκουν στον βιομηχανικό τομέα. Προσπαθούμε να τραβήξουμε τους νέους ανθρώπους στις νέες μεθόδους αγροτικής παραγωγής, ώστε με την εφαρμογή γνώσης και τεχνολογίας να φύγουμε από την έντονη χρήση χημικών και να περάσουμε σε μεθόδους που σέβονται το περιβάλλον. Αυτό απαιτεί κατάλληλα εκπαιδευμένους νέους ανθρώπους, αλλά θα πρέπει επίσης να υπάρχει η δυνατότητα για μία καλή ζωή στα χωριά ώστε να τους προσελκύσουμε στη νέα γεωργία. Παρά την παραγωγή αρκετής τροφής για όλον τον πληθυσμό, η Ινδία υποφέρει ακόμη από έλμια και πείνα. Πρέπει να αντιμετωπίσουμε αυτό το πρόβλημα. Ο Γκάντι μας έδωσε μαθήματα που θα πρέπει να προσέξουμε: "Η φύση προσφέρει αρκετά για τις ανάγκες όλων, αλλά όχι αρκετά για την απληστία όλων". Οι αγροτικές περιοχές θα πρέπει να έχουν επίσης τοπική διοίκηση,

Πρέπει να αναζητήσουμε έναν πιο ισότιμο κόσμο. Είναι αναγκαίο να υπάρχει ισοτιμία όταν πρόκειται για τη διαχείριση των παγκόσμιων αγαθών.

ανεξάρτητη από αυτήν των μεγάλων αστικών κέντρων, ώστε να εξετάζονται και να λύνονται τα τοπικά προβλήματα ευκολότερα.

Πόσο μεγάλο πληθυσμό μπορεί να θρέψει η γη; Αυτήν την ερώτηση πρέπει να την δούμε από όλες τις πλευρές. Αν συνεχίσουμε με την τροφική αλυσίδα της μορφής φυτά-ζώα-άνθρωπος, η απάντηση είναι πολύ διαφορετική από αυτήν που θα είναι αν υιοθετήσουμε διατροφικές συνήθειες που να πλησιάζουν στην χορτοφαγία. Τα φυτά είναι οι πλέον αποτελεσματικοί χρήστες ενέργειας, έτσι παράγοντας τροφή για τα ζώα, ώστε αυτά να γίνουν τροφή για τον άνθρωπο, έχουμε μεγάλη απώλεια ενέργειας. Η ζωή είχε πάντα σχέση με την ισορροπία. Χρειάζομαστε λοιπόν μία "πράσινη επανάσταση" και όχι μία "επανάσταση απληστίας". Αν ενδιαφερόμαστε μόνο για την ποσότητα, η ποιότητα της τροφής θα υποβαθμιστεί.

Η Ινδία δεν είναι πλέον τόσο εύλωτη από τους Μουσώνες, όπως ήταν στο παρελθόν. Η παραγωγή πέφτει και πάλι, αλλά όχι τόσο πολύ όσο παλιά και έχουμε μία νέα στρατηγική για τη διαχείριση του νερού. Οι βροχές δεν πέφτουν ποτέ συγχρόνως σε όλη τη χώρα και έτσι με τον κατάλληλο σχεδιασμό μπορούμε να αποφύγουμε κρίσεις. Δεν έχει σημασία η συνολική ποσότητα βροχής, αλλά το πως διανέμουμε το νερό της βροχής. Έχουμε επίσης πολύ καλή μετεωρολογική υπηρεσία που διανέμει τις πληροφορίες γρήγορα και με αξιόπιστο τρόπο, αλλά χρειαζόμαστε επίσης πρότυπα προσομοίωσης με ηλεκτρονικούς υπολογιστές, ώστε να διαχειριστούμε τα προβλήματα, που προκύπτουν από τις κλιματικές αλλαγές που αντιμετωπίζουμε.

Η Δημοκρατία της Γουϊνέας έχει πολλά σχολεία που τώρα αποκαλούνται 'πράσινα σχολεία'.

δεν είναι μόνο για ένα άτομο αλλά κυρίως για ομάδες ατόμων. Η περιβαλλοντική εκπαίδευση είναι ένα εργαλείο για όλες τις κοινωνίες, για γυναίκες και για άνδρες. Θα ήθελα να τονίσω ότι στις αναπτυσσόμενες χώρες οι γυναίκες παίζουν πολύ σημαντικό ρόλο καθώς είναι υπεύθυνες για την διαχείριση των αποθεμάτων. Γι' αυτό δεν μπορούμε να συζητήσουμε προγράμματα για την προστασία του περιβάλλοντος, χωρίς τη συμμετοχή των γυναικών. Οι γυναίκες πρέπει να γίνουν η εμπροσθοφυλακή των εκπαιδευτικών περιβαλλοντικών προγραμμάτων. Ετσι θα ήθελα και πάλι να ευχαριστήσω την Β.Ι.Ο. που με προσκάλεσε να συμμετάσχω στην συλλογή ιδεών για αυτό το πρόγραμμα. Είμαι πάντα έτοιμος να συνεισφέρω γι' αυτήν την οργάνωση. Είμαι ευτυχής που συμμετέχω στο πρόγραμμα αυτό και περιμένο και τη δική σας ανταπόκριση.

και πάλι να ευχαριστήσω την Β.Ι.Ο. που με προσκάλεσε να συμμετάσχω στην συλλογή ιδεών για αυτό το πρόγραμμα. Είμαι πάντα έτοιμος να συνεισφέρω γι' αυτήν την οργάνωση. Είμαι ευτυχής που συμμετέχω στο πρόγραμμα αυτό και περιμένο και τη δική σας ανταπόκριση.

Η Βιοπολιτική στο Internet

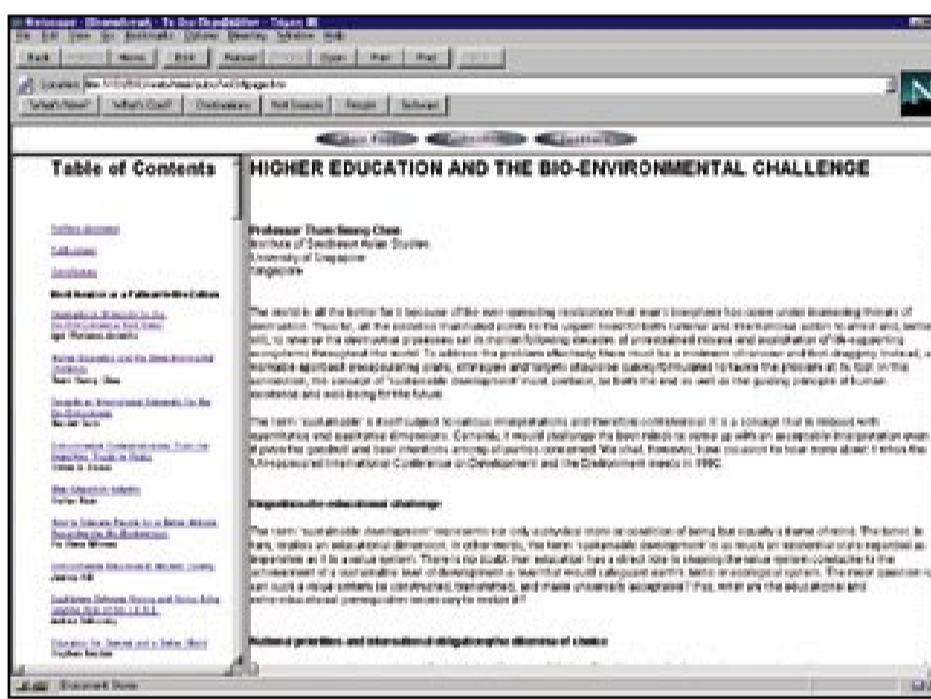
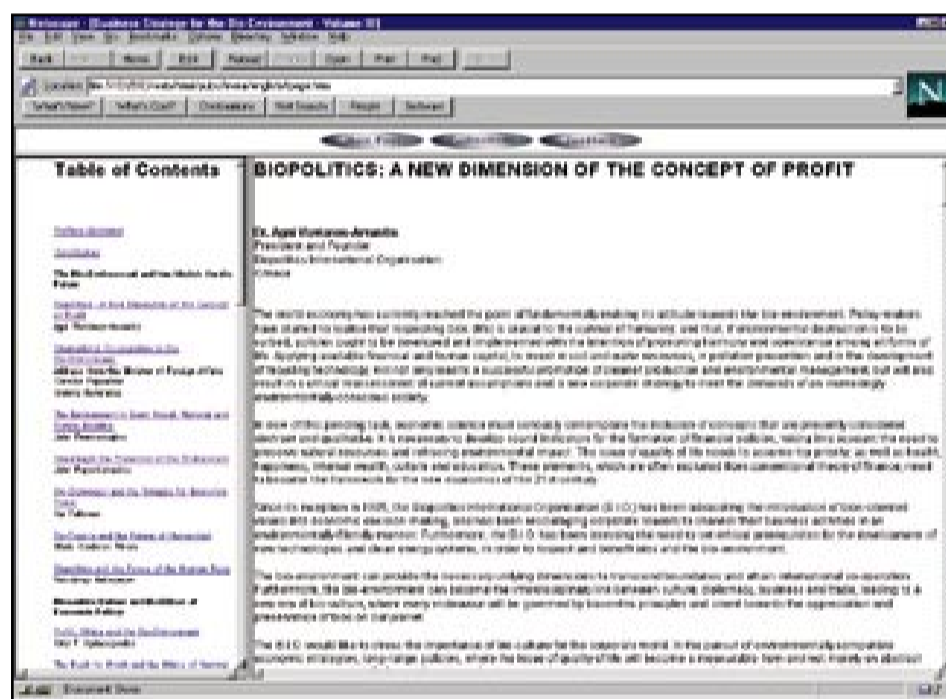
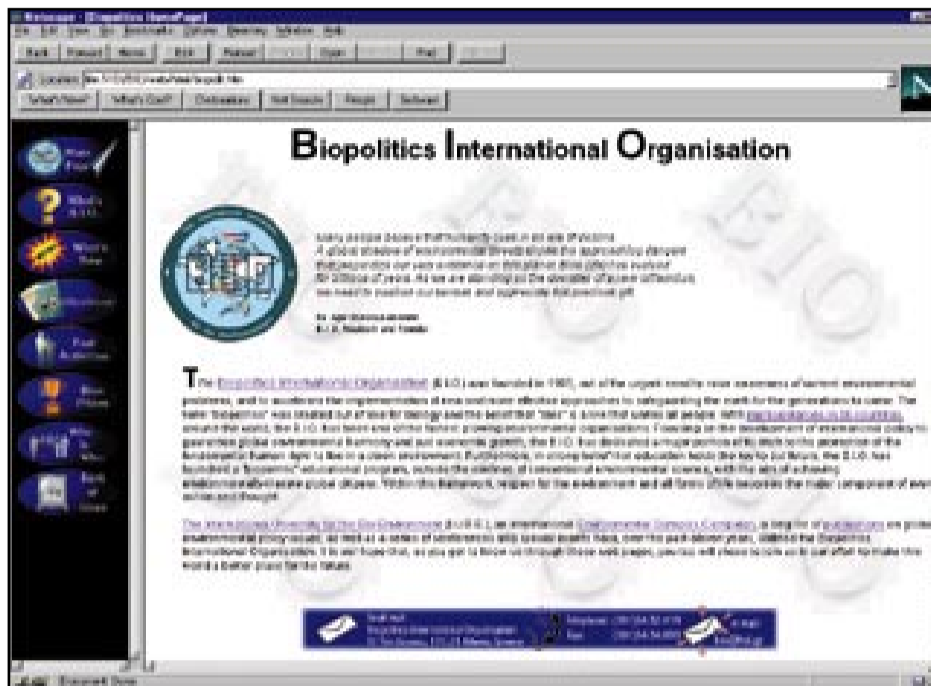
http://www.hol.gr/bio

Όλες οι εκδόσεις της Διεθνούς Οργάνωσης Βιοπολιτικής είναι τώρα διαθέσιμες και στο Internet, καθώς η Β.Ι.Ο. μόλις ολοκλήρωσε την εισαγωγή τους στην εκτεταμένη παρουσίασή της. Επισκεφθείτε τη σελίδα της Β.Ι.Ο. και θα βρείτε μοναδικό υλικό από 89 χώρες, που παρέχεται δωρεάν για χρήση από σχολεία, πανεπιστήμια, βιβλιοθήκες κλπ. Πολλές βιβλιοθήκες έχουν ήδη επισκεφθεί τη σελίδα μας και επωφελούνται από τον πλούτο των πληροφοριών.

Όλες οι εκδόσεις παρουσιάζονται στη σελίδα μας και σε λίγα μόνο δευτερόλεπτα μπορείτε να επιλέξετε αυτήν που θέλετε. Μπορείτε να διαβάσετε εύκολα ολόκληρο το βιβλίο ή να επιλέξετε τα ειδικά κεφάλαια που σας ενδιαφέρουν.

Η σελίδα μας δεν περιορίζεται μόνο στις πολλές εκδόσεις της Β.Ι.Ο., αλλά περιλαμβάνει επίσης και πολλά προγράμματα, κατάλογο των προηγούμενων δραστηριοτήτων μας, παρουσίαση των μελλοντικών προγραμμάτων, πληροφορίες για τα Βραβεία του Βίου καθώς και μία εκτεταμένη παρουσίαση των μελών και των φίλων μας. Η ηλεκτρονική Τράπεζα Ιδεών θα βρίσκεται στο Internet σύντομα.

Καλώς ήρθατε στο <http://www.hol.gr/bio>. *Happy Browsing!*

Εκδόσεις Βιοπολιτικής

Διεθνή Συνέδρια

- ΒΙΟΠΟΛΙΤΙΚΗ - ΤΟ ΒΙΟ-ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ - ΤΟΜΟΣ Ι
Α. Βλαβιανού-Αρβανίτη, Τόμος Πρακτικών του Πρώτου Διεθνούς Συνεδρίου της Β.Ι.Ο., Μάιος 1987 (Αγγλική Έκδοση, 400 σσ.) 1988
- ΒΙΟΠΟΛΙΤΙΚΗ - ΤΟ ΒΙΟ-ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ - ΤΟΜΟΣ ΙΙ
Α. Βλαβιανού-Αρβανίτη, Τόμος Πρακτικών του Δευτέρου Διεθνούς Συνεδρίου της Β.Ι.Ο., Οκτώβριος 1988 (Αγγλική Έκδοση, 543 σσ.) 1989
- ΒΙΟΠΟΛΙΤΙΚΗ - ΤΟ ΒΙΟ-ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ - ΤΟΜΟΣ ΙΙΙ
Α. Βλαβιανού-Αρβανίτη, Τόμος Πρακτικών του Τέταρτου Διεθνούς Συνεδρίου της Β.Ι.Ο., Ιανουάριος 1991 (Αγγλική Έκδοση, 683 σσ.) 1991
- ΒΙΟΠΟΛΙΤΙΚΗ - ΤΟ ΒΙΟ-ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ - ΤΟΜΟΣ ΙV
Α. Βλαβιανού-Αρβανίτη - Rusen Keles, Τόμος Πρακτικών του Πέμπτου Διεθνούς Συνεδρίου της Β.Ι.Ο., Μάιος 1992 (Αγγλική Έκδοση, 303 σσ.) 1993
- ΒΙΟΠΟΛΙΤΙΚΗ - ΤΟ ΒΙΟ-ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ - ΤΟΜΟΣ V
Α. Βλαβιανού-Αρβανίτη, Τόμος Πρακτικών του Έκτου Διεθνούς Συνεδρίου της Β.Ι.Ο., που πραγματοποιήθηκε στα πλαίσια του Διεθνούς Φεστιβάλ Ζαχάροφ, Αθήνα, Ιούλιος 1994, (671 σσ.) 1996

Επιχειρήσεις

- ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΒΙΟ-ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ - ΤΟΜΟΣ Ι
Α. Βλαβιανού-Αρβανίτη, Πρώτο Επιχειρηματικό Συνέδριο της Β.Ι.Ο., Αθήνα Νοέμβριος 1992 (Ελλ. Έκδοση, σσ. 132) 1994
- ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΒΙΟ-ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ - ΤΟΜΟΣ ΙΙ
Α. Βλαβιανού-Αρβανίτη, Δεύτερο Επιχειρηματικό Συνέδριο της Β.Ι.Ο., Αθήνα Δεκέμβριος 1993 (Ελλ. Έκδοση, σσ. 180) 1994
- ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΒΙΟ-ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ - ΤΟΜΟΣ ΙΙΙ
"Κέδος και Βιο-Περιβάλλον" Α. Βλαβιανού-Αρβανίτη Τέταρτο Επιχειρηματικό Συνέδριο της Β.Ι.Ο., Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο Αθηνών, Οκτώβριος 1995 (Ελλ. Έκδοση, σσ. 271) 1996
- BUSINESS STRATEGY FOR THE BIO-ENVIRONMENT - VOLUME I
Α. Βλαβιανού-Αρβανίτη, Δεύτερο Επιχειρηματικό Συνέδριο της Β.Ι.Ο., Αθήνα Δεκέμβριος 1993 (Αγγλική Έκδοση, σσ. 168) 1995
- BUSINESS STRATEGY FOR THE BIO-ENVIRONMENT - VOLUME II
Α. Βλαβιανού-Αρβανίτη, Κοινό Συνέδριο με το Harvard Club of New York City, Φεβρουάριος 1995, (Αγγλική Έκδοση, σσ. 105) 1996
- ΒΙΟΠΟΛΙΤΙΚΗ - PROFIT AND THE BIOENVIRONMENT VOLUME III
"Κέδος και Βιο-Περιβάλλον" Α. Βλαβιανού-Αρβανίτη, Τέταρτο Επιχειρηματικό Συνέδριο της Β.Ι.Ο., Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο Αθηνών, Οκτώβριος 1995 (Ελλ. Έκδοση, σσ. 239) 1996

Διπλωματία

- Ο ΒΙΟΣ ΣΤΗΝ ΕΠΟΜΕΝΗ ΧΙΛΙΕΤΙΑ
Γαλλόφωνο Συμπόσιο, Οκτώβριος 1987
- Ο ΒΙΟΣ ΣΤΗΝ ΕΠΟΜΕΝΗ ΧΙΛΙΕΤΙΑ
Διάλεξη από τον *Εξοχότατο Λόρδο Ennals* στο Ελληνο-Βρετανικό Συμπόσιο, που οργανώθηκε από το Βρετανικό Συμβούλιο και την Β.Ι.Ο., Αθήνα, Μάιος 1988
- ΒΙΟΠΟΛΙΤΙΚΗ - ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΒΙΟ-ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
Διάλεξη από την *Α.Ε. τον Προέβη του Ισραήλ Moshe Gilboa*, κατά τη διάρκεια του τρίτου Διεθνούς Συνεδρίου της Βιοπολιτικής, Ιούνιος 1989
- ΒΙΟΠΟΛΙΤΙΚΗ - ΤΟ ΒΙΟ-ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ
Παρουσίαση στην Γενική Συνέλευση της Ακαδημίας Αθηνών από τον *Ακαδημαϊκό Καθηγητή Κωνσταντίνου Μπόνη*, Μάρτιος 1990
- ΒΙΟΠΟΛΙΤΙΚΗ - ΒΙΟ-ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΔΙΕΘΝΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ
Ελληνοτουρκικό Συμπόσιο που πραγματοποιήθηκε στο Ιστορικό Δημαρχείο των Αθηνών Μάιος 1990 (Αγγλική Έκδοση, σσ. 79) 1990
- ΒΙΟΠΟΛΙΤΙΚΗ - ΒΙΟ-ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΑ ΚΑΙ ΔΙΕΘΝΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ
Ελληνο-Ρωσικό Συμπόσιο της Β.Ι.Ο., Αθήνα Δεκ. 1991 (Αγγλική έκδοση, σσ. 74) 1993
- ΒΙΟΠΟΛΙΤΙΚΗ - ΑΥΞΗΣΗ ΤΟΥ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ, ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΑΣΤΙΤΙΑΣ ΚΑΙ ΙΣΟΤΗΤΑ
Ελληνο-Ινδική Ημερίδα, Αθήνα, Απρίλιος 1993 (Αγγλική έκδοση) 1993
- ΒΙΟΠΟΛΙΤΙΚΗ - ΤΟ ΒΙΟ-ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ - ΒΙΟ-ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ ΣΤΗΝ ΕΠΟΜΕΝΗ ΧΙΛΙΕΤΙΑ
Ελληνοτουρκικό Πολιτιστικό Συμπόσιο, Αθήνα Απρίλιος 1995 (Αγγλική Έκδοση, σσ. 104) 1995

Εγχειρίδια

- ΒΙΟ-ΠΟΛΙΤΙΚΗ - ΔΙΑΣΤΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΒΙΟΛΟΓΙΑΣ
Δρ. Α. Βλαβιανού-Αρβανίτη (Ελληνική, Αγγλική και Γαλλική Έκδοση) 1985
- ΒΙΟ-ΠΟΛΙΤΙΚΗ - ΜΕΘΟΔΟΙ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ
Δρ. Α. Βλαβιανού-Αρβανίτη (Ελληνική και Αγγλική Έκδοση) 1985
- ΒΙΟ-ΠΟΛΙΤΙΚΗ - ΠΛΑΙΣΙΟ ΣΠΟΥΔΩΝ
Πλαίσιο Σπουδών για το Βιο-Περιβάλλον (Ελληνική και Αγγλική Έκδοση) 1989, 1990
- ΒΙΟ-ΠΟΛΙΤΙΚΗ - Η ΘΕΩΡΙΑ ΤΟΥ ΒΙΟΥ
Δρ. Α. Βλαβιανού-Αρβανίτη (Ελληνική και Αγγλική Έκδοση) 1990, 1991
- ΔΙΕΘΝΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑ ΓΙΑ ΤΟ ΒΙΟ-ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ
Περίληψη δημοσιεύσεων και δραστηριοτήτων και Προτάσεις για Πλαίσιο Σπουδών (Αγγλική Έκδοση 1991-1993, Ελληνική Έκδοση 1991-1992)
- ΒΙΟ-ΠΟΛΙΤΙΚΗ - ΤΟ ΒΙΟ-ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ - ΒΙΟ-ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ
Δρ. Α. Βλαβιανού-Αρβανίτη (Αγγλική Έκδοση 1992, Ρωσική Έκδοση 1993, Ελληνική Έκδοση 1994)

Περιοδικές Εκδόσεις

- BIONEWS Περιοδικό, Τόμος 1, Τεύχος 1 1987
- BIONEWS Αγγλόφωνη Εφημερίδα της Διεθνούς Οργάνωσης Βιοπολιτικής (1994 - 1997)

Βιο-Περιβάλλον και Διεθνής Συνεργασία

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

“Ορίζοντες Συνεργασίας Ελλάδος-Ουκρανίας”

Δρ. Αγνή Βλαβιανού-Αρβανίτη
Πρόεδρος και Ιδρύτρια
Διεθνούς Οργάνωσης Βιοπολιτικής
Α.Ε. Boris Korneyenko
Πρέσβης της Ουκρανίας

“Κέρδος και Βιο-Περιβάλλον”

Δρ. Stanislav Sokolenko
Πρόεδρος
UKRIMPEX Joint Stock Company

Βιο-Περιβάλλον - Βιο-Πολιτισμός Μουσικό Πρόγραμμα

Irina Riabchun (πιάνο)
S. Rachmaninov Picture Etude
Δ. Καφωμένος Δύση στη Θάλασσα

Βλάντισλαβ Χαλάνης (βιολί)
Αλλα Χαλάνη (πιάνο)
Θ. Αντωνίου
Celebration V for Jacques-Yves Cousteau
P. Sarasate Μελωδίες Τουργάνοφ

Μήδεια Ιασονίδου (σοπράνο)
Irina Riabchun (πιάνο)
G. Rossini L'Assedio di Corinto -
Preghiera di Pamira
J. Massenet Manon - Gavotte de Manon
M. Kropivnizkij Soloveiko

Δείπνο

Χορηγία Γιώργου και Τίτης
Αποστολοπούλου - Ιατρικό Αθηνών

Ελληνο-Ουκρανικό Συμπόσιο υπό την αιγίδα του Πρέσβη

της Ουκρανίας

κ. Boris Korneyenko

Ναυτικός Ομιλος Βουλιαγμένης, Παρασκευή 8 Νοεμβρίου, 1996

Ο Βλάντισλαβ και η Αλλα Χαλάνη μάγεψαν το ακροατήριο με την εκτέλεση του έργου του Θ. Αντωνίου Celebration V for Jacques-Yves Cousteau. Από αριστερά διακρίνονται: Η Πρόεδρος της Διεθνούς Οργάνωσης Βιοπολιτικής Δρ. Αγνή Βλαβιανού-Αρβανίτη, ο Πρόεδρος της UKRIMPEX και τιμώμενο πρόσωπο της εκδήλωσης Δρ. Stanislav Sokolenko, η κυρία Τίτη Αποστολοπούλου χορηγός της δεξίωσης, και ο Πρέσβης της Ουκρανίας στην Αθήνα κύριος Boris Korneyenko.

Οικονομική ανάπτυξη και προστασία του περιβάλλοντος στην Ουκρανία

Μια νέα ισορροπία

Δρ. Stanislav Sokolenko
Πρόεδρος του ΔΣ
Όμιλος Επιχειρήσεων UKRIMPEX

Ο Stanislav Sokolenko, Πρόεδρος του ΔΣ του ηγετικού ομίλου επιχειρήσεων της Ουκρανίας UKRIMPEX είναι διδάκτωρ Οικονομικών Επιστημών του Πανεπιστημίου της Μόσχας. Από το 1975 έως το 1981 διετέλεσε Ειδικός Σύμβουλος του Υπουργικού Συμβουλίου της Ουκρανίας σε θέματα ανάπτυξης και εξωτερικού εμπορίου, και από το 1981 έως το 1986 υπήρξε κορυφαίο στέλεχος της UNIDO στην Αυστρία και επιτηρητής προγραμμάτων για τις αναπτυσσόμενες χώρες. Μετά από σύντομη θητεία στο Υπουργείο Εξωτερικών της Ουκρανίας, ανέλαβε τη διεύθυνση της UKRIMPEX, του πρώτου οργανισμού εξωτερικού εμπορίου που ιδρύθηκε στη χώρα, ενώ, το 1993, διορίστηκε ο πρώτος Υφυπουργός Εξωτερικών Εμπορικών Συναλλαγών της Ουκρανίας. Για να προωθήσει καλύτερα τις ιδέες του, επέστρεψε στη διεύθυνση της UKRIMPEX, την οποία και ιδιωτικοποίησε το 1994. Ο Δρ. Sokolenko είναι μέλος πολλών διακυβερνητικών επιτροπών και έχει δημοσιεύσει πολυάριθμα συγγράμματα και βιβλία σε θέματα μικρο-και μικρο-οικονομικής θεωρίας.

Εδώ και 10 χρόνια, κανείς δεν θα πίστευε ότι ένας θεσμός τόσο τεράστιος και τόσο δύσκαμπτος όσο η πρώην Σοβιετική Ένωση, καθώς κι ένα από τα μέλη της, η Ουκρανία, θα επιχειρούσαν τον εκδημοκρατισμό κατά τη διάρκεια της δεκαετίας του 90. Η πορεία προς τον εκδημοκρατισμό συμπεριλαμβάνει:

- Ελευθερία στην Πληροφόρηση: Οι άνθρωποι της δικής μας γενιάς μπορούν, για πρώτη φορά στη ζωή τους, να μάθουν την πραγματική ιστορία του τόπου τους και να εκφράσουν ελεύθερα τη γνώμη τους.
- Ελευθερία της Ιδιωτικής Πρωτοβουλίας: Παρόλο που υπάρχουν ακόμα πολλές δυσκολίες σ' αυτόν τον τομέα, ιδιωτικές επιχειρήσεις μπορούν τώρα και λειτουργούν.
- Δημιουργία Δημοκρατικών Εκλογικών Θεσμών: Για πρώτη φορά στην ιστορία της Ουκρανίας, δεν είναι δυνατόν πλέον να προβλέψει κανείς το εκλογικό αποτέλεσμα! Οι

επόμενες εκλογές είναι προγραμματισμένες για το 1997 και υπολογίζεται ότι θα συμμετάσχουν περίπου 100 νεοσύστατα πολιτικά κόμματα.

- Ιδιωτικοποίηση Δημοσίων Φορέων: Ο ιδιωτικός τομέας έχει επεκταθεί από 5% το 1990 σε 45% το 1996. Οι ιδιωτικοποιήσεις δημοσίων επιχειρήσεων ολοένα και αυξάνονται.
- Καινούργια Τιμαριθμική Πολιτική: Στο παρελθόν, η Ουκρανία διέθετε μια Δημόσια Τιμαριθμική Επιτροπή. Σήμερα, οι τιμές αντικατοπτρίζουν το 70% του κόστους παραγωγής, κι έτσι προσφέρονται περισσότερα κίνητρα για την αύξηση της παραγωγής.
- Ανάπτυξη Ελευθέρης Αγοράς: Τα νέα τραπεζικά συστήματα, η ασφαλιστική πολιτική και οι επενδύσεις προωθούνται.
- Πτώση του Πληθωρισμού: Το 1993, ο πληθωρισμός είχε φτάσει το 10.000%! Το 1996, έπεσε στο 40% και υπολογίζεται ότι το 1997, θα πέσει στο 20%. Ο ρυθμός ανάπτυξης του ΑΕΠ, υπολογίζεται στο 1,6% για το 1997.
- Αλλαγές στις Οικονομικές Αρμοδιότητες του Κράτους: Οι κεντρική κυβερνητική πολιτική παραχωρεί τη θέση της σε μια πιο ανεξάρτητη διαχείριση. Πάντως το κράτος είναι ακόμα καθ'ολοκλήρου υπεύθυνο για τη φορολογική πολιτική και τον καθορισμό των μισθών.
- Κυβερνητική Αποκέντρωση: Οι δήμοι και οι κοινότητες είναι πλέον υπεύθυνοι για την οικονομικο-κοινωνική πολιτική που τους αφορά, καθώς και για την εγγραφή και τον φυσικών πόρων.

Φυσικά, οι προαναφερόμενες εξελίξεις δεν ήταν πάντα πολύ ομαλές και συχνά οδήγησαν σε ρήξεις, που ήταν κυρίως αποτέλεσμα της απουσίας κατάλληλης νομοθετικής βάσης. Είναι λοιπόν αναγκαίο να χρησιμοποιήσουμε τη λογική, τη σύνεση, αλλά και τις κατάλληλες διαδικασίες της ελεύθερης αγοράς για να μπουτν τα πράγματα σε μία σειρά.

Οι αλλαγές στην οικονομία της Ουκρα-

νίας είχαν σημαντικές επιπτώσεις στον τρόπο διαχείρισης των περιβαλλοντικών προβλημάτων της χώρας. Οι οικονομική κρίση είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με την περιβαλλοντική κρίση. Οι πεπαιδωμένες μέθοδοι παραγωγής που χρησιμοποιούνται, καθώς και η ξεπερασμένη τεχνολογία που εφαρμόζεται έχουν σοβαρές περιβαλλοντικές συνέπειες:

- κατά τη διάρκεια της εξόρυξης, το 70% των αποθεμάτων πετρελαίου και το 40% των αποθεμάτων άνθρακα, χάνονται
- η κατανάλωση νερού στην παραγωγή είναι 2-5, και καμιά φορά ως και 10, φορές μεγαλύτερη από αυτήν που απαιτούν οι μοντέρνες μέθοδοι παραγωγής

Οι ιδέες και οι στόχοι που προωθεί η Διεθνής Οργάνωση Βιοπολιτικής κατά τη διάρκεια των τελευταίων ένδεκα ετών, είναι απολύτως επαρκή για την ανάπτυξη και την ευημερία της Ουκρανίας και πρέπει να αποτελέσουν αναπόσπαστο τμήμα του καθολικού προγράμματος ανάπτυξης της χώρας μου.

- περισσότερο από 4,6 εκατομμύρια εκτάρια γης σε 11 περιφέρειες είναι μολυσμένα από ραδιενεργά κατάλοιπα από την καταστροφική έκρηξη στο Chernobyl
- εξ' αιτίας επικίνδυνων βιομηχανικών ατμοσφαιρικών ρύπων, στην περίοδο 1981-1994 περισσότερο από 3.000 εκτάρια δασικής έκτασης καταστράφηκαν

Αυτά τα προβλήματα βεβαίως δεν μαστίζουν μονάχα την Ουκρανία. Η ανεύθυνη ανθρώπινη δραστηριότητα έχει επιφέρει σοβαρότατες περιβαλλοντικές καταστροφές ανά τον κόσμο και ο πλανήτης μας κινδυνεύει. Στα πρόθυρα του 21ου αιώνα, ο παράγοντας "Περιβάλλον" είναι καταλυτικής σημασίας, όχι μόνο για την οικονομική ανάπτυξη και ευημερία, αλλά και για την μελλοντική επιβίωση ολόκληρης της ανθρωπότητας.

Ο λόγος που πολλές οικονομικές μεταρρυθμίσεις έχουν καθυστερήσει στην Ουκρανία είναι, σε μεγάλο βαθμό ψυχολογικός. Η εισαγωγή της οικονομίας της αγοράς στην αρχή της δεκαετίας του 90 είχε δημιουργήσει μια εικονική ατμόσφαιρα ευημερίας. Όλα φαινόταν προσιτά και εφικτά. Ειδικό από

Η Διεθνής Οργάνωση Βιοπολιτικής διοργάνωσε Ελληνο-Ουκρανική Ημερίδα με θέμα "Βιο-Περιβάλλον και Διεθνής Συνεργασία". Στην ημερίδα αυτή παρουσιάστηκαν διαστάσεις συνεργασίας τόσο στον επιχειρηματικό τομέα όσο και στον τομέα της διάσωσης του περιβάλλοντος. Ιδιαίτερα τονίστηκε η έννοια "Κέρδος και Βιο-Περιβάλλον" που προωθεί μια νέα οικονομική στρατηγική, με σκοπό την θεσμοθέτηση της προστασίας του βίου στον πλανήτη μας σαν αυθεντικό κέρδος για την κοινωνία.

Ειδικότερα στις χώρες της Ανατολικής Ευρώπης, που κατά το παρελθόν υπέστησαν τις συνέπειες οξείατος περιβαλλοντικών προβλημάτων, υιοθετείται πλέον μια νέα αντίληψη που θέλει το κέρδος συμβατό με την προστασία του βιο-περιβάλλοντος. Λαμβάνοντας τα μηνύματα των καιρών, οι επιχειρήσεις αλλάζουν τη φιλοσοφία τους, με γνώμονα τη στρατηγική πρόληψης, και αξιοποιούν το βιο-περιβάλλον για νέες κερδοφόρες δραστηριότητες.

Ακολουθώντας το πνεύμα της "βιο-διπλωματίας", η ημερίδα έδωσε τη δυνατότητα της καλύτερης γνωριμίας μεταξύ Ελλήνων και Ουκρανών επιχειρηματικών φορέων, και συνέβαλε στο διάλογο και στην προοπτική της μεταξύ τους στενότερης συνεργασίας. Επίσης προβλήθηκε και η σημασία του "βιο-πολιτισμού" ως απαραίτητης νέας αξίας για την επόμενη χιλιετία. Ο βιο-πολιτισμός αντλεί έμπνευση από την απέραντη ομορφιά του βιο-περιβάλλοντος και προωθεί το σεβασμό για τη ζωή ως εννοιολογικό πυρήνα κάθε σκέψης και δράσης. Καλλιερώντας όλες τις υλικές και πνευματικές δημιουργίες, με στόχο την καλύτερη κατανόηση του αγαθού του βίου, μπορούμε να διευρύνουμε τους ορίζοντες μας και να αντιληφθούμε την αλληλεξάρτηση ανάμεσα στον ανθρωπινό πολιτισμό και το περιβάλλον.

κορυφαία πανεπιστήμια σ'όλον τον κόσμο προσέφεραν "συνταγές" για το πώς θα μπορούσε η Ουκρανία να ξεπεράσει την οικονομική κρίση στην οποία βρισκόταν όσο το δυνατόν γρηγορότερα. Στην αρχή το θέμα φαινόταν απλό: το κράτος παραδίδει τις δημόσιες επιχειρήσεις και τον έλεγχο της αγοράς στον ιδιωτικό τομέα, οι κρατικές δαπάνες μειώνονται, ο πληθωρισμός εξαλείφεται και, συγχρόνως, ο ιδιωτικός τομέας εξαπλώνεται και η ταχεία οικονομική ανάπτυξη εξασφαλίζεται. Τα πράγματα όμως ήταν αρκετά πιο πολύπλοκα. Σύντομα έγινε αντιληπτό ότι η ταχεία ιδιωτικοποίηση θα αποτελούσε ουτοπία, αν δεν συνοδευόταν από τις ανάλογες κοινωνικές αλλαγές.

Για να εξασφαλίσει μια πιο ομαλή μετάβαση στην οικονομία της αγοράς, το κράτος αποφάσισε να αναλάβει περισσότερες ευθύνες. Έτσι υιοθετήθηκε νέα φορολογική πολιτική και τροποποιήθηκαν οι ισχύοντες οικονομικοί κανόνες και πρακτικές, με αποτέλεσμα μια σειρά αντιλαϊκών μέτρων. Δυστυχώς, αυτά τα αντιλαϊκά μέτρα δεν βελτίωσαν την κατάσταση και, αντιθέτως, οδήγησαν στη δημιουργία παραοικονομίας.

Συγχρόνως, κυρίως λόγω των ιστορικών εξελίξεων, η Ουκρανία κληρονόμησε από το προηγούμενο καθεστώς μια πολύ επιβαρημένη περιβαλλοντικά κατάσταση. Η Ουκρανία έχει αρκετά ανεπτυγμένη βιομηχανία μετάλλων και βαρέων μηχανημάτων. Το γεγονός αυτό, μαζί με την απουσία σωστής περιβαλλοντικής διαχείρισης, είχε σαν αποτέλεσμα σοβαρές περιβαλλοντικές διαταραχές, αύξηση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης και της ρύπανσης των υδάτων, και τεράστια παραγωγή αποβλήτων.

Τα προβλήματα αυτά αποδίδονται κυρίως στις δυσκολίες που συναντά μια κοινωνία όταν βρίσκεται υπό ανασηματισμό. Όμως η ανάπτυξη επιχειρηματικών δραστηριοτήτων και επενδύσεων στον τομέα της προστασίας του περιβάλλοντος είναι υψίστης σημασίας για την ανάκαμψη και της οικονομικής και της περιβαλλοντικής κατάστασης στην Ουκρανία. Είναι λοιπόν αναγκαίο να εφαρμοστούν δυναμικά οι έννοιες της σταθερής και ανανεώσιμης ανάπτυξης, με στόχο την διατήρηση της βιώσιμης για τις επόμενες γενιές.

Βιο-Ηθική

Δρ. Αγνή Βλαβιανού-Αρβανίτη, Πρόεδρος & Ιδρύτρια Β.Ι.Ο.

Λαμβάνοντας υπόψη τις προκλήσεις του 21ου αιώνα, οι πολιτικοί ηγέτες θα πρέπει να αναθεωρήσουν εκ βάθρων τις κύριες πλευρές του ρόλου τους και να αναπτύξουν νέες προσεγγίσεις για να αντιμετωπίσουν τις προκλήσεις αυτές. Οι συμβατικές μέθοδοι έχουν συχνά αποδειχθεί ανεπαρκείς και ίσως σταθούν και εμπόδιο στην επιτυχία των στόχων. Έφθασε ο καιρός να αναζητήσουμε εναλλακτικές λύσεις. Για να είναι αποτελεσματικές σε παγκόσμιο επίπεδο, αυτές οι λύσεις είναι απαραίτητο να έχουν περιβαλλοντικό προσανατολισμό, καθώς η ανησυχία για τα περιβαλλοντικά θέματα είναι ίσως ο πιο δυναμικός ενωτικός παράγοντας στη σύγχρονη κοινωνία. Έτσι θα πρέπει:

- να αναδομηθεί η οικονομική πολιτική, ώστε να θεωρεί την προστασία του περιβάλλοντος, ως την πιο σημαντική παράμετρο

- να αναπτυχθεί η Τράπεζα Ιδεών, για να καταγράψει την εξέλιξη στην περιβαλλοντική επαγρύπνηση

- να προωθηθούν νέα βιοκεντρικά προγράμματα σπουδών σε κάθε ακαδημαϊκό επίπεδο

- να επιτευχθεί, με τη βοήθεια της βιοδιπλωματίας η προώθηση της διεθνούς συνεργασίας για την προστασία του περιβάλλοντος

- να διεξαχθεί ένα Παγκόσμιο Δημοψήφισμα για τα περιβαλλοντικά θέματα

- να υποστηριχθεί η ιδέα των Ολυμπιακών Αγώνων για το Περιβάλλον, ως μέσο για την ειρήνη και την επιτυχή διευθέτηση των συγκρούσεων

Η κοινωνία μας κυριαρχείται από ένα σύστημα "δαρβινικής ηθικής," που υποστηρίζει την επιβίωση των καλύτερα προσαρμοσμένων σε συγκεκριμένες καταστάσεις. Αλλά ποιοι είναι ακριβώς οι καλύτερα προσαρμοσμένοι και ποιος έχει την εξουσία να προκαθορίσει την τύχη αυτών που θεωρούνται αδύναμοι; Η μοίρα όλου του κόσμου δεν μπορεί να επαναπαυθεί στα χέρια των λίγων και ισχυρών. Η παγκόσμια ειρήνη δεν μπορεί να γίνει πραγματικότητα αν επιτρέψουμε να συνεχιστούν αυτές οι τάσεις και είναι ευθύνη όλων μας να εξασφαλίσουμε ένα νέο σύνολο αξιών και ηθικών περιορισμών.

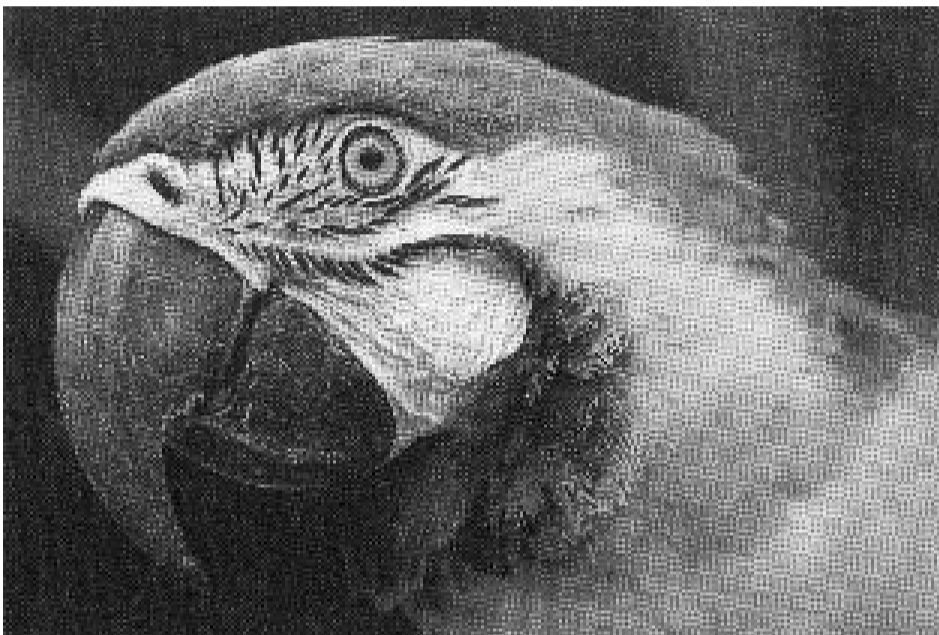

Μέσα στο πλαίσιο του νέου αυτού συστήματος αξιών, η παγκόσμια κοινότητα πρέπει να μάθει τη χαρά της προσφοράς. Δεν θα ωφεληθεί κανένας ο διαχωρισμός του κόσμου σε αναπτυσσόμενες και υποανάπτυκτες περιοχές. Η φτώχεια και η άνιση κατανομή των αποθεμάτων δεν επηρεάζει μόνο τις χώρες που υποφέρουν από αυτό, αλλά και ολόκληρο τον πλανήτη. Πρέπει να πάψουμε να αναπαράγουμε τη θεωρία του "τρίτου κόσμου" και να εργασθούμε όλοι μαζί για να επανασυνδέσουμε την περιβαλλοντική αρμονία με την οικονομική ευημερία και ανάπτυξη.

Τα πολιτικά συστήματα έχουν και

παρέχονται, οι οικονομικές θεωρίες επιτυγχάνουν και αποτυγχάνουν, αλλά ο βίος, στις αμέτρητες εκφράσεις και μορφές του υπάρχει για εκατομμύρια χρόνια. Ο βίος και το βιο-περιβάλλον είναι οι πιο ισχυροί παράγοντες για την επίτευξη της παγκόσμιας ειρήνης και σταθερότητας. Μέσα από την ανάπτυξη δυναμικών προγραμμάτων δράσης για την παγκόσμια συνεργασία για τη διατήρηση του βιο-περιβάλλοντος, μπορεί να μειωθεί η σύγκρουση και η διαίρεση και η ανθρω-

κότερες. Ένα ανθρώπινο ον, συνδέεται στενά και εξαρτάται από όλες τις μορφές ζωής στη Γη. Πώς λοιπόν μπορούμε να εναρμονίσουμε την ύπαρξή μας με την ταχεία καταστροφή του βίου; Έτσι η βιο-ηθική έχει ως γενική αρχή την πρόνοια για την προστασία των δικαιωμάτων του βίου, καθώς και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, τα οποία προσλαμβάνουν νέες διαστάσεις εάν εξεταστούν υπό το πρίσμα των βιο-περιβαλλοντικών θεμάτων. Οι διάφορες μορφές του βίου στη Γη

πότητα να οδηγηθεί σε μία νέα εποχή διεθνούς κατανόησης και παγκόσμιας ασφάλειας και τάξης. Οι ενωτικές πλευρές του βίου και του βιο-περιβάλλοντος κρατούν το κλειδί του μέλλοντος.

Βιο-Ηθική

Η βιο-ηθική μπορεί να θεωρηθεί μία εννοιολογική επιστήμη με φιλοσοφικές, διαστάσεις και ταυτόχρονα ένας οδηγός για τις πρακτικές μας δραστηριότητες. Από φιλοσοφική σκοπιά, πηγάει από την αρχή του σεβασμού προς τη ζωή. Η βιο-ηθική προσφέρει τα ηθικά και φιλοσοφικά θεμέλια για την ιδέα της ειρηνικής και αρμονικής παράλληλης εξέλιξης της ανθρωπότητας και του βιο-περιβάλλοντος. Αυτή η άποψη, που κηρύσσει την ενότητα της ανθρωπίνης και μη ανθρωπίνης ζωής, συνεπάγεται την ευθύνη των ανθρώπων για όλες τις μορφές βίου και είναι ένα ουσιαστικό τμήμα της βιοπολιτικής.

Η βιο-ηθική ασχολείται πρώτιστα με τα θέματα ηθικής που έχουν σχέση με όλες τις μορφές ζωής. Με αυτό τον τρόπο συμπληρώνει τη βιο-νομοθεσία. Σε πολλές περιπτώσεις, η βιο-ηθική και η βιο-νομοθεσία θα πρέπει να χρησιμοποιούνται από κοινού, όπως για παράδειγμα, στη γενετική μηχανική όπου έχουν ανακύψει θέματα με νομικές και ηθικές διαστάσεις. Κεφαλαιώδη σημασία έχει για τη βιο-ηθική η φιλοσοφική άποψη, ότι κάθε μονάδα, οποιασδήποτε μορφής βίου, έχει μοναδική, απόλυτη αξία. Αυτή η ιδέα προϋποθέτει μία σφαιρική αντίληψη "του Σύμπαντος, της Γης και όλων των ζώντων οργανισμών. Κάθε ένας έχει τη δική του φωνή, το δικό του ρόλο, τη δική του δύναμη πάνω στο σύνολο."

Το φλέγον θέμα της εποχής μας αφορά στην τύχη του βιο-περιβάλλοντος που κινδυνεύει από τις ανθρωπίνες δραστηριότητες. Η ηθική διάσταση του προβλήματος αυτού είναι από τις σημαντι-

είναι σημαντικές όχι μόνο καθ' εαυτές, αλλά και για τη συμμετοχή τους στη σύσταση του βιο-περιβάλλοντος, που είναι ουσιαστικής σημασίας για την ύπαρξη και ανάπτυξη της ανθρωπότητας. Το έργο της διατήρησης και προώθησης του βιο-περιβάλλοντος προσλαμβάνει βιο-ηθική διάσταση.

Βιο-Νομοθεσία - Προστασία των Δικαιωμάτων του Βίου και του Βιο-Περιβάλλοντος

Η κεντρική ιδέα της βιο-ηθικής και της βιο-νομοθεσίας είναι η έννοια των δικαιωμάτων του βίου. Ένας από τους σημαντικότερους στόχους του Διεθνούς Πανεπιστημίου για το Βιο-Περιβάλλον είναι η "προώθηση της διεθνούς νομοθεσίας για τα δικαιώματα του βίου". Σύμφωνα με την ιδέα των δικαιωμάτων του βίου, θα πρέπει να εξετασθεί η δυνατότητα προσθηκών και τροποποιήσεων στην ισχύουσα νομοθεσία, όπως οι εξής:

- πλήρης αναφορά στην έννοια του βίου στους νόμους, τα συντάγματα και τους κώδικες των κρατών και των διεθνών πολιτικών οργανισμών,

- συμπλήρωση της νομοθεσίας σε θέματα προστασίας του περιβάλλοντος και διαμόρφωσή της σύμφωνα με βιοκεντρικές αρχές,

- επίσημη επικύρωση των βασικών δικαιωμάτων του βίου, καταρχήν του δικαιώματος του ζην για κάθε μορφή ζωής,

- σύνταξη βιο-περιβαλλοντικού κώδικα σχετικά με τα παραπάνω δικαιώματα.

Η διάκριση ανάμεσα στα εποπτικά μέτρα ελέγχου και στη συστηματική παρέμβαση είναι ζωτική σε αυτό το πλαίσιο. Τα περιβαλλοντικά θέματα πρέπει να γίνουν ένας από τους σημαντικούς, αν όχι ο σημαντικότερος, παράγοντας των συλλογικών αποφάσεων σε κάθε επίπεδο. Χρειάζεται, επίσης, να γίνει κατανοητό ότι η προστασία και διατήρηση του βιο-

περιβάλλοντος, όχι μόνο συμβαδίζει με την οικονομική ανάπτυξη, αλλά και ότι το βιο-περιβάλλον συνθέτει το χώρο και τα όρια της ανάπτυξης.

Η Βιοπολιτική προσπαθεί να ενσωματώσει το ενδιαφέρον για την προστασία του βιο-περιβάλλοντος στις αρχές κάθε επιστημονικού και κοινωνικού κλάδου έτσι ώστε κάθε ορισμός, κανόνας ή συμπέρασμα να υπολογίζει τις περιβαλλοντικές ιδέες. Με αυτόν τον τρόπο, οι ανησυχίες για την προστασία του βιο-περιβάλλοντος δεν αποβλέπουν στο να ασκήσουν έλεγχο ή ακόμα να θέσουν ένα όριο στην ανάπτυξη των κλάδων αυτών, ανθρωπιστικών ή τεχνολογικών. Αντίθετα, η διατήρηση του βίου σχετίζεται με την ανάπτυξη ενός συστήματος αξιών που θα θέτει νέες βιοκεντρικές αρχές και θα προάγει την πρόοδο όλων των τομέων της ανθρωπίνης δραστηριότητας.

Βιο-Πολιτισμός

Ο βιο-πολιτισμός αντλεί έμπνευση αλλά και εκτείνεται πέρα από τα όρια της βιολογίας ως φυσικής επιστήμης, γιατί επικαλείται την ηθική, πνευματική και καλλιτεχνική διάσταση της έννοιας του βίου. Ο βίος δεν είναι μόνο αντικείμενο επιστημονικής έρευνας, αλλά παράλληλα και ένας εμπνευσμένος κόσμος με έντονη εσωτερική ύπαρξη. Είναι μια μοναδική αίσθηση χαράς να ατενίζουμε τα έμβια όντα, τα δέντρα που μεγαλώνουν, τα πουλιά που τραγουδούν, τα, μέχρι πρόσφατα, αόρατα μικρόβια να χορεύουν κάτω από ένα μικροσκόπιο. Αυτή η θαυμαστή ομορφιά της ζωής, σε όλα της τα επίπεδα, συμβάλλει στην μεταβολή της ανθρωπίνης συμπεριφοράς και στην ανάπτυξη του σεβασμού για τη ζωή. Η σημασία του βιο-περιβάλλοντος, ως εννοιολογικού πυρήνα ενός νέου πολιτισμού ή ως θεμέλιου για την προώθηση των βιο-πολιτιστικών προτύπων αποτελεί έναν από τους πρωταρχικούς στόχους της Διεθνούς Οργάνωσης Βιοπολιτικής, από την ίδρυσή της το 1985.

Ο βιο-πολιτισμός αποτελεί μια νέα διάσταση και διευρύνει τον πολιτισμό που ήδη υπάρχει. Ο βιο-πολιτισμός δεν επικεντρώνεται μόνο στους ανθρώπους, αλλά επεκτείνει το οράμα του σε όλα τα έμβια

όντα, καλλιεργώντας το σεβασμό σε κάθε μία από τις αμέτρητες μορφές του βίου. Έτσι, η αλληλεξάρτηση ανάμεσα στον ανθρώπινο πολιτισμό και το βιο-περιβάλλον γίνεται ολοένα και πιο σημαντική. Το περιβάλλον διαμορφώνεται από τον πολιτισμό, ο οποίος, με τη σειρά του, επηρεάζεται από το περιβάλλον. Ο βιο-πολιτισμός αντιπροσωπεύει τη συνειδητή συμπεριφορά της ανθρωπότητας απέναντι σε αυτή την αλληλεξάρτηση. Σε όλες τις διαφορετικές μορφές του αντανάκλα το πνεύμα του βίου, ο οποίος αποτελεί το δυναμικό παράγοντα ενοποίησης στη μελλοντική συνεξέλιξη της ανθρωπότητας και του βιο-περιβάλλοντος.

Διακήρυξη των Ανθρώπινων Υποχρεώσεων

A.H. Karunaratne, Επίτιμος Πρόεδρος της Οργάνωσης Ηνωμένων Εθνών της Σρι Λάνκα

Η μοναδικότητα των ανθρώπων, των άλλων μορφών ζωής καθώς και των άψυχων υλικών, είναι μια βασική αρχή που προσωθεί την προστασία της ζωής ως πνευματική υποχρέωση. Όταν μία υποχρέωση εκπληρώνεται, τότε είναι εγγυημένος ο σεβασμός στο αντίστοιχο δικαίωμα. Γιατί όλα τα δικαιώματα που απαριθμούνται στις διεθνείς διακηρύξεις και συνθήκες πηγάζουν από υποχρεώσεις που εκπληρώνονται και υπηρεσίες που εκτελούνται. Σαν επακόλουθο για να προστατεύσουμε το βίο πρέπει να εκπληρώσουμε τις υποχρεώσεις που πηγάζουν από τα δικαιώματά του. Καθώς ο άνθρωπος έχει το παγκοσμίως αναγνωρισμένο και ηθικά δικαιολογημένο δικαίωμα της ζωής και της ασφάλειάς του, έχει και την ηθική υποχρέωση να σέβεται το ίδιο δικαίωμα όλων των ειδών του πλανήτη. Μία τέτοια αντιμετώπιση προέρχεται από το δεδομένο της αλληλεξάρτησης. Πιστεύω πως η βιώσιμη ανάπτυξη μπορεί να γίνει μία πρακτική πρόταση, αν τη συσχετίσουμε με την αρχή της αλληλεξάρτησης. Η έλξησή μου είναι το Διεθνές Πανεπιστήμιο για το Βιο-Περιβάλλον να αναλάβει τη διαμόρφωση της Παγκόσμιας Διακήρυξης των Ανθρώπινων Υποχρεώσεων, που θα συνοδεύει την Παγκόσμια Διακήρυξη των Ανθρώπινων Δικαιωμάτων και τις άλλες συνθήκες που αφορούν τα ανθρώπινα δικαιώματα και έχουν γίνει αποδεκτές από τη διεθνή κοινότητα. Σας παρουσιάζω τη δική μου άποψη του περιεχομένου μίας τέτοιας διακήρυξης.

- Καθώς, ως άνθρωπος, έχω το παγκοσμίως αναγνωρισμένο και ηθικά δικαιολογημένο δικαίωμα προστασίας και επιβίωσης, θα σεβαστώ το δικαίωμα προστασίας και επιβίωσης των άλλων ειδών του πλανήτη.

- Καθώς οι πηγές του πλανήτη είναι περιορισμένες και οι πλέον χρησιμοποιούμενες πηγές είναι μη ανανεώσιμες, έχω την ηθική υποχρέωση να χρησιμοποιώ τις σπάνιες πηγές χωρίς να υπονομεύω τη δυνατότητα των μελλοντικών γενεών να κάνουν το ίδιο.

- Καθώς στη φύση, όλοι οι ζωντανοί οργανισμοί, η πανίδα και η χλωρίδα, τα έντομα και τα βακτήρια, αποτελούνται από τα ίδια βασικά συστατικά, έχω την ηθική υποχρέωση, όταν χρησιμοποιώ τις φυσικές πηγές για να καλύψω ανθρώπινες ανάγκες να μη θέτω σε κίνδυνο, λόγω της λανθασμένης εμπλοκής της τεχνολογίας, την εύθραυστη ισορροπία της φύσης, η οποία υπάρχει από τις απαρχές του βίου στον πλανήτη μας.

- Όλοι οι άνθρωποι έχουν γεννηθεί σε ένα συγκεκριμένο κοινωνικο-οικονομικό περίγυρο και έτσι υπόκεινται, από τη γέννησή τους, σε όλα τα θετικά και αρνητικά πιστεύω και πρακτικές αυτού του περιγύρου. Ως άτομο με λογική και συνείδηση, έχω την ηθική υποχρέωση να κοιτάξω τον περίγυρο στον οποίο γεννήθηκα, σε συσχέτιση με τις άλλες ηθικές δεσμευτικές υποχρεώσεις της Διακήρυξης αυτής.

- Η Διακήρυξη αυτή αφορά όλους τους ανθρώπους άσχετα

από τους παράλογους ανθρώπινους κανόνες και συνθήκες που σχετίζονται με τη φυλή, το χρώμα, το φύλο, τη θρησκεία, την ιδεολογία, τη γλώσσα, τα πιστεύω και την κοινωνική θέση. Οι υποχρεώσεις που απαριθμούνται αφορούν όλους, άσχετα από τοπική, νομική, εθνική ή διεθνή κατάσταση.

- Λόγω της κοινής καταγωγής όλων των φυλών που αποτελούν το ανθρώπινο είδος και της αλληλεξάρτησης των ατόμων και των ομάδων, έχω την ηθική υποχρέωση να προστατεύω τη ζωή, την ελευθερία και την ασφάλεια όλων των ατόμων και των νόμιμα αναγνωρισμένων ομάδων.

- Εχω την υποχρέωση να προστατεύω κάθε πλάσμα από βάνανση, απάνθρωπη αντιμετώπιση ή τιμωρία, είτε αυτή προέρχεται από τη νόμιμη και αναγνωρισμένη εξουσία, είτε είναι παράνομη. Ως δημόσιος λειτουργός ή ως ιδιώτης, έχω την ηθική υποχρέωση να αναγνωρίζω κάθε άλλο πλάσμα ως άτομο που δικαιούται από το νόμο και τη φύση την ίδια αντιμετώπιση.

- Όπως εκτιμώ την προσωπική μου ελευθερία, έχω την ηθική υποχρέωση να αντιπέσομαι, όταν οποιοδήποτε πλάσμα υποχρεώνεται σε φυλάκιση, δουλεία, ή του αφρονούντα την ασφάλειά του.

- Ως παραγωγός ή πωλητής ενός προϊόντος ή μίας υπηρεσίας θα εξασφαλίζω, πως ο αγοραστής ή ο χρήστης θα παραλάβει ένα εύχρηστο και λειτουργικό προϊόν ή υπηρεσία. Γι' αυτό έχω την υποχρέωση να μη χρησιμοποιώ ανήθικες μεθόδους για την προσέγγιση πελατών.

- Καθώς οι δυνάμεις της αγοράς είναι αλληλεξαρτώμενες και υπόκεινται σε ξαφνικές και απρόβλεπτες αλλαγές, εγώ ως αγοραστής ή πωλητής μετοχών ή τίτλων έχω την ηθική υποχρέωση να μη χρησιμοποιώ ανήθικες μεθόδους για την προσέγγιση πωλητών

Η περιβαλλοντική ηθική μπορεί να ειπωθεί ως ένα πολυδιάστατο σύστημα αξιών. Οι διάφορες μορφές ζωής στον πλανήτη μας είναι σημαντικές όχι μόνο για την ίδια την ύπαρξή τους, αλλά γιατί συγκροτούν το βιο-περιβάλλον, το οποίο είναι απαραίτητο για την ύπαρξη και την εξέλιξη της ανθρωπότητας. Ετσι το έργο της διατήρησης και προστασίας του βιο-περιβάλλοντος απαιτεί μία βιο-ηθική διάσταση. Ο κ. A.H. Karunaratne, Επίτιμος Πρόεδρος της Οργάνωσης Ηνωμένων Εθνών της Σρι Λάνκα και ιδρυτικό μέλος του Διεθνούς Πανεπιστημίου για το Βιο-Περιβάλλον που ίδρυσε η B.I.O. το 1990, προτείνει τις κατευθυντήριες γραμμές για την υιοθέτηση της βιοκεντρικής σκέψης και την εφαρμογή των βιοκεντρικών αξιών.

ή αγοραστή. Ως κατασκευαστής ή παραγωγός κεφαλαιοκρατικών αγαθών ή υπηρεσιών έχω την ηθική υποχρέωση να αποφεύγω τις περιοριστικές εμπορικές πρακτικές, τη διαφθορά και την κοντόφθαλμη, ρυπαντική χρήση των πρώτων υλών που έχει αποτέλεσμα άμεσο ή έμμεσο την παραβίαση των δικαιωμάτων ή τη ρύπανση του περιβάλλοντος.

- Ως καταναλωτής αγαθών και υπηρεσιών έχω την ηθική υποχρέωση να αποφεύγω την καταναλωτική σαπατάλη, που γίνεται χωρίς να λαμβάνεται υπ' όψιν η ικανοποίηση των βασικών αναγκών άλλων ατόμων και τα δικαιώματα των μελλοντικών γενεών.

- Καθώς όλα τα δικαιώματα πηγάζουν από υποχρεώσεις οι οποίες εκπληρώνονται και από καθήκοντα τα οποία εκτελούνται, έχω την ηθική υποχρέωση, ως δημόσιος λειτουργός, επιχειρηματίας, στέλεχος επιχείρησης, υπάλληλος ή εργάτης, να εκτελώ την εργασία την οποία ανέλαβα, με τέτοιο τρόπο ώστε η εργασιακή μου δραστηριότητα και συμπεριφορά εγγυώνται τα δικαιώματα που καταγράφονται στην Διακήρυξη των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου. Η αμοιβαιότητα μεταξύ των δικαιωμάτων που κανείς απολαμβάνει και των καθηκόντων που πρέπει να εκτελεί πρέπει να γίνει κατανοητή σε συσχέτιση με την αρχή της αλληλεξάρτησης που είναι θεμελιώδης για ολόκληρη τη διαδικασία της ζωής, της φυσικής, κοινωνικής, πολιτικής, οικονομικής και της κοινωνικής φύσης των σύγχρονων μηχανισμών παραγωγής και διανομής.

- Εχω την ηθική υποχρέωση, ως δημόσιος λειτουργός, ελεγχόμενος αντιπρόσωπος, επιχειρηματίας, στέλεχος επιχείρησης, υπάλληλος ή εργάτης ή ιδιώτης να αφηρηθώ να προσφέρω ή να δεχθώ ευχαριστίες οποιουδήποτε είδους ως παρακίνηση για την εκτέλεση ενός καθήκοντος, ή την εξασφάλιση ενός πλεονεκτημάτων το οποίο δικαιούμαι από το νόμο ή ενός πλεονεκτημάτων που δεν μου παρέχεται δικαιωματικά.

- Ως άτομο με λογική και συνείδηση, που έχω το δικαίωμα της προστασίας της οικογένειάς μου, του σπιτιού μου και της αλληλογραφίας μου, θα αποφεύγω την ανάμειξη στην ιδιωτική ζωή άλλων και δεν θα τους

υποβάλλω σε αδικαιολόγητη ενόχληση με τις πράξεις μου ή την αδιαφορία μου.

- Όπως αξιολογώ την πολιτιστική μου ταυτότητα και επιθυμώ την προστασία και τη διατήρησή της, έχω την ηθική υποχρέωση να σέβομαι και να προστατεύω πολιτιστικές ταυτότητες διαφορετικές από τη δική μου.

- Καθώς ο θεμελιώδης σκοπός του γάμου και της συμβίωσης είναι η εξυπηρέτηση βιολογικών αναγκών, έχω την ηθική υποχρέωση να προστατεύω αυτούς τους θεσμούς και να αποφεύγω να θέτω σε κίνδυνο τη συνέχιση των ειδών με ανήθικη συμπεριφορά.

- Εχω την ηθική υποχρέωση να προστατεύω άτομα και των δύο φύλων, ιδιαίτερα παιδιά, από απειλές κατά της ζωής και της υγείας, που είναι δυνατό να αποφευχθούν και προέρχονται από ανήθικες συμπεριφορές και πρακτικές που αναπόφευκτα οδηγούν σε προσωπικά τραύματα, ηθική και κοινωνική υποβάθμιση. Εχω την υποχρέωση να αντιδρώ σε τέτοιες πρακτικές, με τις αρχές, το παράδειγμα και την κοινωνική μου δράση.

- Εχω την ηθική υποχρέωση να αποφεύγω την παραγωγή, πώληση, διανομή και χρήση φαρμακευτικών ουσιών που μπορεί να προκαλέσουν εθισμό και να επεκτείνω στο μέγιστο τη συνεργασία για τη μείωση της παραγωγής, πώλησης και χρήσης ναρκωτικών και άλλων επιβλαβών ουσιών, ιδιαίτερα ανάμεσα στα παιδιά και στους νέους.

- Εχω την ηθική υποχρέωση να τιμώ την ιερότητα της ζωής με υποχρεώω να προστατεύω την ποικιλία της ζωής και να αποθαρρύνω, εκτός από εξαιρετικές περιπτώσεις, την κατασκευή, πώληση και χρήση καταστρεπτικών όπλων. Με τις αρχές το παράδειγμα και τη δράση μου είναι σημαντικό να εργάζομαι για την ιδέα του ολοκληρωτικού αφοπλισμού και της μείωσης της διακριτικής χρήσης όπλων από πολίτες. Εχω την ηθική υποχρέωση να μην να επιθυμώ και να μην αποκτώ, με την ισχύ, ή με απάτη, ή με τη χρήση διεφθαρμένων πρακτικών, όπως είναι η παραπλανητική διαφήμιση, οτιδήποτε δεν είναι δικό μου.

- Γνωρίζοντας τις επιβλαβείς συνέπειες της χρήσης χημικών ουσιών στη γεωργία, τη βιομηχανία και για οικιακούς σκοπούς, εκτός αν βρισκονται κάτω από αυστηρά ελεγχόμενες συνθήκες, έχω την ηθική υποχρέωση να ελαχιστοποιήσω τη χρήση τέτοιων χημικών με τις αρχές το παράδειγμα και την κοινωνική μου δράση.

- Εχω την ηθική υποχρέωση να φροντίζω

για την διατήρηση της βιοποικιλότητας, μέσω της προστασίας της πανίδας και της χλωρίδας και να φροντίζω το φυσικό περιβάλλον στο οποίο αυτές επιβιώνουν.

- Κάθε άποψη, αρχή ή γρήγορα, παράγει την αντίθετη της και υπάρχει ποικιλία απόψεων ανάμεσα στις δύο άκρες. Ετσι έχω την ηθική υποχρέωση, να σέβομαι απόψεις διαφορετικές από τις δικές μου ως κύρια αρχή της καλής κοινωνικής κατάστασης. Καθώς ασκώ κριτική στις άλλες απόψεις, πρέπει να εξασκώ τον εαυτό μου να ασκεί κριτική και στις απόψεις μου.

- Θα αποδέχομαι όλες τις οργανώσεις, θρησκευτικές, κοινωνικές, πολιτικές και ιδεολογικές, ως βασική αρχή της κοινωνικής ζωής, εφ' όσον αυτές δεν έρχονται σε αντίθεση με τη βασική αρχή της Διακήρυξης αυτής.

- Καθώς τα άτομα πρέπει να οργανωθούν και να αναπτύξουν δομές, θεσμούς και στρατηγικές για τη διακυβέρνηση και τη διοίκηση, δέχομαι τη θέση, πως η βασική αρχή της πολιτικής και της διακυβέρνησης είναι η εξασφάλιση του "αγαθού για τους πολλούς",

ορίζοντας το "αγαθό" ως την καλή κατάσταση, σωματική, πνευματική και ψυχική, όλων των όντων και τα δικαιώματα που αναφέρονται ξεκάθαρα ή υπονοούνται σε αυτή τη Διακήρυξη - δικαιώματα που περιλαμβάνονται στη Διακήρυξη των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και σε άλλες συνθήκες σχετικές με τα ανθρώπινα δικαιώματα. Ως αποτέλεσμα δέχομαι τη θέση πως δεν υπάρχει ένα μόνο μοντέλο που μπορεί να εφαρμοσθεί ως το μόνο επιθυμητό μοντέλο για διακυβέρνηση και διοίκηση.

- Δέχομαι τη θέση, ότι η κυβέρνηση θα πρέπει να εξυπηρετεί όλες τις αποχρώσεις της πολιτικής γνώμης και η διαδικασίδια διακυβέρνησης και διοίκησης πρέπει να είναι τέτοια που να ελαχιστοποιεί τις αντιδράσεις και να διευκολύνει τη συμφωνία στο υψηλότερο επίπεδο.

- Καθώς τα άτομα, το περιβάλλον και τόσο τα φυσικά όσο και τα ανθρωπογενή φαινόμενα, είναι αλληλεξαρτώμενα και αποτελούν μέρη μίας πραγματικότητας, δέχομαι την παγκόσμια ολοκλήρωση ως μία θεμελιώδη αρχή για την ανθρώπινη ύπαρξη. Δέχομαι τη θέση πως οι βιώσιμες κοινωνικά, πολιτικά και οικονομικά δομές πρέπει να αναπτυχθούν και πρέπει να διαμορφωθούν στρατηγικές για να προστατεύσουν την εθνική και πολιτιστική ταυτότητα τώρα που η αρχή της κρατικής κυριαρχίας είναι πλέον παρωχημένη.

- Δέχομαι τη θέση πως οι συγκρούσεις προέρχονται από τις διαφορετικές προοπτικές της φύσης των πραγμάτων και από τις ιδιαίτερες απαιτήσεις για την αλήθεια.

- Θα μάθω να θεωρώ όλες τις δοξασίες, ως την ιστορική διαμόρφωση της αλήθειας, που διαφέρουν μόνο από το γεγονός πως κάθε δοξασία παίρνει το σχήμα και τη μορφή της εποχής και του περιβάλλοντός της.

- Καθώς όλα τα φαινόμενα, φυσικά και ανθρωπογενή, είναι αλληλεξαρτώμενα, δέχομαι πως η σημερινή κοινωνία είναι το τελικό αποτέλεσμα των ατομικών και συλλογικών ενεργειών όλων των όντων που έζησαν στο παρελθόν.

- Δέχομαι τη θέση που προέρχεται από αλληλεξαρτώμενα αίτια, πώς η σημερινή κοινωνία - ατομική, εθνική, θρησκευτική και παγκόσμια - είναι ατομικά και συλλογικά υπεύθυνη για τη διαμόρφωση των μελλοντικών πράγματων.

Εχω την ηθική υποχρέωση να διαφυλάξω την ζωή, την ελευθερία και την ασφάλεια όλων των ανθρώπων.

Πρέπει να χρησιμοποιώ τους φυσικούς πόρους χωρίς να θέτω σε κίνδυνο την ευαίσθητη ισορροπία της φύσης.

Όπως σέβομαι και διασφαλίζω την προσωπική μου ελευθερία, έτσι πρέπει να σέβομαι και να διασφαλίζω και την ελευθερία των άλλων, και να προστατεύω κάθε πλάσμα από βάνανση αντιμετώπιση ή τιμωρία.

Θα σέβομαι τα δικαιώματα όλων των βιολογικών ειδών στον πλανήτη.

Η βιο-διπλωματία και η προστασία των θαλασσίων οικοσυστημάτων

Πρέσβης Κάι Φάλκμαν

Υπουργείο Εξωτερικών της Σουηδίας

Τα νησιωτικά κράτη της Πολυνησίας και της Μελανησίας ανησυχούν ιδιαίτερος για τις απειλές που αντιμετωπίζουν τα θαλάσσια οικοσυστήματα και η θαλάσσια βιοποικιλότητα. Οι απειλές αυτές προέρχονται από τα πυρηνικά απόβλητα, το παράνομο ψάρεμα, και την αλόγιστη τουριστική ανάπτυξη. Παρόλο που η Συνθήκη Αποπυρηνικοποίησης του Νότιου Ειρηνικού (Συνθήκη της Ραροτόνγκα) έχει τελικά υπογραφεί κι από τη Γαλλία, την Αγγλία και τις Ηνωμένες Πολιτείες, εκφράζονται ακόμα ανησυχίες για την τύχη του πυρηνικού εξοπλισμού της Γαλλίας στην Γαλλική Πολυνησία, καθώς και

για τα πυρηνικά απόβλητα που οι Ηνωμένες Πολιτείες διοχετεύουν στην περιοχή.

Ο Ειρηνικός αποτελεί το μεγαλύτερο αρχιπέλαγος στον κόσμο και μια διαταραχή δεν είναι ποτέ μεμονωμένη. Για παράδειγμα, όταν η Γαλλία πραγματοποιούσε τις πυρηνικές δοκιμές της στην Μουρουρόα, η τουριστική κίνηση στα νησιά Φίτζι μειώθηκε κατά 50%. Ο πληθυσμός του Νότιου Ειρηνικού βασίζεται, κατά τον μεγαλύτερο ποσοστό, στην αλιεία για τη διατροφή του. Καθώς η Κίνα δήλωσε ότι θα αυξήσει την αλιευτική της δραστηριότητα στην περιοχή, υπάρχουν φό-

βοι ότι θα μειωθεί η διαθεσιμότητα και θα αυξηθεί το κόστος των ψαριών. Παρότι υπάρχουν συνθήκες μεταξύ των ενδιαφερομένων χωρών για να διασφαλιστούν τα αλιευτικά αποθέματα στην περιοχή, δεν υπάρχουν δυνατότητες πλήρους φύλαξης της περιοχής και η παράνομη αλιεία, ειδικά από τη Νότια Κορέα και την Ταϊβάν, αποτελεί σοβαρό πρόβλημα. Είναι προφανές ότι οι κυβερνήσεις πρέπει να συνεργαστούν για να αποτρέψουν την παράνομη αλιεία και να προτείνουν κοινές στρατηγικές για βιώσιμη ανάπτυξη. Καθώς ο τουρισμός αποτελεί μια αυξανόμενη κερδοφόρα επιχείρηση για την Πο-

λυνησία, η έννοια του "Περιβαλλοντικού Τουρισμού" γίνεται ολοένα και πιο δημοφιλής. Τα θέρετρα χτίζονται σύμφωνα με την παραδοσιακή αρχιτεκτονική που δεν απειλεί να αλλοιώσει τις συνθήκες και τα έθιμα της κάθε περιοχής. Ο Νότιος Ειρηνικός είναι μια περιοχή με εξέχον φυσικό κάλλος και ο Περιβαλλοντικός Τουρισμός σέβεται και προωθεί αυτή την ομορφιά χωρίς κίνδυνο να την καταστρέψει. Η Βιο-Διπλωματία μπορεί να προωθήσει διεθνείς συνθήκες προστασίας της ζωής στον πλανήτη μας και να προτείνει νομοθετικά πλαίσια για την αποφυγή περιβαλλοντικών καταστροφών. Τα μέτρα αυτά πρέπει να εφαρμοστούν και στην παγκόσμια οικονομική ανάπτυξη ώστε να διασωθούν τα απειλούμενα αντιπροσωπευτικά πολιτιστικά πρότυπα.

Ο Ειρηνικός αποτελεί το μεγαλύτερο αρχιπέλαγος στον κόσμο και μια διαταραχή δεν είναι ποτέ μεμονωμένη.

Επιχειρήσεις πολιτική και πολιτισμός

Καθηγητής Valentyn Tolstych
Ρωσία

Σε αυτό το θέμα, δεν θα πρέπει να ξεχάσουμε μία πολύ σημαντική λέξη, τον πολιτισμό. Είμαι βέβαιος πως οι οργανωτές αυτού του διαλόγου και οι συμμετέχοντες κατανοούν τη σημασία της λέξης πολιτισμός. Στη Ρωσία πολλοί πολιτικοί μιλούν για πολιτική, πολιτισμό και επιχειρήσεις, χωρίς να κατανοούν τη σημασία της λέξης πολιτισμός. Χάρηκα ιδιαίτερα με την ομιλία της κυρίας Κυριακοπούλου και τον τρόπο που μίλησε σχετικά με τις επιχειρήσεις και την ηθική.

Υπάρχει μία μακρά παράδοση που θεωρεί τις επιχειρήσεις, την πολιτική και τον πολιτισμό ως μία τριάδα. Υπήρξαν περίοδοι, όπως στην περίπτωση της βιομηχανικής ανάπτυξης, που οι επιχειρήσεις έπαιξαν το σημαντικό ρόλο. Υπήρξαν περίοδοι που η πολιτική κυριαρχούσε. Αλλά δεν υπήρξαν συχνά χρονικές περιόδους που να κυριαρχούσε ο πολιτισμός. Ο πολιτισμός θεωρήθηκε περισσότερο ένα συμπλήρωμα της πολιτικής και επιχειρηματικής διαδικασίας. Αλλά είναι πραγματικά έτσι; Οι Κοινωνικό-πολιτιστικές αλλαγές επηρεάζουν τις ζωές μας, αλλά όχι με αναγνωρίσιμο τρόπο. Πολλοί ειδικοί στην πολιτική και στην οικονομία προσπάθησαν να χρησιμοποιήσουν την έκφραση 'πολιτιστικό εμπόριο' ως ένα είδος οικονομίας και επιχειρήσεων. Όμως αυτό αποτελεί υπερ-απλοστευση. Οι πολιτιστικές μορφές είναι η

Ο πολιτισμός αντιμετωπίζεται ως υποκατάστατο των πολιτικών και επιχειρηματικών διαδικασιών

βάση για τις επιχειρήσεις και την πολιτική. Το βλέπουμε αυτό στη σημερινή Ρωσία, όπου οι μεταρρυθμίσεις συναντούν μεγάλες δυσκολίες. Ο κύριος

Γκορμπασόφ είτε, πολύ σωστά, πως η πολιτική των μεταρρυθμίσεων που βρίσκετε σήμερα σε εξέλιξη δεν έγινε αποδεκτή γιατί έλειπαν συγκεκριμένα πολιτιστικά στοιχεία. Προσπαθώντας να αναπτύξουμε επιχειρηματικές δυνατότητες, είναι σημαντικό να λάβουμε υπ' όψιν την παραδοσιακή νοοτροπία και ηθική που είχε για αιώνες η Ρωσία, σχετικά με το ρόλο του πολιτισμού στην κοινωνία. Όταν τελειώσει η βιομηχανική εποχή, θα έχουν μείνει μόνο τα πνευματικά και ηθικά αποθέματα. Έτσι ο 'τεχνικο-κεντρισμός' θα αντικατασθεί από τον 'πολιτισμο-κεντρισμό'.

Τα προγνωστικά για τις επιχειρηματικές τάσεις δείχνουν πως τα κοινωνικό-πολιτιστικά δεδομένα επιδρούν στην ανάπτυξη. Οι νέες τεχνολογίες και επίσης οι νέες πολιτιστικές απαιτήσεις μας δίνουν τη δυνατότητα να συζητήσουμε για μία διαφορετική ποιότητα ζωής. Η ανθρωπότητα καταστρέφει τις φυσικές διαδικασίες του περιβάλλοντος με την υπερκατανάλωση και με τις επιθετικές ενέργειές της. Αν το συμπέρασμά μας είναι σωστό, η τριάδα επιχειρήσεις, πολιτική και πολιτισμός θα αλλάξει δραματικά. Ο πολιτισμός δεν είναι υπηρέτης της πολιτικής και των επιχειρήσεων, αλλά είναι ένας θεσμός που συνεισφέρει στην ανάπτυξη.

Πολιτική των επιχειρήσεων για το περιβάλλον από την πλευρά των ασφαλιστών

Δρ. Jürgen Zech

Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου
Gerling - Konzern Κολωνίας
Γερμανία

Οι ασφάλειες μπορούν να επηρεάσουν τα θέματα της προστασίας του περιβάλλοντος. Έχουμε πολλές ευκαιρίες να αναλάβουμε δράση. Η πρώτη δυνατότητα είναι να κάνουμε τα γραφεία μας φιλικά προς το περιβάλλον, με τη χρήση εξοπλισμού, επίπλων κλπ. που είναι συμβατά με το περιβάλλον. Η χρήση του τραίνου αντί του αυτοκινήτου ή του αεροπλάνου είναι μία ακόμη δυνατότητα.

Η αρχή "πρόληψη καταστροφών - προστασία του περιβάλλοντος" θα πρέπει να υιοθετηθεί ως καθήκον κάθε ασφαλιστή. Αποφεύγοντας τις άχρηστες καταστροφές θα μειωθεί η επιβάρυνση του περιβάλλοντος. Κάθε πυρκαϊά προκαλεί καταστροφή στο περιβάλλον εξ αιτίας της εκπομπής καυσαερίων, που είτε είναι επικίνδυνα για τον άνθρωπο, είτε επιβαρύνουν το φαινόμενο του θερμοκηπίου, καθώς και εξ αιτίας της χρήσης τοξικών μέσων κατάσβεσης.

Η εμπειρία μας λέει ότι οι αιτίες που προκαλούν ένα καταστροφικό γεγονός, καθώς και η εξέλιξη του ίδιου του γεγονότος, ακολουθούν συγκεκριμένα πρότυπα. Η ανάλυση αυτών των προτύπων και ο υπολογισμός των περιβαλλοντικών κινδύνων είναι προϋπόθεση για την δημιουργία της σωστής ασφαλιστικής λύσης και με τον τρόπο αυτό ο ασφαλιστής μπορεί να βοηθήσει τους πελάτες του να αποφεύγουν τις καταστροφές, συνεισφέροντας σημαντικά στην προστασία του περιβάλλοντος.

Η ασφάλεια αποτιμά την περιουσία μίας εταιρείας και καθορίζει τα ασφαλιστρα σε σχέση με το επίπεδο του κινδύνου. Καθώς οι εταιρείες ενσωματώνουν την ασφάλιση στην δική τους ανάλυση κόστους, η προστασία του περιβάλλοντος με την υιοθέτηση φιλικών προς το περιβάλλον πρακτικών, είναι ένα μέσο για τη μείωση του κόστους τους.

Είναι βιώσιμος ο άνισος κόσμος;

Καθηγητής Udo E. Simonis
Κέντρο Επιστημών Βερολίνου
Γερμανία

Ο πληθυσμός του πλανήτη μας αυξάνεται και παράλληλα αυξάνονται οι απαιτήσεις για τα φυσικά αποθέματα. Η ανθρωπότητα χρησιμοποιεί όλο και περισσότερα αποθέματα και με αυτόν τον τρόπο επιβαρύνει την δυνατότητα του παγκόσμιου οικοσυστήματος να ανανεώνεται. Απαιτείται παγκόσμια περιβαλλοντική πολιτική, για να εξασφαλίσουμε τη βιώσιμη ανάπτυξη και να αποφύγουμε την εξάντληση των περιορισμένων παγκόσμιων αποθεμάτων.

Μέχρι σήμερα οι διεθνείς συνθήκες δεν κάλυπταν το ζήτημα της περιβαλλοντικής πολιτικής. Η περίπλοκη φρασεολογία των συνθηκών αυτών δυσκόλευε την εφαρμογή των απαιτούμενων μέτρων και είχε ως αποτέλεσμα να παραμένουν μόνο στα χαρτιά.

Καθώς κατανοούμε ότι τα παγκόσμια αποθέματα είναι περιορισμένα και καθώς οι αριθμοί προβλέπουν πως με τους σημερινούς ρυθμούς αύξησης του πληθυσμού θα χρησιμοποιήσουμε το 80% των δυνατοτήτων του πλανήτη μέσα στον επόμενο αιώνα, εγείρεται το ερώτημα: πώς θα μοιράσουμε τα αποθέματά μας; Η προφανής και δίκαιη απάντηση είναι να δώσουμε ίσο κατά κεφαλήν δικαίωμα ρυπογόνων εκπομπών. Αν ξεκινήσουμε από τις σημερινές εκπομπές και στη συνέχεια προχωρήσουμε αργά προς αυτόν το στόχο, θα πρέπει οι βιομηχανικές χώρες να μειώσουν τις εκπομπές τους και οι αναπτυσσόμενες χώρες να τις αυξήσουν, ώστε να επιτύχουν υψηλότερο επίπεδο ζωής για τους κατοίκους τους.

Όταν συμβεί μία καταστροφή, πρέπει να ελεγχθεί γρήγορα και επαγγελματικά. Δεν αρκεί μία βιομηχανία να περιορίσει μόνη της την καταστροφή που προκάλεσε. Με την γρήγορη, αντικειμενική και άμεση πληροφόρηση του κοινού αποφεύγονται οι ειςαίες και βελτιώνεται η εικόνα της επιχείρησης.

Οι ειςαίες είναι συχνές εξ αιτίας των παράλογων και βίαιων ενεργειών που προκαλούν ακόμη μεγαλύτερη καταστροφή στο περιβάλλον αντί να περιορίζουν την αρχική.

Οι ασφαλιστές δεν θα γίνουν "περιβαλλοντική αστυνομία", αλλά μέσα σε ένα πλαίσιο που θα καθορίσουν οι κυβερνήσεις θα συνεισφέρουν στην επαγγελματική διαχείριση ζητημάτων περιβαλλοντικής ασφάλειας. Αυτό προωθεί την προστασία του περιβάλλοντος και την μακροπρόθεσμη περιβαλλοντική ανάπτυξη.

Οι ασφαλιστές δεν θα γίνουν "περιβαλλοντική αστυνομία", αλλά μέσα σε ένα πλαίσιο που θα καθορίσουν οι κυβερνήσεις θα συνεισφέρουν στην επαγγελματική διαχείριση ζητημάτων περιβαλλοντικής ασφάλειας. Αυτό προωθεί την προστασία του περιβάλλοντος και την μακροπρόθεσμη περιβαλλοντική ανάπτυξη.

Η Αυτού Υψηλότης ο Πρίγκιπας **Αλβέρτος του Μονακό** Το Πριγκιπάτο του Μονακό ήταν πάντα ευαίσθητο απέναντι στην εργασία αυτών που αγωνίζονται να ανεβάσουν το επίπεδο σκέψης όσων βρίσκονται σε υπεύθυνες θέσεις, ώστε να κατανοήσουν την αξία των ανθρώπινων δυνατοτήτων. Η εστρατεία της Διεθνούς Οργάνωσης Βιοπολιτικής για τους Ολυμπιακούς Αγώνες του Περιβάλλοντος, μία πρωτοβουλία για την οποία θα ήθελα να σας συγχαρώ είναι ένα θαυμάσιο παράδειγμα αυτής της κατανόησης.

Με αυτό το πνεύμα ο πρόγονός μου Πρίγκιπας Αλβέρτος ο Ιος προσπάθησε να καθορίσει "τα στοιχεία που είναι απαραίτητα στη σκέψη και που θα της επιτρέψουν να έρθει πιο κοντά στις ηθικές δυνάμεις της ανθρωπότητας."

Οι βιοκεντρικές αξίες μπορούν να βοηθήσουν τους ανθρώπους να γίνουν 'φυσικά' πλάσματα. Μόνο με αυτόν τον τρόπο θα μπορούσαν οι άνθρωποι να γίνουν το κεντρικό σημείο της βιώσιμης ανάπτυξης, όπως αυτή καθορίζεται από την αρχή της Διακήρυξης του Ρίο. Όπως είναι ήδη γνωστό η μεγάλη πρόκληση για το τέλος του αιώνα μας είναι η αναζήτηση των καταναλωτικών προτύπων. Αυτή η αναζήτηση δεν μπορεί να είναι επιτυχή αν δεν βασιστεί στην επαναξιολόγηση του τί είναι μετρήσιμο και τί πραγματικά 'μετράει'. Αυτά τα θέματα και η εφαρμογή τους σε όλες τις πλευρές της κοινωνίας θα επιτρέψουν την εμφάνιση ενός διεθνούς οικολογισμού.

Η απονομή του Πρώτου Βραβείου του Βίου στον Πλοίαρχο Κουστό είναι πολύ ενθαρρυντική. Είναι ένας από τους ανθρώπους που μπορούν να μας οδηγήσουν προς τη σωστή κατεύθυνση. Μας βοήθησε να καταλάβουμε πως αν αφαιρέσουμε μερικές βίδες από την Κιβωτό του Νώε, μπορεί να μην υπάρξει φανερό βλάβη, αλλά κάποια στιγμή, ίσως αύριο, ίσως σε δέκα χρόνια, ολόκληρη η δομή της Κιβωτού θα καταρρεύσει. Ο Πλοίαρχος Κουστό μας έδειξε το δρόμο που θα πρέπει να ακολουθήσουμε και υπάρχουν πολλές επιλογές. Είναι στα χέρια οργανισμών όπως η Διεθνής Οργάνωση Βιοπολιτικής να βρουν τους σωστούς δρόμους της γνώσης.

Mstislav Rostropovich Θεωρώ πως η επιλογή του Πλοίαρχου Κουστό για την απονομή του Πρώτου Βραβείου του Βίου είναι τέλεια. Εγώ δεν θαυμάζω απλώς τη δραστηριότητά του, αλλά με υπερηφάνεια μπορώ να αποκαλώ τον εαυτό μου φίλο του.

Dennis Meadows, Διευθυντής, Ινστιτούτο Πολιτικών και Κοινωνικών Ερευνών, **ΗΠΑ** Σας ευχαριστώ για την πρόσκληση να συμμετάσχω στην τελετή απονομής του Πρώτου Βραβείου του Βίου στον Πλοίαρχο Κουστό. Ήταν πάντα ένας από του ήρωές μου. [Είμαι] μία ιδιοφυΐα στην αναγνώριση των προβλημάτων του πλανήτη μας, στην μελέτη τους με επιστημονική επιμονή και στην φροντίδα να εστιασθεί η προσοχή των μέσων ενημέρωσης στα αποτελέσματά τους. Αξίζει σίγουρα την βράβευση, όπως αξίζει τις εκατοντάδες άλλες που έχει λάβει. Του στέλνω τα θερμά μου συγχαρητήρια και ευχές για μία θαυμάσια τελετή.

Δρ. Ruud Lubbers, τ. Πρωθυπουργός, **Ολλανδία** Θα ήθελα να συγχαρώ τη Διεθνή Οργάνωση Βιοπολιτικής για την

πρωτοβουλία της, καθώς και τον Πλοίαρχο Κουστό για την βράβευση. Ως πρωθυπουργός της Ολλανδίας από το 1982 έως το 1994, μπόρεσα να συνεισφέρω στο βιο-περιβάλλον, τόσο στην χώρα μου, με το Πρώτο Αναλυτικό Πράσινο Σχέδιο (1988), όσο και διεθνώς. Θυμάμαι με εκτίμηση τη συνεργασία μου με την Gro Harlem Brundtland και τον Michel Rocard, που οδήγησε στην Διακήρυξη της

σας να προστατεύετε και να διατηρήσετε αυτή τη βιοποικιλότητα. Χάρη σε σας η ανθρωπότητα απέκτησε μοναδική επίγνωση της πολυπλοκότητας και της ομορφιάς του βίου. Σας εύχομαι, Πλοίαρχε Κουστό, καλή υγεία και επιτυχείς δραστηριότητες στην νέα χιλιετία.

Δημήτρης Αβραμόπουλος, Δίμαρχος Αθηναίων Σας συγχαίρω για την απόφασή

Εύχομαι ο Πλοίαρχος Κουστό να μπορέσει να προσφέρει πολλά ακόμη χρόνια, με αυταπάρανηση, στο βιομό της βιώσιμης ανάπτυξης που θα έχει στο κέντρο της τη ζωή.

Δρ. Karan Singh, Νέο Δελχί, **Ινδία** Δεν μπορώ να σκεφτώ κάποιον πιο κατάλληλο για το Πρώτο Βραβείο του Βίου από τον Πλοίαρχο Ζακ-Υβ Κουστό.

Η εργασία του στο πεδίο της υποθαλάσσιας έρευνας είναι

παγκόσμιου πληθυσμού και τον ταχύτερο ρυθμό αύξησης των 'αναγκών' του, αλλά κυρίως από την ενδεχόμενη μη έγκαιρη αντίδρασή μας! Εάν συνεχίσουμε να συμπεριφερόμαστε ανθρωποκεντρικά και κοντόφρα και όχι βιοκεντρικά και με διορατικότητα θα εξαντλήσουμε γρήγορα τους φυσικούς πόρους και με τη μόλυνση του περιβάλλοντος θα διασπάσουμε την συνέχεια της αλυσίδας της ζωής στον πλανήτη μας, οπότε τότε η όποια αντίδραση μας θα είναι ύστερη και χωρίς θετικό αποτέλεσμα!

Η απάντηση, ίσως, στους κινδύνους αυτούς είναι πρώτα απ' όλα η επιστροφή της 'περιβαλλοντικής ηθικής' του ατόμου, μια και η σωστή στάση του απέναντι στο περιβάλλον αποτελεί τελικά και μία από τις σημαντικότερες συνεισφορές στην αντιμετώπιση των προβλημάτων αυτών, καθώς ο Homo Economicus αποδειχθεί επιεικώς ανεπαρκής. Αναγκαιότητα είναι γι' αυτό η πλήρης ενημέρωση αλλά και προβολή των καλών παραδειγμάτων. Στα πλαίσια αυτά είναι πολύ σημαντική η τιμήση μιας προσωπικότητας όπως του Ζακ-Υβ Κουστό, που επιτέλεσε πραγματικά ένα ιδιαίτερα αξιόλογο έργο, εξερευνώντας και μελετώντας τις θάλασσες και τους ωκεανούς, ενημερώνοντας και ευαισθητοποιώντας διεθνώς ανθρώπους από όλες τις ηλικιακές ομάδες, (εκτός από το καθαρά επιστημονικό έργο του, ποιος δεν θυμάται τις σειρές ντοκιμανταίρ ή τις εκδόσεις για τη ζωή στους ωκεανούς κλπ) για την απίστευτη συμμετρία, ισορροπία, ομορφιά και αποτελεσματικότητα της βιοποικιλότητας στον πλανήτη μας, και για την ανάγκη προστασίας του περιβάλλοντος αυτού, αλλά και κάθε μορφής ζωής. Για το λόγο αυτό θα ήθελα να συγχαρώ την Διεθνή Οργάνωση Βιοπολιτικής για την πρωτοβουλία της αυτήν, που προσέθεε έμπρακτα έναν διεθνή προβληματισμό γύρω από το περιβάλλον, αλλά και μία διαρκή προσπάθεια για βιο-θεώρηση όχι μόνον της τεχνολογικής προόδου, αλλά και των αξιών που διέπουν τις κοινωνίες μας.

Συγχαίρω τον αξιότιμο Ζακ-Υβ Κουστό για τη μεγάλη προσφορά του στη μελέτη και την προστασία του περιβάλλοντος, προσφορά στην ανθρωπότητα ολόκληρη.

Fode Lunceny Camara, Επικεφαλής Προστασίας των Οικοσυστημάτων, **Δημοκρατία της Γουινέας** Εξοχότατη Πρόεδρε της Διεθνούς Οργάνωσης Βιοπολιτικής, αξιότιμα μέλη και συνεργάτες της Β.Ι.Ο., διακεκριμένοι προσκεκλημένοι και αντιπρόσωποι εθνικών και διεθνών οργανισμών, κυρίες και κύριοι, Πάνω από όλα και εκ μέρους του Υπουργού Δημοσίων Έργων και Περιβάλλοντος της Γουινέας, θα ήθελα να εκφράσω τα θερμά μου συγχαρητήρια στον Πλοίαρχο Ζακ-Υβ Κουστό και να χαιρετήσω όλα τα μέλη της Equipe Κουστό. Σήμερα είναι μία μεγάλη ευκαιρία να χαιρετήσουμε όλους όσοι εργάζονται για την διατήρηση και προστασία του παγκόσμιου περιβάλλοντος. Χαίρομαι που έχω την ευκαιρία να εκτιμήσω την πρωτοβουλία των επικεφαλής της Β.Ι.Ο. να αναγνωρίσουν τις προσπάθειες κάθε προσωπικότητας που έδειξε ενδιαφέρον για την προστασία του περιβάλλοντος. Για πολλά χρόνια βλέπαμε τον Πλοίαρχο Ζακ-Υβ Κουστό να εργάζεται ακούραστα, όχι μόνο για την εξερεύνηση της ατέλειωτης βιοποικιλότητας των ωκεανών του πλανήτη, αλλά επίσης και για να φροντίσει για την ενημέρωση του κοινού για την μεγάλη σημασία της

Πρώτο Βραβείο του Βίου Επίτευγμα Χιλιετίας

Μέλη και φίλοι της Διεθνούς Οργάνωσης Βιοπολιτικής εκφράζουν την ομόθυμη υποστήριξή τους στην απονομή του Πρώτου Βραβείου του Βίου στον Πλοίαρχο Ζακ-Υβ Κουστό. Ενθουσιώδη μηνύματα έρχονται από όλα τα μέρη του κόσμου:

Χάρης το 1987, τη σημαντική αναφορά για "Το Κοινό μας Μέλλον", στην οποία προέβλεψε η κα. Brundtland, και την περιφέρη Διάσκεψη των Ηνωμένων Εθνών για το Περιβάλλον και την Ανάπτυξη, κατά την οποία διατυπώθηκε η πρώτη συνθήκη για την βιοποικιλότητα, μία αρχή για την αποδοχή της οποίας, ο Πλοίαρχος Κουστό συνεισέφερε εδώ και χρόνια. Εκτιμώ ακόμη περισσότερο τις προσπάθειες του Πλοίαρχου Κουστό, γιατί είχε το προνόμιο να βοηθήσω στην προσέγγιση της Χάρτας της Γης του Maurice Strong και του Πράσινου Σταυρού του Michael Gorbachev. Σήμερα χαιρώ τον Πλοίαρχο Κουστό, με την ιδιότητά μου ως Αντιπρόεδρος της Ανεξάρτητης Παγκόσμιας Επιτροπής για την Κυριαρχία στους Ωκεανούς. Η Δρ. Αγνή Βλαβιανού Αρβανίτη, πρόεδρος της Διεθνούς Οργάνωσης Βιοπολιτικής, έχει αναπτύξει μία σημαντική πρωτοβουλία. Είναι παρήγορο να ξέρουμε πως σήμερα, στο Παρίσι, δίνεται ένα σημάδι ελπίδας, επαγρύπνησης και κατανόησης.

Καθηγητής Jiro Kondo, Γενικός Διευθυντής RITE, **Ιαπωνία** Θα ήθελα να συγχαρώ τη Διεθνή Οργάνωση Βιοπολιτικής για την απονομή του Πρώτου Βραβείου του Βίου στον πιο κατάλληλο άνθρωπο. Ο Πλοίαρχος Ζακ-Υβ Κουστό είναι γνωστός και στην Ιαπωνία και τώρα οργανώνεται η Ιαπωνική Εταιρεία Κουστό στο Τόκιο. Ελπίζω πως αυτό το βραβείο αρχεί για τα συνεχή επιτεύγματα του Πλοίαρχου Κουστό, ιδιαίτερα στην μελέτη του θαλάσσιου περιβάλλοντος. Τέλος ελπίζω πως η Διεθνής Οργάνωση Βιοπολιτικής θα έχει μεγάλες επιτυχίες και στο μέλλον.

Blagovest Sendov, Ακαδημαϊκός, Πρόεδρος της Εθνικής Αντιπροσωπείας της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της **Βουλγαρίας** Αξιότιμε Πλοίαρχε Κουστό, Παρακαλώ δεχθείτε τα εγκάρδια συγχαρητήριά μου, με την ευκαιρία της απονομής σε σας του Πρώτου Βραβείου του Βίου από την Διεθνή Οργάνωση Βιοπολιτικής, σε αναγνώριση της ανεκτίμητης συνεισφοράς σας στην κατανόηση του βιο-περιβάλλοντος. Τρέφουμε υψηλή εκτίμηση για τη συνεισφορά σας στην εξερεύνηση της ατέλειωτης βιοποικιλότητας των ωκεανών του πλανήτη μας και για τις ακούραστες προσπάθειες

σας, να θεσπίσετε τα Βραβεία του Βίου, που απονέμονται σε προσωπικότητες διεθνούς κύρους, που συνέβαλαν με το έργο τους, στη διαμόρφωση των νέων προτεραιοτήτων και προτύπων σκέψης και δράσης, για το βιο-περιβάλλον. Σας εύχομαι ολόψυχα κάθε επιτυχία στη μεγάλη προσπάθεια κατανόησης και προστασίας του βιο-περιβάλλοντος και παρακαλώ να μεταφέρετε στον τιμώμενο με το Πρώτο Βραβείο του Βίου κ. Ζακ-Υβ Κουστό τα ολόθερμα συγχαρητήριά μου για την ανεκτίμητη προσφορά του στην ανθρωπότητα.

Καθηγητής Manfred Max-Neef, Πρύτανης Πανεπιστημίου Αουστράλ της **Χιλής** Εύχομαι ειλικρινώς αυτή η τελετή να συνεισφέρει, ώστε να γίνουν πραγματικότητα οι αλλαγές στη συμπεριφορά μας, που είναι απαραίτητες για να εξασφαλισουμε καλύτερη ποιότητα ζωής για τις επόμενες γενιές.

Ιωάννης Πεσμαζόγλου, Πρόεδρος της Ακαδημίας Αθηνών Θεωρώ συγχαρητήρια για την απονομή του Πρώτου Βραβείου του Βίου στον Πλοίαρχο Κουστό, έναν μεγάλο εξερευνητή και επίμονο εργάτη για την κατανόηση και την προστασία του βίου.

Δρ. Michael Haupl Δίμαρχος της Βιέννης **Αυστρία** Ο Πλοίαρχος Ζακ-Υβ Κουστό είναι χωρίς αμφιβολία ένας πολύ αξιόλογος αποδέκτης του [Πρώτου Βραβείου του Βίου], χάρη στην ανεκτίμητη συνεισφορά του στις γνώσεις που έχουμε για το περιβάλλον μας.

A.H. Kurunaratne, Επίτιμος Πρόεδρος, Σύνδεσμος Ηνωμένων Εθνών, **Σρι Λάνκα** Είναι απόλυτα φυσικό να απονέμεται το Πρώτο Βραβείο του Βίου σε ένα άτομο που είχε πολύ σημαντική συνεισφορά στην προστασία της ζωής στον πλανήτη μας, ένα ιδανικό που βρίσκεται στον πυρήνα της Διεθνούς Οργάνωσης Βιοπολιτικής. Η αποστολή του Πλοίαρχου Ζακ-Υβ Κουστό στη ζωή είναι να διατηρήσει και να προστατεύσει τη βιοποικιλότητα του πλανήτη γη. Ως συνταξιδιώτης στο ατέλειωτο ταξίδι στο χρόνο και στο χώρο, στέλνω αυτό το μήνυμα για την περίπτωση, με βαθιά αίσθηση προσωπικής δέσμευσης...

πραγματικά ιστορική και θα μνημονεύεται και στο μέλλον.

Δρ. Anthony Knap, Διευθυντής του Βιολογικού Ερευνητικού Σταθμού στις **Βερμούδες** Θα ήθελα με αυτήν την ευκαιρία να εκφράσω την υποστήριξή μου για αυτήν την βράβευση. Η αναγνώριση της δουλειάς όσων επεκτείνουν την επαγρύπνηση της κοινωνίας και αναπτύσσουν νέους θετικούς τρόπους σκέψης για το μέλλον είναι μία έξοχη προσπάθεια.

Καθηγητής Ιωάννης Τσεκούρας, Πρύτανης του Πανεπιστημίου Μακεδονίας Το περιβάλλον ως συνολικό μέγεθος ανήκει ως επί το πλείστον στην κατηγορία των δημοσίων ή συλλογικών αγαθών. Τούτα τα αγαθά χαρακτηρίζονται από τις αρχές της μη-διαφοροποίησης και του μη αποκλεισμού. Δεν μπορούν δηλ. να διααιρεθούν σε μεμονωμένα αγαθά, ούτε να πωληθούν ως τέτοια, οπότε μη μπορώντας - έστω από ηθικούς λόγους - να αποκλεισθεί κανείς από την ωφελιμότητα του δημοσίου αγαθού του περιβάλλοντος, δεν δημιουργείται ζήτηση, άρα ούτε αγορά για τα δημόσια αγαθά. Ετσι όταν προκαλούνται περιβαλλοντικά προβλήματα στην 'παραγωγή' δημοσίων περιβαλλοντικών αγαθών, αποφεύγει ν' αποκαλύψει την προτίμησή του γι' αυτά τα αγαθά. Και τούτο διότι ενεργώντας ως άτομο, ορθολογικά, αρνείται ότι θα έχει οποιαδήποτε ωφελιμότητα από το δημόσιο περιβαλλοντικό αγαθό, άρα δεν οφείλει να συμμετάσχει στις δαπάνες 'παραγωγής' του, ενώ από την άλλη, λόγω της αρχής του μη αποκλεισμού, θα καταναλώσει = χρησιμοποιήσει ανεξόδως το δημόσιο τούτο αγαθό. Τα περιβαλλοντικά προβλήματα προκύπτουν τόσο στη σφαίρα της παραγωγής, άρα στην περιοχή της επιχείρησης, όσο και στη σφαίρα της κατανάλωσης, δεν περιορίζονται στα όρια μίας χώρας-κράτους, αλλά εκτείνονται σε διεθνές ή και σε παγκόσμιο επίπεδο. Τα προβλήματα αυτά ήδη, όπως όλοι γνωρίζουμε, είναι ιδιαίτερα σοβαρά ενώ υπάρχει η πιθανότητα μίας οικολογικής ανισορροπίας στην αρχή και καταστροφής στη συνέχεια, εξαιτίας της συνεχώς αυξανόμενης πίεσης, που ασκείται στους φυσικούς πόρους, πρωτίστως τους μη ανασταθμιστικούς, από τον ταχύ ρυθμό αύξησης του

προστασίας και διατήρησή της. Δεν υπάρχει αμφιβολία πως η εργασία του Πλοίαρχου Κουστό αποτελεί μία ανεκτίμητη συνεισφορά στην κατανόηση του βιο-περιβάλλοντος. Χαιρέτω την επιλογή του Πλοίαρχου Ζακ-Υβ Κουστό για την απονομή του Πρώτου Βραβείου του Βίου. Με την ευκαιρία αυτή θα ήθελα να τραβήξω την προσοχή όλων και ιδιαίτερα της προέδρου και ιδρύτριας της Β.Ι.Ο. στο γεγονός ότι ειδικό από την Δημοκρατία της Γουϊνέας, καθώς και από άλλες χώρες του κόσμου, είναι έτοιμοι να συμμετάσχουν ενεργά σε εποικοδομητικά προγράμματα. Οι προσπάθειες του Πλοίαρχου Κουστό πρέπει να ενθαρρυνθούν, να υποστηριχθούν και να συνεχιστούν παντού και θα ήθελα να συγχαρώ τα μέλη της Β.Ι.Ο. και τους οργανισμούς και τις κυβερνήσεις που την υποστηρίζουν. Ζήτω η Β.Ι.Ο.!

Δρ. Kamla Chowdhry, Πρόεδρος του Οργανισμού Προώθησης και Ανάπτυξης των Αγρονών Περιοχών, **Ινδία**
Με χαρά μαθαίνω πως το Πρώτο Βραβείο του Βίου θα απονεμηθεί στον Πλοίαρχο Ζακ-Υβ Κουστό, που έχει κάνει απόλυτα ξεχωριστή και ιδιόφυη εργασία στον τομέα του περιβάλλοντος. Υπάρχουν στον κόσμο ορισμένοι οραματιστές, που είναι συγχρόνως και ακτιβιστές - ο Κουστό είναι ένας από αυτούς. Το μεγάλο πρόβλημα του περιβαλλοντικού κινήματος είναι η γαφύρωση του χάσματος ανάμεσα στα οράματα και τη δράση. Και ο Πλοίαρχος Κουστό το κατάφερε αυτό θαυμάσια, όπως ο Γκάντι κατάφερε να φέρει κοντά την πολιτική και την ηθική.

Καθηγητής **M. Kassas**, Τμήμα Θετικών Επιστημών, Πανεπιστήμιο Καΐρου, **Αίγυπτος**
Καθώς το Πρώτο Βραβείο του Βίου απονέμεται στον Πλοίαρχο Κουστό, χαιρετούμε κάθε επάξια αναγνώριση. Η τόλμη του Πλοίαρχου Κουστό δείχνει την ύψιστη αξιοσημείωτου φυσικού και ηθικού θάρρους και την κάλυψη των τριών μεγάλων περιοχών των σύγχρονων προβλημάτων. Πρώτον, εξερεύνησε επιστημονικά τη ζωή και τα σχετικά περιβαλλοντικά φαινόμενα, και διέδινε τους ορίζοντες της γνώσης μας γύρω από την πανίδα και την χλωρίδα της θάλασσας και της ξηράς. Δεύτερον, συνεισέφερε μοναδικά στην ανάπτυξη και τον έλεγχο μεθόδων που φέρνουν τους ανθρώπους στα βάθη των ωκεανών. Τρίτον, ουσάσθρευσε πλούσιες πληροφορίες για το παγκόσμιο περιβάλλον και τις χρησιμοποίησε για να παρακινήσει την περιέργεια του κοινού, καθώς και για την ενημέρωσή του, πράγμα που παραμένει το κλειδί της λύσης των περιβαλλοντικών προβλημάτων. Η συνεισφορά του Πλοίαρχου Κουστό είναι πηγή έμπνευσης για όλους μας. Όλος ο κόσμος έχει υποχρέωση σε αυτόν τον μεγάλο άνθρωπο. Ως Αιγύπτιος, που ζω στο καλύτερο τμήμα του Νείλου, είμαι ιδιαίτερα ευγνώμων στις ταινίες και τα βιβλία του Πλοίαρχου Κουστό που αφορούν τον Νείλο, τα οποία είναι η πηγή πολλών όμορφων πληροφοριών.

Stef Wetheimer, Πρόεδρος, ISCAR Ltd., **Ισραήλ**
[Με την ευκαιρία της τελετής απονομής του Πρώτου Βραβείου του Βίου] εκφράζω τον σεβασμό στην ενεργητικότητά σας, την αφοσίωσή σας και την επιμονή σας στην εξάπλωση των ιδεών σας σε όλον κόσμο.

Δρ. Terrence Duffy, Διευθυντής, Ειρηνικές Σπουδές, Πανεπιστήμιο του Ulster, **Βόρειος Ιρλανδία**
Σας συγχαίρω για την θαυμάσια επιλογή σας για το Πρώτο Βραβείο του Βίου. Χαίρομαι ιδιαίτερα που η Β.Ι.Ο. επέλεξε τον Πλοίαρχο Κουστό για να του απονεμίσει το Πρώτο Βραβείο του Βίου. Αυτό το γεγονός θα ενθαρρύνει τους ζωτικούς στόχους που υποστηρίζει η Β.Ι.Ο., υπό την καθοδήγηση της ελκετικής προέδρου της.

Καθηγητής **Slobodan Unkovic**, Πρόεδρος της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της **Γιουγκοσλαβίας** στην Κίνα
Αγαπητέ Πλοίαρχε Κουστό, Θα ήθελα να ευχαριστήσω την ευγένεια της Δρ. Αγνής Βλαβιανού-Αρβανίτη, Προέδρου και Ιδρύτριας της Διεθνούς Οργάνωση Βιοπολιτικής και να σας μεταφέρω τα ειλικρινή μου συγχαρητήρια για μία τόσο άξια βράβευση όπως είναι το Πρώτο Βραβείο του Βίου. Αυτό το γεγονός είναι πολύ σημαντικό για όλους εμάς που σεβόμαστε την Δρ. Αγνή Βλαβιανού-Αρβανίτη, το Βίο και εσάς προσωπικά ως τον πρώτο άνθρωπο που τιμήθηκε με αυτό το μεγάλο βραβείο. Παρακαλώ επιτρέψτε μου να εκπετασθώ και σε ευχές για επιτυχία στην εργασία σας και για ευτυχία για εσάς και την οικογένειά σας. Πιστεύω πως αυτό το βραβείο θα παρακινήσει, όχι μόνο εσάς αλλά και όλους όσοι ασχολούνται με την προστασία του περιβάλλοντος, καθώς είναι πολύ σημαντικό για την υγεία και επιτυχή κοινωνική και οικονομική ανάπτυξη όλων των ανθρώπων του κόσμου.

Δρ. Eugeniusz Andruliewicz, Αντιπρόεδρος, Επιτροπή του Ελσίνκι, Γδνία, **Πολωνία**
Αγαπητέ Πλοίαρχε Ζακ-Υβ Κουστό, Έχω την τιμή και το μεγάλο προνόμιο να σας συγχαρώ με την ευκαιρία της απονομής σε εσάς του Πρώτου Βραβείου του Βίου. Θεωρώ αυτήν την βράβευση ως την καλύτερη δυνατή επιλογή της Διεθνούς Οργάνωσης Βιοπολιτικής. Οι εφευρέσεις σας έδωσαν στους ανθρώπους τη δυνατότητα να νιώσουν ελευθερία στον υποθαλάσσιο κόσμο. Οι δραστηριότητές σας έδωσαν στην ανθρωπότητα την ενημέρωση για την ομορφιά και την ευαισθησία του θαλάσσιου περιβάλλοντος. Ήσασταν ο πρώτος που κατανόησε τη σημασία της προστασίας και διατήρησης της θαλάσσιας βιοποικιλότητας. Τα επιτεύγματά σας ήταν πάντα πηγή κινήτρων και έμπνευσης στην εργασία μου ως δύτη και επιστήμη του περιβάλλοντος της Βαλτικής Θάλασσας. Σας εύχομαι και νέες επιτυχίες.

Tina Uwechue, Σύνδεσμος Ηνωμένων Εθνών, **Νιγηρία**
“Μήνυμα καλής θελήσεως με την ευκαιρία της απονομής του Πρώτου Βραβείου του Βίου στον Πλοίαρχο Κουστό. Μία Αφρικανική διάσταση.”
Θέλω να εκφράσω την βαθιά μου ευτυχία, με την ευκαιρία της τελετής απονομής του Πρώτου Βραβείου του Βίου. Ο Πλοίαρχος Ζακ-Υβ Κουστό, όπως περιγράφεται από την ενεργητική και αξιόραστη Πρόεδρο και Ιδρύτρια της Διεθνούς Οργάνωσης Βιοπολιτικής, Δρ. Αγνή Βλαβιανού-Αρβανίτη, έχει κάνει ανεκτίμητη συνεισφορά στην κατανόηση του βιο-περιβάλλοντος. Από την ίδρυση της Β.Ι.Ο., της οποίας τυχαίνει να είμαι ιδρυτικό μέλος από την Αφρική, δόθηκε έμφαση στην προστασία και διατήρηση του βίου,

αλλά ο Πλοίαρχος Ζακ-Υβ Κουστό προσέθεσε και την ‘κατανόηση’ στους όρους προστασία και διατήρηση του βίου. Τον χαιρέτω εκ μέρους των Αφρικανών συνεργατών μου και των μελών της Β.Ι.Ο., και τον ευχαριστώ για την τεράστια συνεισφορά του στην προστασία, διατήρηση και κατανόηση του βιο-περιβάλλοντος.

Καθηγήτρια **Tatiana Matveeva**, Ρωσική Ακαδημία Δημόσιας Διοίκησης, **Ρωσία**
Με την ευκαιρία της τελετής απονομής του Πρώτου Βραβείου του Βίου, θα ήθελα να εκφράσω την υποστήριξη μου στην βιο-περιβαλλοντική πολιτική και ιδιαίτερα στον τομέα της βιο-διπλωματίας και της διεθνούς συνεργασίας. Ο τρομερός πόλεμος στην Τσετσενία επιβεβαίωσε εκ νέου την αναγκαιότητα της ενσωμάτωσης των βιοκεντρικών ιδεών στην εσωτερική και εξωτερική πολιτική σε παγκόσμια βάση.

Καθηγήτρια **Nur Sozen**, **Τουρκία**
Κατανοώντας και θαυμάζοντας τις προσπάθειες και την εργασία του Πλοίαρχου Ζακ-Υβ Κουστό για την γνωριμία με όλες τις μορφές ζωής - με άλλα λόγια του βίου - την κατανόησή τους και την προστασία τους, θεωρώ μεγάλη τιμή για μένα να παραστώ σε ένα τέτοιο εξαιρετικό γεγονός.

Δρ. Stefan Rokem, Ιατρική Σχολή Hadassah, Εβραϊκό Πανεπιστήμιο, **Ισραήλ**
Ιθέλω να συγχαρώ τον Πλοίαρχο Ζακ-Υβ Κουστό, έναν πρωτοπόρο στην μελέτη των πολύπλοκων αλληλεπιδράσεων που συμβαίνουν στο πιο πλούσιο περιβάλλον του πλανήτη μας, τους ωκεανούς. Οι μελέτες απετέλεσαν τη βάση του τρόπου με τον οποίο εμείς σήμερα κατανοούμε τη σημασία της βιοποικιλότητας σε κάθε μορφή περιβάλλοντος. Ο Πλοίαρχος Κουστό είναι άξιος να τιμηθεί με το Πρώτο Βραβείο του Βίου. Επίσης θα ήθελα να συγχαρώ τη Δρ. Αγνή Βλαβιανού-Αρβανίτη για την θέσπιση του Βραβείου του Βίου και για την εξαιρετική επιλογή που έκανε για την απονομή του Πρώτου Βραβείου του Βίου.

Gianluca Sivestrini, Κογκρέσο Τοπικών και Περιφερειακών Δραστηριοτήτων, **Συμβούλιο της Ευρώπης**
Θα ήθελα να σας συγχαρώ για τις πρωτοβουλίες της Β.Ι.Ο. και για την θέσπιση των Βραβείων του Βίου, που προσοθούν πρωτοβουλίες για την προστασία του περιβάλλοντος. Σας ευχόμαστε αληθινά να έχετε μία επιτυχημένη τελετή και θα θέλαμε να εκφράσουμε την εκτίμησή και κατανόησή μας προς τον Πλοίαρχο Ζακ-Υβ Κουστό, για τις αξιολογές παρακινούμενες δραστηριότητές του, στον τομέα της προστασίας του περιβάλλοντος και της βιώσιμης ανάπτυξης.

Θεόδωρος Καρατζάς, Διοικητής της Εθνικής Τράπεζας της **Ελλάδας**
Παρακαλώ να μεταβιβάσετε τα θετικά μου συγχαρητήρια στον κ. Ζακ-Υβ Κουστό, το έργο του οποίου δικαίως η Διεθνής Οργάνωση Βιοπολιτικής επέλεξε να τιμήσει και να βραβεύσει.

Mahawa Mbodji, Διευθυντής FAO, **Σενεγάλη**
Με μεγάλη χαρά έμαθα για την απονομή του Πρώτου Βραβείου του Βίου στον Πλοίαρχο Ζακ-Υβ Κουστό. Είναι η πλέον κατάλληλη επιλογή, για μία τελετή με ιστορική σημασία σε έναν τομέα τόσο σημαντικό όσο είναι το βιο-περιβάλλον, από μία οργάνωση τόσο εκλεκτή, όσο είναι η Διεθνής

Οργάνωση Βιοπολιτικής. Θα ήθελα να δηλώσω την πλήρη συμπαράστασή μου σ’ αυτήν την εκδήλωση και να εκφράσω τα ειλικρινέστερα συγχαρητήριά μου στον Πλοίαρχο Κουστό και το πλήρωμά του.

Razaul Karim, Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή του ΟΗΕ για την Ασία και τον Ειρηνικό, **Ταϊλάνδη**
Η ιδέα του Πρώτου Βραβείου του Βίου είναι αξιόπαινη και ο Πλοίαρχος Κουστό είναι ο πλέον κατάλληλος για αυτήν την τιμή. Η αξιοθαύμαστη εργασία του για τους ωκεανούς όλου του κόσμου και για την βιοποικιλότητά τους αποδεικνύουν πως είναι από τη φύση του πρωτοπόρος.

Δρ. Yaman Ors, Ιατρική Σχολή του Πανεπιστημίου της Αγύρας, **Τουρκία**
Ο Πλοίαρχος Ζακ-Υβ Κουστό είναι σίγουρα μία από τις μάλλον σπάνιες προσωπικότητες, που κατάφεραν να ενώσουν με την εργασία τους διαφορετικές σημαντικές πλευρές της ανθρώπινης ζωής και της βιόσφαιρας - επιστημονικές, αισθητικές και ηθικές. Όλες αυτές συνδυάστηκαν στην δημιουργική περιπέτεια της δουλειάς του, που αναμφίβολα μοιράζεται με τους αφοσιωμένους συνεργάτες του. Όλοι όσοι είναι ειλικρινά αφοσιωμένοι στην ‘αριμονική συνύπαρξη όλων των μορφών ζωής’ πρέπει να ακολουθήσουν τον αποφασιστικό δρόμο του Πλοίαρχου Κουστό, αν θέλουν να συνεισφέρουν περαιτέρω σε μία ριζοσπαστική αλλαγή στις απόψεις του κόσμου μας και στην αποδοχή της βιοκεντρικής ηθικής.

Καθηγητής **L. Kairiukstis**, Ινστιτούτο Δασικών Ερευνών της **Λιθουανίας**
Χαίρομαι που έχω την δυνατότητα να συγχαρώ τον Πλοίαρχο Κουστό με την ευκαιρία της απονομής σε αυτόν του Πρώτου Βραβείου του Βίου.

M.S. Swaminathan, Πρόεδρος του Ερευνητικού Ιδρύματος M.S. Swaminathan, **Ινδία**
Είμαι πολύ ευτυχημένος που η Διεθνής Οργάνωση Βιοπολιτικής απονέμει αυτό το σημαντικό βραβείο στον Πλοίαρχο Ζακ-Υβ Κουστό. Δεν μπορούσε να γίνει καλύτερη επιλογή. Παρακαλώ μεταβιβάστε τους θεμούς μου χαριτωμένους στον Πλοίαρχο Ζακ-Υβ Κουστό. Έχωμε στενή συνεργασία με την Equipe Κουστό στον τομέα της οικολογολογίας.

Καθηγητής **Giulio Pontecorvo**, Διευθυντής Κέντρου Περιβάλλοντος, Επιχειρήσεων και Ανανεώσιμων Πηγών, Πανεπιστήμιο Κολομπία, **ΗΠΑ**
Η θέσπιση των Βραβείων του Βίου είναι αξιόπαινη και η απονομή του Πρώτου Βραβείου του Βίου στον Πλοίαρχο Ζακ-Υβ Κουστό είναι πραγματικά μία εντυπωσιακή δήλωση της αφοσίωσης της Β.Ι.Ο. στην υποστήριξη της κατανόησης και αποδοχής της πολυπλοκότητας του βιο-περιβάλλοντος του πλανήτη μας.

Δρ. Ung Phytun Αναπληρωτής Γενικός Διευθυντής, Υπουργείο Περιβάλλοντος, **Βασίλειο της Καμπότζης**
Είμαι μεγάλος θαυμαστής του Πλοίαρχου Κουστό και είμαι βέβαιος πως δεν υπάρχει πιο κατάλληλος αποδέκτης του βραβείου. Η συνεισφορά του Πλοίαρχου Κουστό και η αφοσίωση του στο βιο-περιβάλλον είναι μοναδικές και θα τις

εκτιμήσουν ιδιαίτερα οι γενιές που θα έρθουν.

Καθηγητής **Baruch Kimor**, Πολυτεχνείο του **Ισραήλ**
Θεωρώ την επιλογή του Πλοίαρχου Κουστό για την απονομή του τιμητικού βραβείου της Β.Ι.Ο. την πλέον κατάλληλη. Ως υδροβιολόγος, γνωρίζω τον Πλοίαρχο Κουστό για δεκαετίες, με την ιδιότητά του ως Γενικού Γραμματέα της Διεθνούς Επιτροπής για την Επιστημονική Εξερεύνηση της Μεσόγειου, που έχει έδρα στο Μονακό. Έχω επίσης παρακολουθήσει πολλές από τις συνόδους της οργάνωσης αυτής, που γίνονται κάθε φορά σε διαφορετική Μεσογειακή χώρα και είχα την ευκαιρία να συνεργαστώ με αυτόν τον εξαιρετικό άνθρωπο και να κατανοήσω την συνεισφορά του στην προστασία του θαλάσσιου περιβάλλοντος, μέσω της συνεχούς έρευνας και της προώθησης της διεθνούς συνεργασίας γι’ αυτόν τον σκοπό.

Δρ. Jan Cerovsky Σύμβουλος, IUCN **Τσεχία**
Νομίζω πως ο Πλοίαρχος Κουστό είναι ο πλέον κατάλληλος αποδέκτης του βραβείου και πως το αξίζει με το παραπάνω.

Δρ. Gunter Pauli, Ινστιτούτο Μεταπτυχιακών Σπουδών, Πανεπιστήμιο Ηνωμένων Εθνών, **Ιαπωνία**
Χαίρομαι ιδιαίτερα που μαθαίνω ότι [η Διεθνής Οργάνωση Βιοπολιτικής] θα απονεμίσει το Πρώτο Βραβείο του Βίου στον Πλοίαρχο Κουστό. Δεν μπορώ να σκεφτώ καλύτερο άτομο για να λάβει αυτήν την βράβευση. Θα είναι τρομερή πρόκληση να βρείτε έναν δεύτερο υποψήφιο με τη δική του ενέργεια και εμπειρία.

Δημήτρης Κοντομηνάς, Πρόεδρος Interamerican, **Ελλάς**
Εχοντας παρακολουθήσει από κοντά την ενδεκάχρονη πορεία της Οργάνωσης σας από τα πρώτα της βήματα, πιστεύω ότι ακολουθεί πιστά την πορεία προς την υλοποίηση των στόχων και επιδιώξεων που είχε θέσει από το ξεκίνημά της. Στο μεταβαλλόμενο βέβαια περιβάλλον που ζούμε είναι ακόμη μακρύτερος ο δρόμος και υπάρχουν πολλά στο μέλλον να πραγματοποιηθούν. Η παρουσία της Διεθνούς Οργάνωσης Βιοπολιτικής, μπορεί να αποτελέσει ένα σημαντικό παράγοντα στη λήψη αποφάσεων όσο αφορά τις πολιτικές που πρόκειται να ακολουθηθούν στην αντιμετώπιση διαφόρων προβλημάτων του περιβάλλοντος και με αυτή την έννοια αξίζει τη συνεχή συμπαράστασή όλων μας. Εύχομαι ολόψυχα επίτευξη όλων των στόχων και των επιδιωξέών σας.

Καθηγητής **Philip Lobel**, Πανεπιστήμιο της Βοστώνης, **ΗΠΑ**
Ο Πλοίαρχος Κουστό είναι έμπνευση για του σημερινούς υδροβιολόγους και ωκεανογράφους. Πολλοί από τους υποψήφιους μεταπτυχιαστές μας φοιτητές έχουν γράψει στις εργασίες τους πως παρακινήθηκαν για τις σπουδές τους βλέποντας τις ταινίες του Πλοίαρχου Κουστό στην τηλεόραση.

Οι ταινίες αυτές είχαν μία τρομερά θετική επίδραση στην ενημέρωσή του κοινού πάνω στην ευαισθησία της θάλασσας και έδειξαν στους νεαρούς φοιτητές πως υπάρχει ένας ενδιαφέρον κόσμος επιστημονικών ανακαλύψεων που περιμένει τις ακαδημαϊκές τους έρευνες. Είναι δύσκολο να φανταστώ πού θα βρισκόταν σήμερα η επιστήμη της υδροβιολογίας αν δεν υπήρχαν οι εκπαιδευτικές ταινίες του Πλοίαρχου Κουστό.

Παναγιώτης Πουλής, τ. Πρόεδρος Εμπορικής Τράπεζας της **Ελλάδας** Θα ήθελα να χαιρετήσω το Πρώτο Βραβείο του Βίου και να τονίσω τη σημασία του βιο-περιβάλλοντος και της ιδέας της προστασίας του περιβάλλοντος στον πλανήτη μας. Υποστηρίζω θερμά την πρωτοβουλία σας να οργανώσετε αυτήν την τελετή απονομής, αφιερωμένη στους ανθρώπους που εργάζονται για μία κοινωνία ποιότητας, ηθικής και σεβασμού στο περιβάλλον. Ο Πλοίαρχος Ζακ-Υβ Κουστό ήταν ένας μεγάλος εξερευνητής που τα διάφορα βιβλία του και τα ντοκιμαντέρ, όχι μόνο προσέφεραν σημαντικές πληροφορίες, αλλά ενίσχυαν την ιδέα της ειρηνικής συνύπαρξης ανάμεσα στην ανθρωπότητα και τους ωκεανούς. Ας χειροκροτήσουμε όλοι τον Πλοίαρχο Κουστό και ας τον τιμήσουμε δίνοντάς του την υπόσχεση να συνεχίσουμε και εμείς την εργασία του, γιατί η ζωή μας και η μελλοντική ζωή των παιδιών μας είναι και δική μας ευθύνη.

Νικόλαος Χατζηπατέρας, Πρόεδρος των Αρχόντων του Οικουμενικού Πατριαρχείου, Λονδίνου, **Μεγάλη Βρετανία** Είναι μεγάλη χαρά και τιμή για μένα που στέλνω αυτό το μήνυμα σε αυτήν την πολύ σημαντική συνάντηση. Ως Πρόεδρος της Ένωσης των Αρχόντων του Οικουμενικού Πατριαρχείου της Κωνσταντινούπολης (Ευρωπαϊκό Τμήμα), θα ήθελα να συγχαρώ τον τιμημένο σήμερα πρωταθλητή του περιβάλλοντος, τον Πλοίαρχο Ζακ-Υβ Κουστό, τον άξιο δέκτη αυτής της βράβευσής και να του στείλω τις θερμές ευχές μου και τις ευχαριστίες όλων μας. Από την αγγή του πολιτισμού οι ωκεανοί ήταν πηγή τροφής, μυστηρίων και έμπνευσης. Είναι το μεγαλύτερο, αν και λιγότερο εξερευνημένο οικοσύστημα της γης και η βασική κινητήρια δύναμη των βιολογικών και φυσικών διεργασιών του πλανήτη μας. Όμως ως τελικός αποδέκτης των αποβλήτων της ανθρωπότητας οι ωκεανοί κινδυνεύουν. Θερμά συγχαρητήρια στον Πλοίαρχο Κουστό και στην Β.Ι.Ο. για τις προσπάθειες που κάνουν για τη σωτηρία της ζωής.

Καθηγητής Κωνσταντίνος Ψύλλας, Πρόεδρος Ιατρικής Σχολής Πανεπιστημίου Ιωαννίνων Με μεγάλη ικανοποίηση πληροφορήθηκα από σας, για την απονομή του Πρώτου Βραβείου του Βίου της Διεθνούς Οργάνωσης Βιοπολιτικής στον Ζακ-Υβ Κουστό. Κατά την γνώμη μου η απονομή βραβείου στον πιο πάνω ερευνητή, αποτελεί ελάχιστη υποχρέωση και τιμή για το παγκοσμίως γνωστό πρωτοποριακό έργο του στην εξερεύνηση της υποθαλάσσιας ζωής των ωκεανών και συλλογή μοναδικών, για τη γνώση του βιο-περιβάλλοντος, πληροφοριών προς χρήση του επιστημονικού κόσμου της ανθρωπότητας. Η προσφορά του στην ανθρωπότητα είναι μία από τις πιο σημαντικές του αιώνων μας.

Καθηγητής Rusen Keles, Διευθυντής Περιβαλλοντικών Σπουδών Πανεπιστημίου της Αγκύρας, **Τουρκία** Θα ήθελα να λάβω αυτήν την ευκαιρία να συγχαρώ τη Διεθνή Οργάνωση Βιοπολιτικής για την απόφαση να απονείμει το Πρώτο Βραβείο του Βίου στον πλέον διακεκριμένο περιβαλλοντολόγο του πλανήτη. Για πολλά χρόνια ο Πλοίαρχος Ζακ-Υβ Κουστό συνέσπερε τα μέγιστα στην αναγνώριση και προστασία του

πολύτιμου θησαυρού του πλανήτη μας. Πιστεύω πως είναι ένα από τα άτομα που αφιέρωσαν τη ζωή τους σε αυτόν το σκοπό και αξίζει το Πρώτο Βραβείο του Βίου περισσότερο από τον καθένα.

Καθηγητής Γεώργιος Παπαεναγγέλου, Τμήμα Νοσηλευτικής Πανεπιστημίου Αθηνών Παρακολούθη με πολύ ενδιαφέρον την καταπληκτική δραστηριοποίησή σας σ' όλα τα επίπεδα της Βιοπολιτικής. Η θέσπιση του βραβείου αυτού είναι ένα ακόμα δείγμα της ευκασιθσίας σας στο βιο-περιβάλλον. Είμαι βέβαιος ότι θα αποτελέσει λαμπρό παράδειγμα και θα συντελέσει ουσιαστικά στην παραπέρα ανάπτυξη και προώθηση του κινήματός σας. Σας εύχομαι ολόψυχα καλή επιτυχία στις προσπάθειές σας. Παρακαλώ διαβιβάσατε στον Πλοίαρχο Ζακ-Υβ Κουστό θερμότατα συγχαρητήρια για το καταπληκτικό του έργο.

T.K. Κομηνός, Διευθύνων Σύμβουλος, Ελληνική Εταιρεία Εμφιλάσσεως 3E Με μεγάλη χαρά και ικανοποίηση χαιρετώ την πρωτοβουλία της Διεθνούς Οργάνωσης Βιοπολιτικής να βραβεύσει τον Ζακ-Υβ Κουστό, τον πρωτοπόρο και τον πρώτο που κατέδειξε την ανάγκη προστασίας του βιο-περιβάλλοντος, με το Πρώτο Βραβείο του Βίου και το μοναδικό στον αιώνα μας. Με τις συνεχείς προσπάθειές του, ο Ζακ-Υβ Κουστό κατάφερε, σε κοινωνικό, πολιτικό και πολιτιστικό επίπεδο να ενημερώσει ολόκληρο τον κόσμο για τους κινδύνους που διατρέχουμε από τη διατάραξη του περιβάλλοντος, που μπορεί να οδηγήσει ακόμη και σε ολοκληρωτική καταστροφή. Όλοι γνωρίζουμε πως η συνεισφορά του Ζακ-Υβ Κουστό είναι τόσο μεγάλη που κανένα βραβείο δεν μπορεί να αντικατοπτρίσει τις προσπάθειές του ή να ταιριάζει με αυτές. Η εργασία του πρέπει να θεωρηθεί, χωρίς διαταγμό ως η πιο σημαντική πηγή έμπνευσης και καθοδήγησης για το όραμα και τους στόχους της Διεθνούς Οργάνωσης Βιοπολιτικής.

Καθηγητής Guyla Bora, Πανεπιστήμιο Οικονομικών Επιστημών της Βουδαπέστης, **Ουγγαρία** Η απόφαση να απονείμει στον Πλοίαρχο Ζακ-Υβ Κουστό το Πρώτο Βραβείο του Βίου είναι θαυμάσια, γιατί αφιέρωσε τη ζωή του στην προσπάθεια να γνωρίσει και να προστατεύσει τη φύση δηλ. το Βίο.

Mohamed Hasan, Πρόεδρος Επιχειρηματικού Συμβουλίου της Ινδονησίας για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη, **Ινδονησία** Εύχομαι η τελετή απονομής του Πρώτου Βραβείου του Βίου να έχει κάθε επιτυχία.

Einars Cilinskis, Πρόεδρος Καθοδηγητικής Επιτροπής του Προγράμματος Υδάτων και Περιβάλλοντος της Ρίγα, **Λετονία** Είμαι πραγματικά ευτυχής που το Πρώτο Βραβείο του Βίου απονέμεται στον Πλοίαρχο Ζακ-Υβ Κουστό, του οποίου η συνεισφορά στην κατανόηση του βιο-περιβάλλοντος είναι ανεκτίμητη.

Manuel Lopez-Fuchet, Επικεφαλής του Τμήματος Διεθνών Σχέσεων, Ayuntamiento της Μαδρίτης, **Ισπανία** Ως θαυμαστής του Πλοίαρχου Ζακ-Υβ Κουστό, χειροκροτώ την επιλογή του για την απονομή του Πρώτου Βραβείου του Βίου. Η εργασία του στο πεδίο των

θαλασσιών ερευνών αξίζει κάθε διάκριση και αναγνώριση από έναν οργανισμό σαν τη Διεθνή Οργάνωση Βιοπολιτικής.

Mr. Long, Διευθυντής, ΟΟΣΑ, **Γαλλία** Συγχαρητήρια για την αξιόλογη πρωτοβουλία και θερμές ευχές για την επιτυχία των Βραβείων του Βίου και την επιρροή τους στην προστασία του περιβάλλοντος.

Καθηγητής Ivo Savic, Πανεπιστήμιο Βελγιοραδίου, **Γουγκοσλαβία** Αυτή η βράβευση αντιπροσωπεύει αναμφισβήτητα μία πραγματική αναγνώριση των ερευνών του Πλοίαρχου Κουστό πάνω στην βιοποικιλότητα των ωκεανών του πλανήτη. Η εργασία του έκανε γνωστό στο ευρύ κοινό το γεγονός πως η βιοποικιλότητα κινδυνεύει και την ίδια στιγμή έκανε προτάσεις για την διατήρηση και την προστασία της.

Jacqueline Aloisi de Landerel, Διευθύντρια του Περιβαλλοντικού Προγράμματος του ΟΗΕ, **Γαλλία** Μεταβιβάω όλες τις ευχές μου και θερμά συγχαρητήρια στον Πλοίαρχο Κουστό.

Δρ. Hazel Henderson, Παγκόσμια Επιτροπή για την Χρηματοδότηση του ΟΗΕ, **ΗΠΑ** Πλοίαρχε Ζακ-Υβ Κουστό, Θερμούς χαιρετισμούς για την περίπτωση. Θλιβόμενα βαθύτατα που δεν μπορώ να είμαι παρών και να λάβω μέρος στην τιμή που σας γίνεται για τα επιτεύγματα ολόκληρης της ζωής σας. Κανένας άνθρωπος δεν έκανε περισσότερα και δεν νοιάστηκε περισσότερο από εσάς για την αγαπητή μας Γη. Ενημερώσατε πολλάριθμες γενιές για το θέμα της οικολογικής αλληλεξάρτησης. Χάρη στη δουλειά σας εκατομμύρια πεντάχρονοι, όπως ο εγώνός μου, είναι μορφωμένοι οικολογικά πολύ περισσότερο από όσο θα δικαιολογούσε η ηλικία τους. Επιτρέψτε μου να βρισκομαι ανάμεσα στα εκατομμύρια που σας θαυμάζουν, σας αγαπούν και σας ευεφρευμένοι.

Δρ. Laszlo Kopolyi, Πρόεδρος, System International Foundation, **Ουγγαρία** Παρακαλώ μεταβιβάστε στον Πλοίαρχο Κουστό τα θερμά μου συγχαρητήρια με την ευκαιρία της απονομής σε αυτόν του Πρώτου Βραβείου του Βίου, για τους αγώνες και τις δραστηριότητες ολόκληρης της ζωής του στον τομέα της προστασίας του περιβάλλοντος. Ειλικρινά λυπάμαι που δεν μπορώ να λάβω μέρος στην τελετή, αλλά αληθινά ελπίζω να έχω την ευκαιρία να συναντήσω τον Πλοίαρχο Κουστό κάποια στιγμή και τότε θα έχω την ευκαιρία να του εκφράσω τα συγχαρητήριά μου προσωπικά.

Γεώργιος Στρογγύλης, Επιτροπή Ευρωπαϊκής Ένωσης, Γενική Διεύθυνση XI, για το Περιβάλλον την Πυρηνική Ασφάλεια και την Αστική Προστασία, Βρυξέλλες, **Βέλγιο**

Για μας που εργαζόμαστε για το περιβάλλον ο Πλοίαρχος Κουστό είναι μία μεγάλη πηγή έμπνευσης. Αντιπροσωπεύει ό,τι είναι ευγενικό στην παγκόσμια περιβαλλοντική κίνηση. Δεν θα ξεχάσω τις αμούρασες προσπάθειές του να κινήσει τις κλιματικές αλλαγές, η απώλεια της βιοποικιλότητας, η καταστροφή των τροπικών δασών, ή η μείωση του στρώματος του όζοντος. Μπορεί να πει κανείς με

βεβαιότητα πως ο Πλοίαρχος Κουστό αφιέρωσε τη ζωή του για να κάνει τον κόσμο αυτό καλύτερο για μας και τα παιδιά μας. Γι' αυτό του είμαστε παντοτινά ευγνώμονες.

Jaroslav Stoklasa, Περιβαλλοντικός Σύμβουλος, Τσεχική Ακαδημία Επιστημών, **Τσεχία** Θεωρώ την τιμή στα επιτεύγματα της ζωής του Πλοίαρχου Ζακ-Υβ Κουστό μία πολύ επιτυχημένη ιδέα. Δεν μπορώ να σκεφτώ πιο κατάλληλο υποψήφιο για το Πρώτο Βραβείο του Βίου. Από παιδί παρακολουθούσα πάντα τις ταινίες του και τις τηλεοπτικές του σειρές με μεγάλη ευχαρίστηση. Η εργασία του επηρέασε πολλές γενιές ανθρώπων σε όλον τον κόσμο και τους παρακίνησε να σκεφτούν τα είδη που κινδυνεύουν να εξαφανιστούν, και τις απειλές προς τη βιόσφαιρα. Μία από τις σημαντικότερες εμπειρίες μου ήταν η ευκαιρία που είχα να παραστώ σε μία διάλεξη που έδωσε πριν τρία χρόνια στην Πράγα και ενθουσιάστηκα ακούγοντας από πρώτο χέρι τις ιδέες του για το μέλλον του κόσμου.

Καθηγήτρια Ivica Radovic, Κοσμήτωρ Τμήματος Βιολογίας Πανεπιστημίου του Βελγιοραδίου **Γουγκοσλαβία** Αξιότιμε Πλοίαρχε Κουστό, Εξ μέρους του Τμήματος Βιολογίας του Πανεπιστημίου του Βελγιοραδίου, έχω την τιμή να σας συγχαρώ ειλικρινά με την ευκαιρία της αναγνώρισής που λαμβάνεται από την Διεθνή Οργάνωση Βιοπολιτικής. Οι συνεχείς προσπάθειές σας στον τομέα της προστασίας της θαλάσσιας βιοποικιλότητας που στέφθηκαν με τόση επιτυχία, καθώς και η αφοσίωσή σας και ο ενθουσιασμός, που έγιναν κινητήριες δυνάμεις για τους συναδέλφους και τους μαθητές σας σε όλον τον κόσμο, σας καθιστούν έναν μοναδικό υπερασπιστή των δικαιωμάτων των μελλοντικών γενιών. Η εργασία σας και η προσωπικότητά σας είναι σεβαστές από πολυάριθμους νέους στη Γουγκοσλαβία - μία χώρα με πολύ πλούσια ενδημική βιοποικιλότητα - οι οποίοι κάθε μέρα θέλουν να ακολουθήσουν το παράδειγμά σας. Οι προσπάθειές σας όχι μόνο ήταν υψηλού επαγγελματικού επιπέδου, αλλά ήταν επίσης βαθιά ανθρωπίνες και θα σας είμαστε πάντα υποχρεωμένοι για τη συνεισφορά σας.

Αλέκος Μακρίδης, Δικηγόρος, **Κύπρος** Απονέμοντας το Πρώτο Βραβείο του Βίου στον Πλοίαρχο Ζακ-Υβ Κουστό, σε αναγνώριση της διάσημης και ανεκτίμητης προσφοράς του στην γνώση και κατανόηση του βιο-περιβάλλοντος, η Διεθνή Οργάνωση Βιοπολιτικής μας δίνει ελπίδες για την έναρξη μιας περιόδου κατανόησης και αμοιβαίας συνύπαρξης με όλες τις μορφές ζωής, κάτι που είναι τόσο σημαντικό για την ανθρώπινη κοινωνία και το μέλλον του πλανήτη μας. Πρωτοβουλίες, όπως αυτή της Β.Ι.Ο. είναι πολύ χρήσιμες. Συνεισφέρουν στην επαν-αξιολόγηση των προτεραιοτήτων και στην ανάπτυξη νέων τρόπων σκέψης, που μπορούν να επεκτείνουν τα όρια του ανθρώπινου νου.

Carlos Alberto Leite Barbosa, Πρόεδρος της **Βραζιλίας** στο Παρίσι Θα ήθελα να συγχαρώ τη Διεθνή Οργάνωση Βιοπολιτικής για την θέσπιση του Πρώτου Βραβείου του Βίου, το οποίο αντικατοπτρίζει τέλεια την ανησυχία του παραδειγματικού σας οργανισμού

γύρω από τα περιβαλλοντικά προβλήματα που αντιμετωπίζει ο πλανήτης μας. Αυτό το Βραβείο είναι μία αναγνώριση των καλύτερων προσπαθειών που γίνονται για την εξερεύνηση της βιοποικιλότητας της γης.

Πρέσβης Abdullah Al Malhoog, **Σαουδική Αραβία** Θα ήθελα να συγχαρώ τη Β.Ι.Ο. για την τελετή που οργάνωσε προς τιμήν του Πλοίαρχου Ζακ-Υβ Κουστό και για την απονομή σε αυτόν του Πρώτου Βραβείου του Βίου.

Καθηγήτρια Hunay Evliya, Διευθύντρια του Κέντρου Περιβαλλοντικών Ερευνών, Πανεπιστήμιο Τσουκουρόβα, **Τουρκία** Ο Πλοίαρχος Ζακ-Υβ Κουστό είναι ένας πρωτοπόρος, ο οποίος με τη βοήθεια των συνεργατών του, εξερεύνησε τη ζωή στους ωκεανούς. Με αυτήν την βράβευση αναγνωρίζεται η ανεκτίμητη προσφορά του και οι ατελείωτες προσπάθειές του να προσθήσει την καλύτερη κατανόηση και προστασία της φύσης. Ως μέλος της Β.Ι.Ο., τον συγχαίρω μέσα από την καρδιά μου και εκτιμώ τις προσπάθειες για την οργάνωση αυτής της εκδήλωσης.

Καθηγητής Sergei Ushakov, Διευθυντής του Μουσείου Γεωλογικών Επιστημών, Πανεπιστήμιο Λομονόσοφ της Μόσχας, **Ρωσία** Επιθυμούμε να εκφράσουμε τα ειλικρινή μας συγχαρητήρια στον Πλοίαρχο Ζακ-Υβ Κουστό για την βράβευσή του με το Πρώτο Βραβείο του Βίου και τις καλύτερες ευχές μας για περαιτέρω επιτυχίες στην εργασία του και για προσωπική ευτυχία.

Καθηγητής Ahmet Samsunlu, Πολυτεχνείο Κωνσταντινουπόλεως, **Τουρκία** Η Διεθνή Οργάνωση Βιοπολιτικής επέτυχε μεγάλη πρόοδο στην εξεύρεση λύσεων στα περιβαλλοντικά προβλήματα κάνοντας αξιόλογες προσεγγίσεις με μία ευρεία κλίμακα εθνικών και διεθνών δραστηριοτήτων. Ο Πλοίαρχος Ζακ-Υβ Κουστό δεν είναι μόνο ένας από τους μεγαλύτερους εξερευνητές του αιώνων μας, αλλά είναι επίσης και ένας ήρωας, που έδειξε μεγάλο θάρρος και έθεσε σε κίνδυνο τη ζωή του κατά τη διάρκεια των ερευνητικών αποστολών του. Πέρασε ολόκληρη τη ζωή του ανακαλύπτοντας τις διαφορετικές πλευρές της φύσης και όλων των ζωντανών οργανισμών και βρισκοντας λύσεις στα περιβαλλοντικά προβλήματα για να προστατεύσει τον πλανήτη. Χαίρομαι ιδιαίτερα που το Πρώτο Βραβείο του Βίου απονέμεται σε έναν άνθρωπο με όλες αυτές τις ιδιότητες.

Albert ten Houten, ΑΗΤΜΟ ΒV Περιβάλλον και Διοίκηση, **Ολλανδία** Θα ήθελα να συγχαρώ τη Β.Ι.Ο. , την Ιδρυτήριά της και τον βραβευθέντα με το Πρώτο Βραβείο του Βίου, Πλοίαρχο Ζακ-Υβ Κουστό. Για την επιδίωξή του να κατανοήσει όλες τις εσωτερικές σχέσεις όλων των μορφών ζωής της θάλασσας ο Πλοίαρχος Ζακ-Υβ Κουστό είναι ο πλέον άξιος για το βραβείο.

Michael Becher, Πρόεδρος, ΤΙΤΑΣ, **Τουρκία** Θα ήθελα να συγχαρώ τον Πλοίαρχο Ζακ-Υβ Κουστό για την βράβευσή του με το Πρώτο Βραβείο του Βίου και την Πρόεδρο και Ιδρυτήρια της Διεθνούς Οργάνωσης Βιοπολιτικής για την δουλειά της, την οποία αληθινά θαυμάζω.

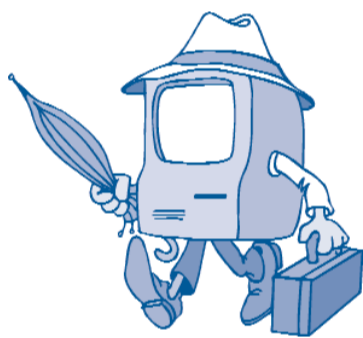
Οι επιχειρήσεις μπορούν να συνδέσουν και πάλι τον κόσμο

Ένα μεγάλο τμήμα της σημερινής περιβαλλοντικής κρίσης οφείλεται στην απόκτηση βραχυπρόθεσμης οικονομικής ευημερίας. Σήμερα η υποστήριξη της επιχειρηματικής κοινότητας είναι απαραίτητη για να σταματήσουμε αυτήν την κρίση. Η Διεθνής Οργάνωση Βιοπολιτικής, μία μη κερδοσκοπική οργάνωση με εκπροσώπους σε 89 χώρες, προωθεί ενεργά την ευαισθητοποίηση του επιχειρηματικού κόσμου στο γεγονός ότι το οικονομικό και το περιβαλλοντικό κέρδος μπορούν να επιτευχθούν παράλληλα. Αν εσείς ή ο οργανισμός που εκπροσωπείται, ενδιαφέρεστε για περισσότερες πληροφορίες για τα συνέδρια ή τις εκδόσεις μας, παρακαλούμε να έλθετε σε επαφή μαζί μας.

Τράπεζα Ιδεών

Η Τράπεζα Ιδεών της Β.Ι.Ο. είναι ένα πρόγραμμα που βρίσκεται σε εξέλιξη και συμμετοχές φθάνουν συνεχώς από όλον τον κόσμο. Παρακαλούμε στείλτε μας τις ιδέες σας, σε οποιοδήποτε θέμα συνδέεται με το βιο-περιβάλλον, σε μία κασέτα ήχου ή βίντεο και θα τις συμπεριλάβουμε στο πρόγραμμα. Όλες οι συμμετοχές θα περαστούν στο Internet και θα είναι διαθέσιμες σε όλον τον κόσμο.

Βιο-Περιβάλλον	
Ποιότητα Ζωής	• Υγεία - Ασφάλεια - Δικαιοσύνη - Ευτυχία - Συνύπαρξη με όλες τις Μορφές Ζωής, Εσωτερικός και Εξωτερικός Πλούτος - Μικρο- και Μακρο-Περιβάλλον
Ηθικές Αξίες	• Διαχρονικές Αξίες για την Κοινωνία - Νέα Κριτήρια για Επιχειρήσεις Συμβατές με την Ιδέα της Ποιότητας Ζωής
Νομοθεσία	• Εθνικά και Διεθνή Δικαιώματα του Βίου - Βιο-Ποικιλία - Φαινόμενο του Θερμοκηπίου - Καταστροφή του Οζοντος - Υπερπληθυσμός - Ενδεια - Στέρξη
Μακρο- και Μικροοικονομία	• Κλίμακα Χώρου και Χρόνου - Ιστορική Προοπτική - Χίλιετής Προσέγγιση - Καθαρότερη Παραγωγή
Βιο-Διπλωματία	• Αλληλοεξάρτηση - Διεθνής Συνεργασία - Ο Τρίτος Κόσμος ως Συνέταρος
Διεθνές Εμπόριο	• Σταθερή Ανάπτυξη - Οι Δυσμενείς Επιπτώσεις στο Περιβάλλον Υπόθεση κάθε Επιχείρησης - Προστασία του Καταναλωτή
Διοίκηση	• Νέα Πρότυπα Συμμετοχικής Δημοκρατίας - Διεθνές Δημοψήφισμα - Αμυνα για τον Βίο
Εκπαίδευση	• Βιοκεντρικό Πρόγραμμα Σπουδών στα Οικονομικά - Επικοινωνίες και Εκπαίδευση
Επικοινωνίες	• Ανάδραση μέσω Internet - Διασπορά Πληροφοριών μέσω Δορυφόρων - Μάρκετινγκ
Ενέργεια	• Προστασία Φυσικών Πόρων - Μελέτη Προτύπων του Βίου
Απασχόληση	• Νέες Ευκαιρίες Απασχόλησης σε Τομείς Προστασίας του Βιο-Περιβάλλοντος - Πράσινο Μισθός για Ανέργους
Πολιτισμός	• Τέχνες, Πολιτισμικές Αξίες, Παραδόσεις

Η Β.Ι.Ο. προωθεί μία τριδιάστατη προσέγγιση της έννοιας του κέρδους στην οικονομία. Η πρόκληση είναι να επιτύχουμε την ανάπτυξη με αναφορά στις βιοκεντρικές παραμέτρους και να επεκτείνουμε το όραμά μας για την επόμενη χιλιετία. Η αναζητήση μεθόδων πρακτικής εφαρμογής των αρχών του βίου στην λήψη αποφάσεων για οικονομικά θέματα είναι ένας από τους στόχους για τους οποίους αγωνίζεται η Β.Ι.Ο..

Δρ. Αγνή Βλαβιανού-Αρβανίτη
Στρατηγική των Επιχειρήσεων για το Βιο-Περιβάλλον τόμος III, 1996

Πρόεδρος 1996

- Παρουσίαση στο Διεθνές Inner Wheel, Υπουργείο Εξωτερικών, Αθήνα
- Εβδομαδιαίο ολοσέλιδο αρθρογραφία στην εφημερίδα "Αδέσμευτος Τύπος"
- Ραδιοφωνική και Τηλεοπτική Κάλυψη των Δραστηριοτήτων της Διεθνούς Οργάνωσης Βιοπολιτικής
- Στρατηγική των Επιχειρήσεων για το Βιο-Περιβάλλον. Πρακτικά του Τρίτου Συνεδρίου της Β.Ι.Ο. για τη Στρατηγική των Επιχειρήσεων για το Βιο-Περιβάλλον Harvard Club Νέα Υόρκη, Αγγλική Έκδοση (σελ. 105)
- Παρουσίαση της Βιοπολιτικής στο Συνέδριο για την Επιστημονική και Τεχνολογική Βάση του Παγκόσμιου Ενεργειακού Συστήματος, Αγ. Πετρούπολη, Ρωσία
- Διάλεξη στο Πολυτεχνείο της Αγ. Πετρούπολης
- Διάλεξη στο Πανεπιστήμιο Mendeleev Χημικής Τεχνολογίας της Μόσχας με την ευκαιρία του Επετειακού Συνεδρίου για τον Δ.Ι. Mendeleev στα πλαίσια των κυρίων ομιλιών του αντιπροέδρου της Ρωσικής Ακαδημίας Επιστημών και Πρυτάνεως του Πανεπιστημίου Mendeleev
- Διάλεξη στο Πανεπιστήμιο Lomonosov της Μόσχας
- Η πρόεδρος διορίζεται Επίτροπος της Παγκόσμιας Επιτροπής για την Χρηματοδότηση του ΟΗΕ, μίας επιτροπής που προσπαθεί να εξασφαλίσει στον ΟΗΕ επαρκή κεφάλαια για την πραγματοποίηση των στόχων του, σε θέματα ειρηνευτικών διαδικασιών, ανθρωπιστικής βοήθειας, προστασίας του περιβάλλοντος σε παγκόσμιο επίπεδο και βιώσιμης οικονομικής ανάπτυξης.
- Κέρδος και Βιο-Περιβάλλον. Πρακτικά του Τέταρτου Συνεδρίου της Β.Ι.Ο. για τη Στρατηγική των Επιχειρήσεων για το Βιο-Περιβάλλον, Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο Αθηνών, Οκτώβριος 1995, Αγγλική και Ελληνική Έκδοση (σελ. 239 και 271 αντίστοιχα)
- Παρουσίαση στο Ροταριανό Όμιλο Πάρινης
- Διάλεξη στην Ιταλική Σχολή Αθηνών
- Πολυσέλιδη κάλυψη των δραστηριοτήτων της Β.Ι.Ο. στο επιχειρηματικό "Greek Business Journal"
- Ημερίδα Βιοπολιτικής στο Οικονομικό Πανεπιστήμιο Πειραιώς.
- Διάλεξη στην Ευρωπαϊκή Συνάντηση Νέων, Αίθουσα Συγκεντρώσεων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής
- Διάλεξη στο Διαλεκτικό Όμιλο Αθηνών
- Διάλεξη στο Πολυτεχνείο της Κωνσταντινούπολης
- Διάλεξη στην Ιατρική Σχολή του Πανεπιστημίου του Μαμαρά
- Παρουσίαση στο συνέδριο Habitat της Μόσχας
- Διάλεξη στην Αθηναϊκή Λέσχη
- Διάλεξη στον Πολιτιστικό Σύλλογο Καλαβρύτων
- Διάλεξη στο Δημοτικό Θέατρο Άνδρου
- Ομιλία στο διεθνές συνέδριο πολιτικής για το περιβάλλον κατόπιν προσκλήσεως της γεροσύας της Πολωνίας
- Ομιλία στο ευρωπαϊκό συνέδριο "Σύζευξη φύσης-ανθρώπου" που οργάνωσε στην Αθήνα η ΕΣΗΕΑ
- Εκδηλώσεις της Βιοπολιτικής με ομιλίες, προβολές ταινιών και πρόγραμμα κλασικής μουσικής σε συνεργασία με τους Καλλιτέχνες Χωρίς Σύνορα στο ΓΚΑΖΙ, υπό την αιγίδα του Δήμου Αθηναίων και του ΟΗΕ
- Έκδοση των πρακτικών του Διεθνούς Φεστιβάλ Ζαχάροφ με θέμα "Βιοπολιτική - Το Βιο-Περιβάλλον - Βιο-Πολιτισμός στην Επόμενη Χιλιετία" που πραγματοποιήθηκε στην Αθήνα, 28-31 Ιουλίου 1994, (671 σελ.)
- Συντονισμός της Ενότητας για τη Βιοπολιτική και τη Βιο-Διπλωματία, Παγκόσμιο Συνέδριο του Κογκρέσου για τις Τέχνες και τις Επιστήμες στη Μπρατισλάβα
- Στρογγυλή Τράπεζα για την Βιοπολιτική με συμμετοχή Πρυτάνεων από 8 τσεχικά και σλοβακικά πανεπιστήμια
- Εκδήλωση "Νεότητα και Βιο-Περιβάλλον" στην Αγία Πετρούπολη (Διαγωνισμός και Βράβευση Νέων)
- Ομιλία στο συνέδριο "Εκκλιση της Ακρόπολης" που οργάνωσε το Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο Αθηνών
- Σειρά ομιλιών Βιοπολιτικής στη σύσκεψη κορυφής "Διάλογος για την Ευρώπη", στην Φρανκφούρτη της Γερμανίας, με την συμμετοχή κορυφαίων προσωπικοτήτων
- Ομιλία στο πέμπτο Γιουγκοσλαβικό Οικολογικό Συνέδριο στο Βελιγράδι
- Διάλεξη στη Σέρβικη Ακαδημία Τεχνών και Επιστημών
- Τελετή απονομής του Πρώτου Βραβείου της Ολυμπιάδας του Βιο-Περιβάλλοντος (Βραβείο του Βίου) στον πλοίαρχο Jacques-Yves Cousteau, με τη συμπλήρωση της χιλιετίας, Παρίσι
- Ελληνο-Ουκρανική Ημερίδα με θέμα Βιοπολιτική - Το Βιο-Περιβάλλον - Βιο-Πολιτισμός στην Επόμενη Χιλιετία υπό την αιγίδα του Πρόσβη κ. Boris Korneyenko
- Διεύθυνση της δίχρονης παρουσίας της Β.Ι.Ο. στο World Wide Web του Internet με δυνατότητα παγκόσμιας πρόσβασης στο πλήρες κείμενο των εκδόσεων της Β.Ι.Ο.
- Διάλεξη στο Οικονομικό Πανεπιστήμιο Πειραιώς.
- Ημερίδα Βιοπολιτικής στη Φιλεκαπαιδευτική Εταιρία με θέμα "Αφιέρωμα στο Βιο-Περιβάλλον και τον Άνθρωπο" σε συνεργασία με τον Σύλλογο Αποφοίτων της Σχολής Καλάμα
- Διάλεξη στο Διεθνές Συνέδριο του BSEC (Οικονομική Συνεργασία για τη Μαύρη Θάλασσα), Κωνσταντινούπολη
- Ομιλία στο Πρώτο Πανελλήνιο Forum Εφημεροσμένης Επικοινωνίας, Συνεδριακό Κέντρο Κτηματικής Τράπεζας

Επικοινωνήστε μαζί μας στη διεύθυνση:

Διεθνής Οργάνωση Βιοπολιτικής, Τμ. Βάσσου 10, 115 21 Αθήνα, Τηλ: (01) 64.32.419 Fax: (01) 64.34.093,
E-Mail: bio@leon.nrcps.ariadne-t.gr - Επισκευθείτε μας στο Internet <http://www.bio.hol.gr/bio>